

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİNİN HAYAT BİLGİSİ
DERSİNE YÖNELİK TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ

MUSTAFA AKBAYRAM

İzmir
2023

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİNİN HAYAT BİLGİSİ DERSİNE YÖNELİK TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ

MUSTAFA AKBAYRAM

DANIŞMAN
Doç. Dr. Tuncay CANBULAT

İzmir

2023

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi” adlı çalışmanın içerdiği fikri izinsiz başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında ve bölümlerinin yazımında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve *intihal içermediğini* beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

23/08/2023

Mustafa AKBAYRAM

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 21/09/2023

Tez Başlığı:

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİNİN HAYAT BİLGİSİ DERSİNE YÖNELİK TASARIMI VE
GELİŞTİRİLMESİ

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam **146** sayfalık kısmına ilişkin, **21 / 09 / 2023** tarihinde **tez danışmanım tarafından** Dokuz Eylül Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nın sağladığı İntihal Tespit Programından (**Turnitin-Tez İntihal Analiz Programı**) aşağıda belirtilen **filtreleme tiplerinden biri** (uygun olanı işaretleyiniz) uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin **benzerlik oranı % 24'dür**.

- <http://www.kutuphane.deu.edu.tr/turnitin-tez-intihal-analiz-programi/> adresindeki Tez İntihal Analiz Programı Kullanım Kılavuzunu okudum ☒

Filtreleme Tipi 1(Maksimum %15) ☐

Filtreleme Tipi 2(Maksimum %30) ☒

☐ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☐ Kaynakça hariç, ☐ Alıntılar dâhil, ☐ Altı (6) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.	☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç, ☒ Kaynakça dâhil, ☒ Alıntılar dâhil.
EK 1- İntihal Tespit Programı Raporu İLK SAYFA Çıktısı. ☒ EK 2- İntihal Tespit Programı Raporu (Tümü) Cd İçinde. ☐	

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esasları'nı inceledim ve yukarıda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı : Mustafa AKBAYRAM

Öğrenci No : _____

Anabilim Dalı : Temel Eğitim

Programı : Sınıf Öğretmenliği Programı

Statüsü : Yüksek Lisans ☒

Doktora ☐

ÖĞRENCİ

DANIŞMAN

Mustafa AKBAYRAM
21/09/2023

Doç. Dr. Tuncay CANBULAT
21/09/2023

TEŞEKKÜR

Lisans eğitimimden itibaren beni destekleyen, yolumu aydınlatan, her daim bilimin ışığında ilerleyen ve biz öğrencilerini aynı şekilde yönlendiren, motive eden ve bugünlere gelmemde büyük emeği olan danışmanım Doç. Dr. Tuncay CANBULAT hocama en içten teşekkürlerimi sunarım. Bugüne kadar deneyimlediğim değerli ve verimli öğrenme sürecini size borçluyum.

Tez savunmamda değerli görüşleriyle katkıda bulunan Doç. Dr. Behsat SAVAŞ hocama ve benim için çok kıymetli olan Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem ŞENYİĞİT hocalarıma teşekkür ederim.

Beni destekleyen ve değerli görüşleriyle çalışmama katkı sunan Prof. Dr. Ercan AKPINAR, Doç. Dr. İlyas YAZAR, Doç. Dr. Hülya HAMURCU, Doç. Dr. Elif Buğra KUZU DEMİR ve Doç. Dr. Kadir DEMİR hocalarıma çok teşekkür ederim.

Çalıştığım Özel Bilsev İlkokulu kurumunda tezim için değerli görüşleriyle katkıda bulunan sevgili çalışma arkadaşlarıma, desteklerini hiç esirgemeyen sayın müdürüm Bakiye ÖZKAN'a, ayrıca her zaman yanımda olan, bana her daim güvenen, daha iyisi için sürekli destekleyen Abdullah ÖZCAN hocama çok teşekkür ederim.

Tezimde çalışma eklerindeki çizimlerimde büyük desteği olan sevgili Mimar Nazmiye KOZAKOĞLU'na çok teşekkür ederim.

Zorlandığımda yanımda olan, aynı yollardan geçmiş, tecrübeleriyle bana destek olan dostum Ar. Gör. Elif İLHAN'a çok teşekkür ederim.

Ayrıca üzerimde emeği olan tüm hocalarıma ve heyecanıma ortak olan canım arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Bana şanslı olduğumu hissettiren ve her zaman yanımda olan rahmetli canım babama, biricik anneme, ablama ve abilerime çok teşekkür ederim.

Bugüne gelmemdeki en büyük destekçim, beni ben yapan, koşulsuz şartsız yanımda olan, arkadaşım, dostum, yoldaşım, bugünlerimin mimarı, canım ablam Güler AKBAYRAM'a sonsuz teşekkürlerimi ediyorum. En büyük teşekkürüm kendisinedir. O olmasaydı ben bugünlere gelemezdim. Hepsisi onun sayesinde. Varlığı hayatımdan hiç eksik olmasın. Bu yüksek lisans tezimi canım ablama armağan ediyorum...

İÇİNDEKİLER

ÖZET	x
ABSTRACT	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç ve Önem.....	5
1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri	6
1.4. Sınırlılıklar	7
1.5. Varsayımlar.....	7
1.6. Tanımlar	7
1.7. Kısaltmalar	8
BÖLÜM II	9
KURAMSAL ÇERÇEVE / KAVRAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1.Hop Açılan Materyalinin Kullanımının Gelişimi.....	9
2.2.Hop Açılan Materyalin Bir Öğretim Materyali Olarak Önemi ve Özellikleri.....	10
2.3.Hop Açılan Materyalin Yapılandırmacı Yaklaşım Bağlamında Değerlendirilmesi...13	
2.4.Hop Açılan Materyalinin Kullanımındaki Kolaylıklar.....	16
2.5. Hop Açılan Materyalinin Kullanımındaki Zorluklar.....	19
2.6.Hop Açılan Materyalin Öğrencilerin Üst Düzey Becerilerini (yaratıcılık, dikkat vb.) Geliştirmedeki İşlevi	20
2.7.Hop Açılan Materyalinde Kullanılacak Malzeme ve Hazırlama Prosedürleri.....	21
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	25
Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	25

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar.....	26
BÖLÜM III	28
YÖNTEM	28
3.1. Araştırmanın Modeli	28
3.2. Çalışma Grubu.....	29
3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları.....	33
3.4. Verilerin Analizi.....	374
3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği.....	34
3.6. Araştırmacının Rolü.....	35
BÖLÜM IV	36
BULGULAR.....	36
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	36
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	41
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	41
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	58
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	81
BÖLÜM V	84
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	84
5.1. Tartışma ve Sonuçlar	84
5.1.1. Hop Açılan Materyalin Tasarımı ve İyileştirilmesine Yönelik Tartışma ve Sonuçlar.....	84
5.1.2. Hop Açılan Materyalin Hayat Bilgisi Dersinde Kullanımına Yönelik Tartışma ve Sonuçlar.....	86
5.2. Öneriler	88
KAYNAKÇA.....	91
EK 1.....	96
EK 2.....	968

EK 3.....	969
EK 4.....	100
EK 5.....	108
EK 6.....	110
EK 7.....	113
EK 8.....	114
EK 9.....	116
EK 10.....	117
EK 11.....	118
EK 12.....	119
EK 13.....	120
EK 14.....	121
EK 15.....	122
EK 16.....	123
EK 17.....	124
EK 18.....	125
EK 19.....	126
EK 20.....	127
EK 21.....	128

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Tasarım, geliştirme ve araştırma sürecine ilişkin uygulama planı.....	29
Tablo 2. Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Uzman Katılımcıların Özellikleri	30
Tablo 3. Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Öğretmen Katılımcıların Özellikleri....	31
Tablo 4. Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Öğrenci Katılımcıların Özellikleri.....	32
Tablo 5. 3. Sınıf Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesi kazanımları tablosu.....	37
Tablo 6. Araştırmacı Tarafından Kazanımlara Göre Kullanılan Hop Açılan Materyal Teknikleri.....	39
Tablo 7. Hop Açılan Materyalinin “basit, sade ve anlaşılabilirlik” İlkesine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	41
Tablo 8. Hop Açılan Materyalinin “öğrencilerin pedagojik özelliklerine uygunluğuna” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	42
Tablo 9. Hop Açılan Materyalin “öğrencinin aktifliği” İlkesine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	43
Tablo 10. Hop Açılan Materyalinin “gerçek hayatla tutarlılığına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	44
Tablo 11. Hop Açılan Materyalinin “öğrencilerin ortak yetenek ve özelliklerine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	45
Tablo 12. Hop Açılan Materyalinin “öğrencinin yaratıcılığını geliştirmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	46
Tablo 13. Hop Açılan Materyalinin “sürekli kullanımındaki dayanıklılığına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	47
Tablo 14. Hop Açılan Materyalinin “ilgi çekiciliğine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	48
Tablo 15. Hop Açılan Materyalinin “kullanımındaki boyutuna” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	48

Tablo 16. Hop Açılan Materyalinin “renklerinin kullanımına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	49
Tablo 17. Hop Açılan Materyalinin “ağırlığının kullanımına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	50
Tablo 18. Hop Açılan Materyalinin “kendi başlarına yapabileceklerine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	51
Tablo 19. Hop Açılan Materyalinin “öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	52
Tablo 20. Hop Açılan Materyalinin “Hayat Bilgisi dersini kolaylaştırmasına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	53
Tablo 21. Hop Açılan Materyalinin “değiştirilmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	54
Tablo 22. Hop Açılan Materyalinin “Hayat Bilgisi dersinin kazanımlarına uygunluğuna” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	55
Tablo 23. Hop Açılan Materyalinin “farklı öğrenme yöntemleriyle kullanımına” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	55
Tablo 24. Hop Açılan Materyalinin “üstün ve faydalı özelliklerine” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	56
Tablo 25. Altıncı Kazanıma Yönelik Sloganlar Tablosu.....	76
Tablo 26. Araştırmacının Materyalin Uygulanması Sürecindeki Gözlemleri	81

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Hop açılan materyalin geliştirme süreci.....	36
---	----

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: Sarılan Daireler.....	60
Resim 2: Annem ve Babamın Çocukluk Dönemi.....	60
Resim 3: Sen Çocukken.....	61
Resim 4: Kat Kat Odacıklar.....	62
Resim 5: Geçmişte Oynanan Oyunlar.....	62
Resim 6: Günümüzde Oynanan Oyunlar.....	63
Resim 7: Çek Çevrilsin.....	64
Resim 8: Geçmişteki ve Günümüzdeki Teknolojik Aletler.....	64
Resim 9: Komşuluk Atasözleri 1.....	65
Resim 10: Komşuluk Atasözleri 2.....	65
Resim 11: Komşuluk Atasözleri 3.....	66
Resim 12: Komşuluk Atasözleri 4.....	66
Resim 13: Daha İyi Bir Komşuluk İçin 1.....	67
Resim 14: Daha İyi Bir Komşuluk İçin 2.....	67
Resim 15: Komşuluk Değerleri 1.....	68
Resim 16: Komşuluk Değerleri 2.....	68
Resim 17: Evimizin Yeri.....	69
Resim 18: Evimizin Adresi.....	69
Resim 19: Kroki.....	70
Resim 20: Evdeki Sorumluluklarımız 1.....	71
Resim 21: Evdeki Sorumluluklarımız 2.....	71
Resim 22: Sorumluluklarımız 1.....	72

Resim 23: Sorumluluklarımız 2.....	72
Resim 24: Teknolojik Aletler 1.....	73
Resim 25: Teknolojik Aletler 2.....	74
Resim 26: Kaynaklarımızı Etkili ve Verimli Kullanmak İçin Öneriler.....	75
Resim 27: Sloganlarımız 1.....	76
Resim 28: Sloganlarımız 2.....	77
Resim 29: Planlı Olduğumuzda 1.....	78
Resim 30: Planlı Olduğumuzda 2.....	78
Resim 31: Günlük Plan Çarkı 1.....	79
Resim 32: Günlük Plan.....	79
Resim 33: Günlük Plan Yelpazemiz 1.....	80
Resim 34: Günlük Plan Yelpazemiz 2.....	80

ÖZET

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİNİN HAYAT BİLGİSİ DERSİNE YÖNELİK TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ

Günümüz öğrenme-öğretme sürecinin deneyime dayalı yapılandırılmasında ve bilgilerin kalıcılığının sağlanmasında yeni materyal ve tekniklerin hızla öğrenme sürecinde yer aldığı gözlenmektedir. Araştırmalar öğretim materyali kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığı, derse ilgi ve isteği artırdığı, aktif öğrenmeyi sağladığı, bireysel öğrenmeyi desteklediği, gerçek yaşama uygun öğrenme deneyimleri sağladığı, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Bu materyallerden biri son yıllarda birçok ülkede kullanılan ve Türkiye’de de öğretmenler tarafından kullanılmaya başlanan “hop açılan”dır (lapbook)”. “Hop açılan” kelime anlamı olarak “sürpriz dosya, kat kat bilgi, katlanan ya da el kitabı” anlamlarına gelir. “Lapbook” bu araştırma bağlamında alan yazın taramaları, materyalin özelliği ve hitap ettiği kitlenin çocuklar olması göz önünde bulundurularak “hop açılan” olarak isimlendirilmiştir. Türkçe alanyazında bu konu çalışılmadığı için araştırmacılarca “hop açılan” isminin kullanılmasına karar verilmiştir. Alanyazındaki araştırmalara göre “hop açılan kitabın,” öğrenmeyi eğlenceli ve kalıcı hale getirmeyi desteklediğine, işbirliği, karşılıklı yardım, saygı, benlik saygısı, not alma becerisi ve takım çalışması gibi becerileri geliştirdiğine yönelik bulgular mevcuttur. Bu çalışmada, ilkök 3. sınıf Hayat Bilgisi dersi “Evimizde Hayat” ünitesine yönelik Hop açılan materyalinin öğrencilerce tasarlanması ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, tasarım ve geliştirme araştırma modeli kullanılmıştır. Tasarım ve geliştirme araştırmalarında uzun vadede eğitim sürecini destekleyici araçlar ve modeller geliştirilir. Tasarım ve geliştirme araştırması iki kategori altında toplanmaktadır. Bu kategoriler Tip-1 ve Tip-2 olarak isimlendirilmektedir. Bu araştırma daha çok yeni bir ürünün geliştirilmesine odaklanan bir çalışma olması sebebiyle “Tip-1 Tasarım ve Geliştirme Araştırması” kategorisine girmektedir. Tip 1 deseni araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılı birinci döneminde İzmir’de bir özel ilkokulun 3. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Hop açılan materyalinin tasarımı ve geliştirilmesi sürecinde 15 hop açılan etkinliği dersin içeriğine uygun olarak öğrencilerle birlikte geliştirilmiştir. Modelin işlem basamaklarına uygun olarak tasarım öncesinde ve sonrasında uzman ve sınıf öğretmeni görüşleri alınarak Hayat Bilgisi dersinde kullanılacak geçerli ve güvenilir etkinliklerden oluşan bir hop açılan materyali ortaya çıkmıştır. Çalışma,

yapılandırmacı anlayışın ilkeleriyle uyumlu bir materyalin ortaya çıkarılması açısından önemli olup, çalışmanın alan yazına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: lapbook, hayat bilgisi, tasarım ve geliştirme, hop açılan materyali

ABSTRACT

DESING AND DEVELOPMENT OF LAPBOOK FOR LIFE STUDIES LESSON

It is observed that new materials and techniques are rapidly taking place in the learning process in structuring today's education process based on experience and ensuring the permanence of knowledge. Research shows that the use of teaching materials facilitates learning, increases interest in the lesson, provides active learning, supports individual learning, provides real-life learning experiences and improves critical thinking, solving problem and creating skills. "Lapbook" is one of these materials which has been used in many countries in recent years, and also started to be used by teachers in Turkey. Lapbook literally means "surprise file, folded Information, folding or handbook". In the context of this research, The Lapbook was named as "Lapbook" that considering the literature review, the characteristics of the material and the fact that the target audience is children. Since this subject has not been studied in the Turkish literature, It was preferred to use the name "Lapbook" by the researchers. According to the studies in the research, there are impressions that "The Lapbook" supports making learning fun and permanent, and develops skills such as cooperation mutual aid, respect, sense of self, note-taking skills and teamwork. In this research, it was aimed to design and improve The Lapbook for the "Life in Our House" unit of 3rd grade Life Studies Lesson by the students. The design and development research model was used in the research. In design and development research, tools and models are developed to support the education process. Design and development research consists of two categories. These categories are named as Type-1 and Type-2. This research is included in the category of "Type-1 Design and Development Research" since it is study that focuses on the development of a new product. The study group of the Type-1 model research was formed by the 3rd grade students of a private primary school in İzmir in the first semester of the 2021-2022 academic year. During the design and development of the Lapbook, 15 Lapbook activities were developed with the students in accordance with the lesson content. According to the steps of the model, the opinions of the experts and class teachers were taken before and after the design. Based on these opinions, a Lapbook material consisting of valid and reliable activities was created to be used in the Life Studies course.

The study is important in terms of revealing a material compatible with the principle of the constructivist approach and, it is hoped that it will contribute to the literature.

Keywords: lapbook, life studies, desing and development, pop up material

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya ilişkin problem tanımlanarak amaçları belirtilmiş, önemi vurgulanarak gerekli kavramlar irdelenmiş ve buna bağlı olarak da araştırmanın problem durumu, amaç ve önemi, problem cümleleri, sayıtları, sınırlılıkları ve tanımları üzerinde durulmuştur.

1.1. Problem Durumu

Günümüz öğrenme-öğretme sürecinin deneyime dayalı yapılandırılmasında ve bilgilerin kalıcılığının sağlanmasında yeni materyal ve tekniklerin hızla öğrenme sürecinde yer aldığı gözlenmektedir. Araştırmalar öğretim materyali kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığı, derse ilgi ve isteği artırdığı, aktif öğrenmeyi sağladığı, bireysel öğrenmeyi desteklediği, gerçek yaşama uygun öğrenme deneyimleri sağladığı, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcılık becerilerini geliştirdiğini göstermektedir (Canbulat ve Hamurcu, 2021).

Son zamanlarda bulunduğumuz noktada eğitim ve öğretim alanında, öğretim materyallerinin etkili bir şekilde kullanılması ve bu etkili kullanımlardan ortaya çıkan sonuçlar, öğretim materyallerini geçmiş zamanlara göre çok daha fazla önemli hale getirmiştir. Öğretmenler ve ders kitapları eğitim ve öğretimin kaynağı olarak görülmektedir. Bu kaynakların yanı sıra eğitimde öğretim materyallerinin kullanılması öğrencileri birden fazla uyarıcı ile karşılaştırmaktadır. Çünkü öğrenciler öğrenen durumunda oldukları için duymak, görmek, hissetmek, dokunmak birden fazla duyu organını harekete geçirmek ister. Bu sebepten öğretim materyallerine ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle materyal kavramını tanımlamamız gerekmektedir. Yanpar'a (2006, s. 9) göre öğretim materyali: "eğitim ve öğretimin hedeflerinden faydalanılarak yapılan ders sunum içerikleri olarak" tanımlamaktadır. Çilenti (1994) öğrenme üzerine yaptığı tespit şu şekildedir: "İnsan öğrendiklerinin, %10'unu okuyarak, %20'sini duyarak, %30'unu görerek, %50'sini hem görüp hem duyarak, %70'ini söyleyerek, %90'ını da yapıp söyleyerek öğrendiğine göre öğrenmede ne kadar çok duyu organı aktif hale getirilirse öğrenmenin niteliği de kalitesine de bir o kadar artmış olur." Edgar Dale değişik ortamların öğrenme üzerinde etkisini açık bir şekilde göstermek üzere Yaşantı Konisi geliştirmiştir. Dale'nin geliştirdiği yaşantı konisindeki öğrenme ilkelerini Taşpınar (2014) aşağıdaki şekilde özetlemiştir.

- Öğrenmede ne kadar fazla sayıda duyu organı işin içine girerse o ölçüde kalıcı olur.

- Duyu organları içinde görme duyusu en etkili öğrenmeyi sağlayan organdır.
- Yaparak ve yaşayarak öğrenme içinde en etkili olanıdır.
- Öğrenmede somuttan soyuta ve basitten karmaşığa doğru olmalıdır.
- Öğrenci başkalarında yardım alarak yaptığı öğrenmeden daha çok kendi kendine yaptığı öğrenmede daha iyi öğrenir.

Öğretim materyalleri amacına uygun daha etkili, işlevsel, zamanında ve yerinde kullanıldığı takdirde yukarıdaki ilkeleri anlamamız daha kolay olacaktır. Farklı özelliklere sahip öğrencilerin öğrenmeyi ne yolla öğreneceği konusunda karar verecek olan öğretmenin bu durumu başarması, öğrenme ve öğretme sürecinin başarılı bir şekilde geçirmesi, öğretimsel amaçlara ve konulara uygun yaklaşım, uygun yöntem ve tekniklerin yeri ve zamanı geldiğinde araç ve gereçlerle desteklenmesine bağlıdır (Arslan, 2008). Amacına uygun kullanılan her türlü öğretim materyal araç ve gereçleri öğretmenlerin ders işleme esnasında büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Öğrencilerin de bu materyallerle konuları daha kalıcı ve kolay bir biçimde öğrenmesine olanak vermektedir. Çünkü etkili bir öğretimin önemli bir parçası olan görsel öğretim materyallerinin bu konuda etkisi büyüktür. İyi bir şekilde uygun olarak hazırlanmış görsel bir materyal, sayfalarca yazılmış bir metnin vereceği mesaja denk gelmektedir (Turan, 2002).

Bu materyallerden biri de son yıllarda birçok ülkede kullanılan ve Türkiye’de de öğretmenler tarafından kullanılmaya başlanan “hop açılıdır (lapbook).” Hop açılan materyal (Lapbook)”, sürpriz dosya, kat kat bilgi, katlanan kitap olarak adlandırılabilir. Bir hop açılan materyal (lapbook), belirli bir konuyla ilgili tamamlanmış öğrenme görevlerinin etkileşimli bir koleksiyonudur. Belirli bilgileri bulmayı kolaylaştırmak için içeride farklı bölümlerin düzenlenmesine yardımcı olurlar (Closs, 2011). Hop açılan materyal bu araştırma bağlamında alan yazın taramaları, materyalin özelliği ve hitap ettiği kitlenin çocuklar olması göz önünde bulundurularak “hop açılan” olarak isimlendirilmiştir. “Hop açılan materyal” kullanımı 1970’lerde ABD’de görülen “Evde Eğitim” hareketinin pedagojik çıktılarından birisi olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, kavramın kullanımı İvan İllich’in “Okulsuz Toplum/ Deschooling society (1971)” adlı eserine dayanmaktadır (Akt: Cañas & Medina Melcón, 2017). Genellikle bir müfredat ek olarak bir öğrenci tarafından oluşturulan tek konulu bir materyal türüdür. Temel olarak, hop açılan materyali, herhangi bir çalışma konusu hakkında bilgi toplamak ve görüntülemek için el yapımı, otantik bir ders materyalidir. Bazı öğrenciler, müfredatlarının düzenli, ayrılmaz bir parçası olarak bu otantik materyali derslerinde kullanabilirler. Hop açılan materyali okumayı, yazmayı, matematiği, bilimi, tarihi,

edebiyatı ve sanatı etkili ve doğal bir şekilde bütünleştirirler. Eleştirel düşünme becerileri ve yönergeleri takip etme pratiği de sürece doğal olarak gelir (Rogers, 2013). Hop açılan materyalini kullanan bir öğrenci; derslerin öğrenimi sırasında konuyla ilgili öğrendikleri bilgileri yazabilmekte, resimleri yapıştırabilmekte, grafik ve tabloları kullanabilmektedirler. Böylece öğrenci bilgiyi kendisi işlemekte, organize etmekte ve yaparak öğrenebilmekte ve hatırlayabilmektedir. Öğrenci bu süreçte "çalıştığının/öğrendiğinin" farkında bile olmadan konu hakkında oldukça fazla bilgiyi kazanabilmektedir. Benzer şekilde "hop açılan materyalinin" okul öncesi, ilköğretim ve lise düzeyindeki öğrencilere uygun bir öğrenme materyali olduğu vurgulanmaktadır (Closs, 2011). Özellikle son yıllarda ev okulu akımının/kavramının yaygınlaşması ile birlikte batıda evde eğitim veren ebeveynlere yardımcı olmak için gerçekleştirilen çalışmalardan biri olarak da görülmektedir. Bu akımın yayınlarından biri olan The old school house dergisinin hemen hemen her sayısında evde eğitim veren ebeveynlere yönelik bilgiler, eğitim materyalleri örnekleri ve hop açılan uygulamalarına yönelik bilgiler yer almaktadır. Hudson (2016) bu akımın uygulayıcılarından biri olan Kimm Bellotto ile yaptığı röportajda "Neden Hop açılan (Lapbook)?" sorusunu yöneltmiştir. Bellotto; Hop açılan kullanımı ile evde çocuklarına eğitim vermekte olan ebeveynlere zaman kazandırmayı amaçladıklarını vurgulamakta ve bu materyalin kullanımı ile öğrencilerin sıkıcı çalışma kâğıtlarını yapmaktan kurtulacaklarının belirtmektedir. Ona göre hop açılan materyali her konu alanına uygun olduğu gibi okul öncesinden liseye kadar ki öğrenim basamaklarında da kullanılabilir. Ona göre hop açılan materyali öğrencinin süreç içinde ne öğrendiğini gösteren üç boyutlu bir sunumdur. Ayrıca bu çalışmaların el becerisine dayalı (hands on) etkinliklerden olduğunu, tek düze çalışma kâğıtlarının yerine kullanılabileceğini ve bir üniteyi içeren bir tür çalışma dosyası (portfolyo) olduğunu da vurgulamaktadır (Canbulat ve Hamurcu, 2021). Benzer bir şekilde Fileccia (2017, s. 38-39) aynı dergide yer alan yazısında hop açılan materyali yaratıcı, eğlenceli ve öğrencinin kendisinin yaparak öğrendiği bir öğrenme aracı olarak tanımlamaktadır. Özellikle birçok konu alanında fen, tarih, matematik vb. kullanılabilen bu araçta öğrenci öğrendiği bilgiyi tekrarlayabilmekte ve kendine ait yaratıcı ürünlerden oluşan bir dosya oluşturabilmektedir. Bu süreçte öğrencinin diğer becerileri de gelişebilmektedir. Hop açılan materyali eğitim sürecindeki en önemli yararının ise "çocukların yaparak öğrenmesi" olduğunu vurgulayan Fileccia, özellikle hatırlamanın daha yüksek olabileceğini dikkat çekmektedir. Benzer şekilde Cañas & Medina Melcón (2017) Meksika'da ilkokul düzeyinde hop açılan materyali uygulamalarının önemine vurgu yapmaktadırlar. Onlarda hop açılan materyali

uygulamalarının süreç değerlendirme, anlamlı öğrenme ve öğrencinin kendi öğrenmesini düzenlemesi üzerindeki etkili olduğunu belirtmektedirler (Canbulat ve Hamurcu, 2021).

Eğitimin toplumsal önemi göz önüne alındığında ilkokullarda çocuğun gelişim özellikleri temel alınarak oluşturulan, bireyin topluma ve doğaya uyum sağlaması ve kendini tanıması için amacıyla hazırlanan hayat bilgisi dersinin önemli olduğu söylenebilir (Yıldırım, 2021). Hayat Bilgisi ilkokulun 1., 2. ve 3. sınıflarında okutulan bir derstir. Bu dersin genel amacı, öğrencilerin yakın çevrelerini düzenli bir şekilde tanımalarını sağlamak olarak kısaca tanımlanabilir. Okula yeni başlamış ve doğalarındaki çevrelerine karşı ilgi ve merak bulunan 6, 7 ve 8 yaş çocuklarının sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini teşvik etmek için Hayat Bilgisi dersi öğretmenin elinde önemli bir araçtır. Bu araçtan en verimli bir şekilde yararlanmak gerekir. Hayat Bilgisi çocukların yakın çevrelerini daha iyi tanıyıp anlamalarını sağlamak için gözlem ve araştırmaya dayalı olmalıdır. İlkokullarımızda derslerin düz anlatım ve soru-cevap yöntemiyle işlenmesinin bir gelenek haline geldiği görülmektedir. Bu geleneğin değişmesi her şeyden önce öğretmen ve diğer ilgililerin bunu istemesine bağlıdır. Dersleri tek bir kitaba bağlı kalarak işlemek pek çok öğretmene kolay gelmektedir. Pek çok öğretmen derslerin başka türlü nasıl işlenebileceğini pek düşünmemektedir. Öğretmen adaylarına derslerini değişik metotlara göre işleme bilgi ve becerisi kazandırılmalıdır. Öğretmen adayları derslerini aktif metoda göre işleyebilmelidirler. Aktif metot, çocukları sadece dinleyerek, kitaptan okuyarak, başkaları tarafından düzenlenmiş sorulara, planlara veya esaslara göre kendisine hazır olarak verilecek bilgileri öğrenen birer varlıklar olmaktan çıkarmayı zorunlu görmektedir (Ülkümen, 1965, s.12). Aktif öğrenmede çocuk denemeli sormalı, değişik kaynakları gözden geçirmelidir. Öğrenme sırasında işine yarayacak eşya ve araç bulmalı ve kullanılmalıdır. Gerekirse bu ders araçlarını öğretmenin ve arkadaşlarının yardımıyla hazırlamalıdır. Aktif metot bütün dertlere deva olabilecek bir çözüm yolu değildir; ama yeri geldiğinde kalıcı ve zevkli bir öğrenme ortamı sağlayabilir. Öğrenci merkezli bir metot olan aktif metotta öğrenciler grup veya küme çalışması düzenine göre oturmaktadırlar. Küme çalışmalarında öğrenciler arkadaşlarıyla konuşurlar, tartışır birbiriyle bir iletişim içindedirler. Öğretmen küme çalışmalarını denetler ve yönlendirir (Türer, 1992).

Hayat Bilgisi dersi, öğrencilerin ilkokul kademesinin ilk üç yılında gördüğü, içinde birden fazla yaşamsal bilgiyi içeren kazandırmak istenen hedefleriyle hayatını devam ettirmeleri bakımından oldukça önemli bir derstir. Bilgiyi kullanıp anlamlandıracak olan öğrenciler bilginin kaynağına nasıl ulaşacağını öğrenmek zorundadır. Geleneksel sınıf ortamlarında öğrenme, ezbere dayalı ve bilgiyi tekrar etmeye dayanmaktadır fakat yapılandırmacı öğrenme ile bilginin transfer edilmesi ve yeniden yapılandırılması söz konusu

olacaktır (Yeşilyurt, 2012). Bu konuda üzerine en çok iş düşen kişiler öğretmenlerdir. Öğretmen öğrenciye bilgiyi anlamlandırıp öğrendiklerinin kalıcılığını arttıracak yolları bulduğunda işi kolaylaşacaktır. Bu yolda giderken her türlü öğrenmeye hitap edecek yöntemler ve konuya uygun öğretim materyallerini seçmeye ihtiyacı vardır. Çünkü öğretim materyalleri, bir sınıfın farklı öğretici konumundaki yardımcıları veya aparatlarıdır (Nwike ve Catherine, 2013). Bu sebeplerle hedeflere uyumlu öğretim materyalleri ve yöntemler öğrenciye yaşamsal tecrübelerini en kısa zamanda kazandırılmasını sağlayabilir.

Türkiye'de internet ortamında yer alan ve hop açılan materyal yapımına ilişkin bilgilerin ve paylaşımların yer aldığı videoların dışında yapılan alanyazın taramalarında araştırmacıların yaptığı yayınlar (Canbulat ve Akbayram, 2022) dışında akademik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmanın Türkiye'deki araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Amaç ve Önem

Eğitim ve öğretim kaynakları geçmiş zamanlarda ders kitaplarıyla ve öğretmenlerle sınırlı kalmaktaydı. Günümüzde gelişmiş teknolojilerin sayesinde ise öğrencilerin eğitim süreçleri daha etkin geçebilmektedir. Görsel ve işitsel araçlarla desteklenen eğitimde öğrenciler kalıcı öğrenmeyi ve başarılarına katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda değişik materyallerle zenginleştirilen eğitim ve öğretim ortamlarına öğrenciler daha fazla ilgili olmaktadır. Bunlar göz önüne alındığında eğitim ve öğretimin yapıldığı ortamlarda farklı materyallerin kullanılması bilgileri daha basit öğrenilir hale getirir denilebilir.

Materyalleri eğitimde kullanmanın temel amacı; öğrencilerin değişik öğrenme yöntemlerini önemseyerek öğrendikleri bilgileri kalıcı hale getirmek ve kalıcı öğrenmeyi sağlayacak ortam oluşturarak akademik başarılarını yükseltmektir (McLoughlin, 1999).

İlkokul düzeyinde vatandaşlık becerilerinin edinilmesinin ilk basamağı ve birçok derslerin de öncülü olarak kabul edilen ders Hayat Bilgisi dersidir. Bu ders kapsamında öğretmenlerin dersi zenginleştirmek adına kullanacağı her türlü öğretim materyali, strateji, yöntem ve tekniği öğrenmeyi kolaylaştırır ve öğrenmede kalıcılığı artırır.

Hayat Bilgisi dersi için en uygun çevre bireyin doğrudan gerçek nesne, olgu ve olaylarla iletişim kurabileceği hayatın ta kendisidir (Aykaç, 2011). Bu sebeple öğretmen araç ve gereçleri çok iyi tanımalı, kullanım özelliklerini çok iyi bilmelidir. Bunun yanında “öğretimi tasarlama bilgisiyle hareket ederek etkili öğretim materyali hazırlamalı ve öğrencilere de bu

yönde yapılacak öğretim materyalleri konusunda öğrencilere rehberlik edebilmelidir” (Yanpar, 2006, s.10). Özellikle Hayat Bilgisi derslerinde bu durum oldukça önemli görülmektedir. Yapılan birçok çalışma sonuçları kullanılan öğretim materyallerinin ders öğretimine birçok fayda sağladığını göstermiştir.

Günümüzde her yerde çok sayıda eğitim materyalleri mevcuttur. Bunlardan hangisinin ne kadar faydalı olduğu, çocukların gelişimine ne kadar katkı sağladığı belirlenmemektedir. Bu tür materyaller özellikle gelişimsel süreçleri olumsuz yönde de etkileyebilir. Bilimsel ve akademik olmayıp sonuçları belli olmayan eğitim materyalleri kullanılmaması gerektiği düşünülmektedir. Materyal tercihlerinde materyalin bilimsel olup olmadığı, çocuğa katkı sağlayıp sağlamadığı, yarar zarar dengesi ve çocuğun sıkılarak bir tarafa bırakıp bırakmadığı kontrol edilmelidir. Bu unsurları dikkate alındığında keyifle eğlenerek çalışılan materyaller sunulduğunda öğrenmenin, zekasını kullanılmanın ve kapasitesini geliştirmenin keyfini elde edecektir ve çocukların gelişimine katkı sağlayacaktır (Abalı, 2021).

Tüm bu sebeplerden yola çıkarak bu araştırmadaki amaç da öğrencilerin el ya da parmak kasları ile göz koordinasyonlarını geliştirmek, sıradan olan kağıt parçalarını güzel bir şekilde şekillendirerek, yaşamın en önemli olan dinamiklerinden biri dönüşüm olgusunu kolay bir şekilde içselleştirmesi için öğrencilerin konsantrasyonunu arttırmaya yönelik estetik algılarını ve de dünyaya bakışlarını değiştirmeye yardımcı olup aynı zamanda çocukların üç boyutlu olan mantıklı ve doğru düşünebilme yetisini kazandırmak ve çocukların el becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktır. Bunun yanında tasarım geliştirme ve araştırma yöntemini esas alarak öğrencilerin tasarım becerilerini geliştirmeyi amaçlayıp aynı zamanda da yaratıcılıklarına ve akademik başarılarına da olumlu etki göstermesi için bu çalışma çok önemlidir.

1.3. Problem Cümlesi / Alt Problem Cümleleri

Bu araştırmanın probleminde; ilkokul 3. sınıf Hayat Bilgisi dersi “Evimizde Hayat” ünitesine yönelik Hop Açılan (Lapbook) materyalinin öğrencilerce tasarlanması ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu sorunun cevabını ulaşmak için aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Hayat Bilgisi dersi için hazırlanan hop açılan materyali tasarımı nasıl hazırlanmıştır?
2. Hayat Bilgisi dersine yönelik Hop açılan materyali tasarımı ile ilgili uzman görüşleri nelerdir?
3. Hayat Bilgisi dersine yönelik Hop açılan materyali tasarımı öğretmen görüşleri nelerdir?

4. Hayat Bilgisi dersi Hop açılan materyali tasarımı iyileştirilmesi ne şekilde gerçekleştirilmiştir?
5. Hayat Bilgisi dersi Hop açılan materyali tasarımı iyileştirilmiş halinin uygulanması sürecine ilişkin araştırmacı gözlemi nelerdir?

1.4. Sınırlılıklar

- Araştırma çalışmanın yapıldığı okul ile sınırlıdır.
- Araştırma çalışmanın yapıldığı ilkokul 3.sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- Çalışmanın yapıldığı ilkokul 3.sınıf Hayat Bilgisi dersi, Evimizde Hayat ünitesi ile sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Araştırmadaki öğrencilerin Hop Açılan (Lapbook) materyal ve etkinliklerini yapabileceği varsayılmaktadır.

1.6. Tanımlar

Lapbook: Lapbook, dersleri pekiştirmek ve gözden geçirmek için kullanılan etkileşimli bir araçtır (Hudson, 2016).

Yaratıcı yardım, üç boyutlu bir kitap ile bir ders içeriğinin tanıtılabileceği, uygulanabileceği ve pekiştirilebileceği çeşitli etkinlikleri derleyen bir alıştırma kitabı arasındaki bir şey olarak tanımlanabilir (Němečková, 2021).

1.7.Kısaltmalar

TGA: Tasarım ve Geliştirme Araştırması

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

vb.: ve benzeri

vd.: ve diğerleri

ÖE1: Öğretim Elemanı 1

ÖE2: Öğretim Elemanı 2

ÖE3: Öğretim Elemanı 3

ÖE4: Öğretim Elemanı 4

ÖE5: Öğretim Elemanı 5

ÖE6: Öğretim Elemanı 6

Ö1: Öğretmen 1

Ö2: Öğretmen 2

Ö3: Öğretmen 3

Ö4: Öğretmen 4

Ö5: Öğretmen 5

Ö6: Öğretmen 6

Ö7: Öğretmen 7

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE / KAVRAMSAL ÇERÇEVE / İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1. Hop Açılan Materyalinin Kullanımının Gelişimi

“Hop açılan materyal (lapbook)” kullanımının kökeninin, 1970'lerde Amerika Birleşik Devletleri'nde başlayan bir hareket olan Evde Eğitim yani evden eğitim pedagojisinden geldiği sonucuna varılabilir. Bu pedagojik hareket, büyük ölçüde, en iyi eğitimin bir kurumdan verilmesi gerekmediğini düşünen Illich'in (1979) çalışmasına dayanmaktadır. Şu anda, eğitici nitelikteki sayısız web sayfası ve Pinterest gibi uygulamalar, hop açılan materyalinin sınıfta nasıl yapılacağına dair çok sayıda örnek sunarak, onun önemli öğrenmeler elde etme konusundaki büyük potansiyelini gösteriyor (Canas ve Melcon, 2017). Hop açılan materyali, Amerika Birleşik Devletleri'nde yalnızca evde eğitim için kullanılan, öğretmenler tarafından oluşturulmuş bir materyaldir. Bununla birlikte, ortak eğitim sisteminde yabancı dillerin ve müfredatın diğer konularının öğretimi için güçlü bir araç olma potansiyeline sahiptir. Hop açılan materyali, öğrencileri bir derse dahil ederken dikkat çeken motivasyonel bir öğretmen yardımcısı olarak hizmet edebilir (Vejmëlková, 2018). İlk defa, Amerikalılar hop açılan materyali oluşturmaya başladı. Bir hop açılan materyali, aynı konuda malzemeler içeren cepler, kapılar, pencereler, tırnaklar ve hareketli parçalar içeren kapaklı bir materyaldir. Bu, okul çocukları ve çocuklar ile belirli bir konuyu çözmenin, materyelin içeriğini kavramanın, araştırmayı yürütmenin, çocuğun araştırmaya, bilgilerin analizine ve tasnifine katıldığı süreçte harika bir yoldur (Volkova, 2016). Hop açılan materyali, Amerika Birleşik Devletleri'nde yalnızca evde eğitim için kullanılan, öğretmenler tarafından oluşturulmuş bir materyaldir (Vejmëlková, 2018). Hop açılan terimi ilk olarak Duby tarafından oluşturulmuştur (Rusthon, 2005). Tüm proje çocuğun kucağına sığan bir kitaba sığabileceği için ona bu ismi verdi. Rusthon'a (2005) göre, Hop açılan materyali eksiksiz bir koleksiyondur. Belirli bir çalışmadan toplanan kitapçıklar ve teşhir materyalleri kucağa sığan bir klasör kitapta sergilenir. Closs'a (2011, s.12) göre hop açılan materyali, herhangi bir konudan, ünite çalışmasından, seçtiğiniz, topladığınız, yapıştırdığınız ve kullandığınız kitaptan zaman çizelgeleri, diyagramlar ve yazılı çalışma sağlayan ucuz bir portföy, koleksiyon veya mini kitaplar, kapaklar ve katlanmış materyaldir. Hop açılan materyal renkli, standart boyutlu bir karton klasörde yaratıcı bir şekilde sergilenir ve genellikle bir kişinin kucağına sığacak şekilde "katlamalı" olarak katlanır. Ayrıca hop açılan materyali, zaman çizelgeleri, diyagramlar, yazılı eserler, ünite çalışması ve daha pek çok şey gibi öğretmenin kullandığı hemen hemen her öğretim materyali içeren

öğretim materyallerinden biridir. Tüm bilgiler, öğrencilerin metni kolayca anlamasını ve kucaklarına sığmasını sağlamak için yaratıcı bir şekilde toplanır, tasarlanır ve görüntülenir. Bu araç grup veya bireysel olarak uygulanabilir, ancak sınıfta bu ortam grup halinde daha iyi uygulanır (Rukmiatun, 2016).

2. Hop Açılan Materyalin Bir Öğretim Materyali Olarak Önemi ve Özellikleri

Bazı katlamalar, ilkokul çağındaki çocukların yapması için yeterince basittir; bazıları çok karmaşık olabilir. Daha basit olanlar genellikle eğitim amaçlı kitaplarda kullanmak için en iyisidir. Daha küçük öğrenciler, daha asıl konuya gelmeden önce, sadece katlamaları yapma görevinden sıkılabilir veya bunalabilir. Daha büyük öğrenciler, daha karmaşık kalıplardan bazılarını yaratma zorluğunun üstesinden gelmek isteyebilir ve daha büyük öğrenciler katmanlı kitaplar yapmaktan keyif alacak ve bundan fayda sağlayacaklardır.

“Hop açılan materyalinin (lapbook)” birçok biçimi ve işlevi bulunabilir. Araç, bir öğrencinin tamamlanmış çalışmalardan oluşan bir portföyü, bir not defteri, belirli bir konu hakkında bir bilgi koleksiyonu, öğrenmeye uygulamalı bir yaklaşım için yaratıcı bir sanat aracı veya değiştirildiğinde, yardımcı olan etkileşimli bir ders kitabı olarak hizmet edebilir (Lapbooking – Hands of a Child, 2013).

Katlamalar yerine yapıştırıldıktan sonra bilgi eklenir. Yine, daha küçük öğrenciler veya yeni olanların bu adım için önemli bir yönlendirmeye ihtiyacı olabilir. Resimler, etiketlerle veya başlıklarla çizilebilir ya da yapıştırılabilir; çıkartmalar uygulanabilir, cümleler kopyalanabilir, renk eklenebilir. Küçük metin, fotoğraf veya küçük resim bölümlerinin çıktısı alınıp yapıştırılabildiğinden, hop açılan materyal için harika bir kaynaktır.

Bir kitap, bir bilim konusu, tarihi bir şahsiyet veya olay, bir hayvan, bir gezi veya güncel haberler etrafında hop açılan materyal oluşturulabilir. Ders kitabı bölümlerindeki ana noktalar, hop açılan materyal tarzında özetlenebilir. Bilgi kartları, resimler veya oyun parçalarını tutmak için çeşitli etkinlikler dahil edilebilir. Hop açılan materyal, zamanı söyleme, uzun bölme algoritmasını hatırlama, gramer terimlerini öğrenme, elementlerin periyodik tablosunu anlama veya bir bilimsel deneyi kaydetme gibi becerileri öğrenmek için çok uygundur. Çizelgeler, grafikler ve diyagramlar bu materyal için doğal eklemelerdir.

Hop açılan materyal, yapbozlar, didaktik oyunlar, çalışma sayfaları, boyama resimleri, öğrencilerin güzel sanatları, bir etkinlik için talimatlar ve öğrenilen bilgileri içeren toplanmış bir materyal içerebilir (Němečková, 2021).

Hop açılan materyali tüm yaş gruplarına öğretiler. Daha büyük öğrenciler bilgi dolu kitaplar, otantik yabancı dil materyalleri ve onlar tarafından yazılan makaleler oluşturabilirler. Küçük yaştaki öğrenciler bir öğretmen tarafından hazırlanmış dil gelişimini destekleyici resim ve etkinliklerle dolu hop açılan materyallerini kullanabilir (Němečková, 2021).

Hop açılan materyal aracılığıyla herhangi bir konu hem tek seferlik hem de uzun vadeli olarak öğretiler. Bir hop açılan materyalin hedefleri, istihdamın etkili olabilmesi için hazırlanmadan önce belirlenmelidir. Benzer şekilde, öğretim materyalini oluştururken bir amacın akılda tutulması gerekir (kaynac

Hop açılan materyali çoğunlukla eğitimciler tarafından oluşturulur ancak değiştirilmiş çeşitleri bir öğretmen tarafından oluşturulabilir. Hop açılan materyal bir kağıt klasörle başlayabilir ve herhangi bir boyut ve kalınlığa genişletilebilir. Materyal çocuklar için kullanılırken, belirli etkinlikler bir öğretmen tarafından hazırlanır, böylece öğrenciler bunları kesip ana klasöre yapıştırır ve sonuç olarak görevleri yerine getirmeye başlayabilirler. Daha büyük öğrenciler hop açılan için materyaller bulma, toplama ve oluşturma yeteneğine sahiptir bunun için sadece belirli amaç ve hedefleri belirlemesi gerekir (Němečková, 2021).

Bir “hop açılan materyalinin sahip olduğu temel avantajlardan biri, öğretim materyalinin hem küçük yaş grup hem de büyük yaş grup öğrenciler için uygun olmasıdır. Hop açılan materyalin çok küçük yaştaki öğrencilerle kullanıldığında büyük bir potansiyele sahip olduğunu, doğal ve eğlenceli bir tanışma biçimi getirdiğini belirtiyor. Ayrıca, öğretmenler kadar öğrenciler de her zaman geri dönüp hop açılan materyalinde saklanan bir dersin öğrenilen içeriğini uygulayabilirler (Němečková, 2021).

“Portfolyolar, öğretim ve değerlendirmeyi çok açık bir şekilde birbirine bağlar, çünkü öğrencinin neler yapabileceğinin somut kanıtıdır. Hop açılan materyal, öğrencilerin iyi oldukları konulara odaklanmalarını sağlayarak ve öğrenme sürecini sahiplenmelerini sağlayarak öğrencileri motive edebilir, böylece öğrenen bağımsızlığını teşvik edebilir (Pinter, 2006). Etkinlikler aracılığıyla yapılan değerlendirme hem öğretmenler için etkili hem de öğrenenler için keyiflidir ve sonuç olarak daha iyi bir öğrenme ortamını destekler (Pinter, 2006). Ayrıca hop açılan materyal öğretmenlere ev ödevi vermeleri için kolay ve yaratıcı bir yol sağlar (Montessoridoma, 2013).

Bir çocuğun genel gelişimi kadar dil öğrenme süreci de hop açılan materyalin kullanımından olumlu etkilenir. Hop açılan materyali öğretirken geliştirmemiz gereken her

şeye yardımcı olabilir. Örneğin; öğrenciler arasında iş birliği ve bireysel öğrenme, bilgi işleme, konuşma, yaratıcılık, motorik beceriler... Öğrencileri birçok öğrenme türüyle meşgul ettiği için motivasyon aracı olarak hizmet eder. Ayrıca hop açılan materyal, iyi hazırlandığında çocukların gerçek hayata hazırlanmasına yardımcı olan çeşitli konuları birbirine bağlar (Němečková, 2021).

Hop açılan materyalinin bir diğer büyük avantajı, bir portfolyo olarak kullanıldığında, değerlendirmenin benzersiz bir şekilde işlenmesi olarak görülebilir (Lapbooking – In the Hands of a Child, 2013). Hop açılan materyali, yeni içerik öğrenmek, öğrencilerin belirli bir konudaki bilgi ve becerilerini genelleştirmek ve sistematik hale getirmek, proje çalışmasının sonuçlarını sunmak, özel çalışma gibi çeşitli amaçlar için kullanılabilir (Peycheva ve Lazarova, 2018).

Hop açılan materyal, bilgileri bir araya getirmek için gerçekten eğlenceli, uygulamalı bir ortam sağlar. Öğrencilerin konularını bulmasını ve bilgileri kitapçık halinde düzenlemesini sağlar. Hop açılan materyal sayesinde öğrenciler yaratıcı bir şekilde kendi kitaplarını yapacaklardır (Rukmiatun, 2016).

Hop açılan materyal için etkinlikler oluşturmak, öğrencileri hedeflenen kavramları kontrol etmeyi, sunmayı, düzenlemeyi ve ilişkilendirmeyi ve öğrenmeye zorlayabilir, böylece her sayfa proje temasıyla ilgili bilgilerle dolu olabilir. Hop açılan materyali, öğrencilerin gelecekte öğrenmek için kullanabilecekleri süslü not defterleri işlevi görebilir (Abdillah vd., 2020).

Hop açılan materyali hızlı ve etkili bir şekilde yeni bilgileri öğrenmenize, öğrendiklerinizi eğlenceli hale getirmeye ve birleştirmenize yardımcı olur. Bu tematik kılavuzlar parlak bir tasarıma, açık bir yapıya sahiptir ve ideal olarak özellikle bilgi düzeyine sahip belirli bir çocuk için geliştirilmiştir (Volkova, 2016).

Hop açılan materyalin önemi ve özelliklerinden bazılarını da aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

1. Çocuğun arzusuna göre, çalışılan konu hakkında bilgi düzenlemesine ve materyali daha iyi anlamasına ve hatırlamasına yardımcı olur (özellikle çocuk görselse). Yetişkin görseller de bu eğitim türünden hoşlanacaktır.

2. Hop açılan materyal, öğrendiklerinizi tekrarlamamanın harika bir yoludur. Uygun olan herhangi bir zamanda, çocuk sadece hop açılan materyali açar ve kendi elleriyle yapılan bir kitabı inceleyerek mutlu bir şekilde geçmişi tekrarlar.
3. Çocuk bağımsız olarak bilgi toplamayı ve düzenlemeyi öğrenecektir. Bu yöntemle kompozisyonlar ve dönem ödevleri yazmak için iyi bir hazırlık yapmış olacaktır.
4. Hop açılan materyal, farklı yaştaki çocukların aynı anda çalıştığı gruplardaki sınıflar için çok uygundur. Herkes için görevler seçilebilir. Kolektif bir kitap haline getirerek aktif öğrenme de gerçekleşecektir.
5. Hop açılan materyali oluşturmak, yetişkinlerin ve çocukların ortak etkinliklerinden biridir. Ayrıca, bir projenin sonuçlarını veya tematik bir haftayı sunmak için de bir form olabilir (Volkova, 2016).

Hop açılan materyali, etkileşim kurarak yeni şeyler öğrenmemizi ve keşfetmemizi sağlayan kullanışlı ve görsel bir kaynaktır. Göstermek istediğiniz bilgi, hop açılan materyali yapıldığı derinlik seviyesini işaretler ve diğerlerinin yanı sıra çeşitli amaçlar için kullanılabilir. Bir değerlendirme etkinliği olarak, kapsanan içeriğin edinilme derecesini kontrol etmek için de iyi bir yoldur (Canas ve Melcon, 2017).

Özetlemek gerekirse, hop açılan materyal birçok becerinin geliştirildiği harika bir eğitim aracıdır. Tüm yaş grupları ve her tür öğrenci için uygundur. Çocuklarla birlikte kullanıldığında ikinci bir dil edinimi desteklenir. Bununla birlikte, bir derste hem hazırlık hem de onunla çalışmak zaman alıcı olabilir ve bu nedenle her bir hop açılan materyal amaç ve hedefleri iyi planlanmalı ve hazırlanmalıdır. Bitmiş ürün, bir öğrenci için sürekli bir zevk ve gurur kaynağı olacaktır. Ailesine ve arkadaşlarına göstermek için can atacaktır. Kapakları kaldırırken, şekilleri açarken ve oraya kendi koyduğu bilgilerle dolu küçük sayfaları çevirirken, doğal bir inceleme biçimi olacaktır.

3. Hop Açılan Materyalin Yapılandırmacı Yaklaşım Bağlamında Değerlendirilmesi

Öğretim materyali tercihinde öncelikle dikkat edilmesi gereken husus, materyalin öğretim programlarına ve kazandırılacak davranışlara uygun olmasıdır. Amaç araç ilişkisi kurulmuş olup uygun öğretim materyali seçmek önemlidir (Demirel, Seferoğlu ve Yağcı, 2004). Öğretim araç ve gereçlerini öğretme ve öğrenme sürecine aktif katılan tüm diğer unsurlardan bağımsız düşünmek mümkün değildir (İlhan, 2011). Bu hususlara dikkat edilerek hazırlanan öğretim materyalleri öğrencinin dikkatini çeker. Fakat hazırlanan materyal, araç ve gereçler amacına uygun ve iyi tasarlanmadığında bu özelliğini kaybeder. Kullanılan

öğretim materyallerinin sürekli olarak dikkat çekebilmesi için bazı tasarlama ölçütlerinin iyi yapılması gerekmektedir. Bu ölçütler aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

Denge: Öğretim materyalinde bulunan tüm elamanların algılanan ağırlığı ile ilgilidir. Zemine eşit bir şekilde, kullanılacak şekil ve objelerin büyüklük ve küçüklüğünün birbiriyle uyumlu bir şekilde ayarlanmasıdır. Yani bir şekil veya obje büyük çizildiğinde ve küçük çizildiğinde diğer şekil veya objenin de o oranda büyültülüp küçültülmesi demektir (Uşun, 2012).

Bütünlük: “Bir görseli meydana getiren tüm unsurların (şekil, renk, çizgi vb.) bir araya getirildiğinde anlamlı bir bütünlük oluşturmasıdır” (Uşun, 2012, s. 4).

Vurgu: Materyal içindeki şekil veya nesnelerden hangisinin daha fazla ilgi çekmesini istiyorsak onun rengini, parlaklığını ayarlanarak gösterilmesidir (Uşun, 2012).

Renk: Materyal tasarlama renklerin büyük önemi vardır. Renkler farklılıkları gösterme, dikkati üzerine çekme, benzerlikleri ayırma ve de görselin gerçek rengini göstermede büyük rolü vardır (Yalın, 2012).

Yazı: Tasarlanan görselin vazgeçilmez unsurlarından biridir. Öğrenme ve algılamayı kolaylaştırır. Genel olarak yazılar okunması kolay, anlaşılır, sade ve düz temel harfler seçilerek tercih edilmelidir (Yalın, 2012)

Hizalama: “Materyalde hizalama yatay ve dikey bir şekilde belirli bir düzen içinde dizilmelidir” (Taşpınar, 2014, s. 330-331).

Yakınlık: “Materyalde birbiriyle bağlantılı parçalar birbirine yakın tasarlanmalıdır” (Taşpınar, 2014, s. 330-331).

Ayrıca Kıldan ve Ünver (2013, s. 358-382) öğretim materyali tasarlarırken dikkat etmesi gereken hususları şu şekilde belirtmiştir.

- ❖ Hazırlanacak öğretim materyali öğretim programındaki hedeflere uygun olarak tasarlanmalı,
- ❖ Öğrencinin yaş ve diğer gelişim özelliklerine uygun olmalı,
- ❖ Kullanım esnasında güvenliği riske atacak nitelikte olmamalı,
- ❖ Materyalin kullanımı kolay, ekonomik ve dayanıklı olmalı,
- ❖ Çalışma yapraklarında öğrenciye verilen yönergeler sade ve anlaşılır olmalı,
- ❖ Öğrencilere dönüt ve düzeltme sağlamalı,

- ❖ Öğretmenin öğrenim sürecini değerlendirmesini sağlamalı,
- ❖ Öğrenciye eleştirel bir düşünme fırsatı sunmalı,
- ❖ Öğretmen öğrenciye de araç yapma becerisini kazandırabilecek nitelikte olmalıdır.

Yukarıda belirtilen tüm durumlar dikkate alındığında öğretim materyalleri amacına uygun seçildiğinde ve öğrencilerin dikkatini çektiği zamanlarda kalıcı öğrenme gerçekleşecek ve verimli olacaktır.

Son zamanlarda yapılan araştırma sonuçları, edinilen bilgilerin etkin bir şekilde kullanılabilmesi ve işlevsel olması için bilginin doğrudan öğretmenden öğrenciye aktarılması temeline dayanan geleneksel yöntemden uzaklaşılması gerektiğini işaret etmektedir. Çağdaş toplum, hayatın giderek karmaşık hale geldiği günümüzde kendi başlarına sorunları çözebilen; gelişen, değişen dünyaya ayak uydurabilen, farkında olma oranı yüksek bireyler ister. Bu amaçla 21. yüzyılın başında eğitsel yöntemlerden yapılandırmacı öğrenmenin bireyin eğitiminde öne çıktığı görülmektedir (Tezci ve Köksalan, 2007).

Yapılandırmacı eğitim, bilginin öğrenci tarafından yapılandırılmasına oluşturulmasına, yorumlamasına ve geliştirmesine fırsat verir. Yapılandırmacılıkta bilginin tekrarı değil bilginin transferi ve yeniden yapılandırılması söz konusudur. Öğrenenin etkin rol aldığı bu yaklaşımda sadece okumak ve dinlemek yerine tartışma, fikirlerini savunma, kurma, sorgulama ve fikir paylaşma gibi öğrenme sürecine etkin katılım söz konusudur. Yapılandırmacılık, davranışçı öğrenme teorisinin eleştirisidir. Geleneksel öğrenme kuramlarının aksayan yönlerine karşı oluşturulmuş, yeni bir yaklaşım olmasına rağmen kökleri eskiye dayanmaktadır. Bu nedenle deneysel, subjektif ve bireyseldir (Tezci ve Köksalan, 2007).

Piaget “Bilgi, bütün bir şekilde bir insandan diğer bir insana iletilemez, insanların kendi bilgilerini ve kendi anlayışlarını yapılandırmaları gerekir” demektedir. Her çocuk önceki bildiklerini yeni bilgilerle birleştirerek kendi anlamını inşa eder. Bu yaklaşım, öğrencilerin sadece bilgi ve becerileri kazanmaları değil aynı zamanda bilgileri yapılandırmayı ve yeni bilgiler üretmeyi, bilgiye ulaşacak yolları keşfetmeyi ve öğrendiklerini düşünmelerini amaçlamaktadır (Tezci ve Köksalan, 2007). Yapılandırmacı yaklaşımda;

- Bilgi kişisel anlama sahiptir, öznel, öğrencilerin kendileri tarafından oluşturulur.

- Öğrenciler kendi bilgilerini oluştururlar. Duydukları ve okuduklarını önceki öğrenmelerine ve alışkanlıklarına dayalı olarak yorumlar.
- Öğrenme, öğrencilerin kavramsal anlamayı gösterebilmelerine bağlıdır.
- Yapılandırmacılık yaklaşımında amaç, bireylere araçlar ve öğrenme materyalleri yolu ile öğrenmeye kendi istekleri doğrultusunda yön vermeleri için fırsat vermektir.
- Öğrenme aktif bir süreçtir. Öğrenme, öğrencinin çevresi ile sürekli meşgul olmasını gerektirir.
- İnsanlar öğrenirken öğrenmeyi öğrenir. Öğrenme hem anlam yapılandırmayı hem de anlam sistemlerinin yapılandırılmasını içerir.
- Öğrenmede bedensel deneyimler gereklidir, ancak yeterli değildir. Zihinsel etkinliklere de mutlaka yer verilmelidir.

Bu bağlamda hop açılan materyali de yapılandırmacı yaklaşım açısından değerlendirdiğimizde yapılan araştırmaların sonucuna da bakılarak yaklaşımın ilkelerine uygun olduğu, bu yöntemle öğrencileri dersle daha ilgili ve ilişkili, aktif rol olarak ön planda olacakları, hem fiziksel olarak hem de bilişsel olarak derslerin içinde olacakları, konularla meşgul olup, materyalleri kendi istekleri çerçevesinde yön vererek büyük fırsatlar yakalayacakları, yeni bilgi, beceri ve deneyimleri keşfettikleri, yeni alışkanlıklar edinecekleri, yeni tasarımlar üretecekleri, ortaya ürün çıkarmanın zevkine varacakları bir materyal olarak değerlendirilebilir.

4. Hop Açılan Materyalin Kullanımındaki Kolaylıklar

Keliher (2015)'e göre hop açılan materyalinin kullanımının öğrenciye kattığı kolaylıklar ve faydaları şu şekildedir:

- Hop açılan materyal, öğrenmede kalıcılığı artırabilir, çalışmayı pekiştirebilir ve isteksiz öğrencileri motive edebilir.
- Hop açılan materyal, anaokulundan liseye kadar ve herhangi bir konu üzerinde kullanılabilir.
- Birçok farklı öğrenme stili ile uygulanması kolaydır. Öğrencilerin çoklu yaş ve öğrenme stillerinin olduğu sınıflarda ve evde eğitim odalarında öğretiler.
- Görüntülemesi, saklaması ve inceleme için dışarı çekmesi kolaydır.

Rusthon (2005)'e göre ise hop açılan materyalinin sağladığı kolaylıkları ve faydaları şu şekildedir;

- Çocuklarınızı çalışmalarından elde edilen bilgileri araştırmaya, hatırlamaya ve gözden geçirmeye teşvik eder.
- Öğrenciler çalışmalarında daha fazla bilgi notu tutarlar.
- Hop açılan materyali akılda daha kalıcıdır.
- Materyal sayesinde herhangi bir zamanda gözden kaybolacak bilgileri hatırlarlar.
- Materyalde seçenekler ve fikirler sonsuzdur, sınır yoktur.
- Bilgilerin sürekli gözden geçirilmesini teşvik eder.
- Hop açılan materyal herhangi bir çalışmaya uygun harika uygulamalı projedir.
- Ucuz ve muhtemelen ihtiyacınız olan her şeye elinizdeki sahip olunan materyallerle öğrenmeyi kolaylaştırır.
- Her yaşa, tüm öğrenme stillerine ve tüm yetenekler için harika bir yöntemdir.
- Herkes hop açılan materyali bulundukları yere taşıyabilirler.
- En isteksiz yazar (öğrenci) için bile eğlencelidir.
- Can sıkıntısına nefes aldırır.
- Herhangi bir müfredat veya herhangi bir yaklaşım için harika bir yöntemdir.
- Kes ve yapıştır, araştırma, görüntüleme, ana hatlarını çizme, not alma, bilgisayar becerileri, sıralama, kategorilere ayırma, karşılaştırma ve ayrıca yazmanın farkında bile olmadan öğrenme becerilerini kullanırlar.
- Çocukları kendi yaratıcılıklarını ve özgünlüklerini kullanmaya teşvik eder.
- Çalışmalardan gerçekten ne öğrenildiğinin harika bir kayıdır.
- Öğrenciye materyali nasıl organize edeceğini ve sunacağını öğretir.
- Çocuğa yazmak için bir amaç verir.
- Yazmalarının sebebini görürler.
- Anında ürün oluşturan bir yapıya sahiptirler.
- Çocuklara, üretmek geçirdikleri zamanın özel ve saklamaya değer olduğunu bildirir.
- Öğrenme sevgisini teşvik eder.
- Çocuklar kendi başarılarını görürler.

Hop açılan materyal inceleme için harika bir araçtır. Mini kitapların kaldırılması, çevrilmesi ve çırpılması, öğrenciler için harika bir dokunsal deneyim sağlar. Hop açılan materyal okumak ve gözden geçirmek, öğrencilerin öğrendiği kavramları sağlamlaştırmaya

yardımcı olacaktır. Bazen tamamlanmış çalışma sayfaları ve etkinlikler buraya, oraya ve her yere dağılır. Bir hop açılan materyal, bir öğrenciye öğrenmelerini tek bir konu üzerinde organize edebileceği bir yer sağlar. Her şey materyale girer ve kalır. Bu durum sınıflardaki ve evdeki dağınıklığı azaltır. Bu aynı zamanda öğrencilere bilgileri düzenlemeye nasıl başlayacağını da öğretir. Böylelikle hop açılan materyal, okul çalışmalarını düzenleme ve bilgi düzenlemede önemli rolü vardır. Öğrenciler hop açılan materyalleri renkler, çıkartmalar, ek mini kitaplar, fotoğraflar, çizimler vb. ile kişiselleştirebilirler. Öğrencilerin hop açılan materyal düzenini oluşturmak için mini kitapları nasıl düzenlemek istediği konusunda her zaman girdileri olacaktır. Ayrıca dâhil etmek istediği mini kitaplar için fikirleri olur, öğrendiği şeyler onlar için önem hale gelir. Bir hop açılan materyali tamamlamak, öğrenciye bir sahiplenme ve gurur duygusu verir. Öğrenciler hop açılan materyallerini arkadaşlarına ve ailesine gösterdiğinde, sadece öğrendiği bilgileri tekrar gözden geçirmekle kalmayacak, aynı zamanda konuşma becerilerini de geliştirecektir. Hatta bazı aileler öğrencilerinin hop açılan materyali kitaplarını sundukları videolar bile hazırlıyorlar. Bu durum öğrencilerin sunum becerilerinin gelişmesinde katkı sağlamaktadır. Tamamlanmış hop açılan materyalin fotoğrafları, çocuklarınızın portföylerine dahil edilebilir. Tamamlanan projeleri ve yaptıkları anıları hatırlamak çok eğlencelidir. Hop açılan materyalleri ayrıca israfı sınırlamanın da güzel bir yoludur. Örneğin, kullanılmış kağıtlar ve malzemeler hop açılan materyali dekore ederken ve yaparken iyi bir şekilde kullanılabilir (Hudson, 2016).

Twinkl Home Educator (2014), hop açılan materyaller, belirli bilgileri bulmayı kolaylaştırmak için içeride farklı bölümlerin düzenlenmesine yardımcı olurlar. Bu, çocukların hatırlamalarına ve gelecek değerlendirmeler için gözden geçirmelerine ya da sadece öğrendiklerini özetlemelerine yardımcı olacaktır. Hop açılan materyalleri aynı zamanda öğrenme projelerinin güzel hatıralarıdır ve kişiselleştirilmiş bir dokunuş için birçok şekilde bir araya getirilebilirler. Bir hop açılan materyal öğrenilen herhangi bir konuya göre uyarlanabilir ve tüm önemli gerçekleri tek bir yerde içerecek şekilde tasarlanabilir. Öğrencilerin gerçekleri bularak onları cesur ve parlak hale getirmek için dekore ederek kitabı bir araya getirmesine izin verilmelidir, bu genel olarak onları öğrenmeye ve gözden geçirmeye teşvik edecektir. Bir hop açılan materyali geniş bir konu yelpazesıyla çocuklarda öğrenmeyi güçlendirmeye yardımcı olan harika ve etkileşimli bir yoldur. Çocuklardan kendi hop açılan materyalini oluşturmaları istenebilir. Bu, onlara hop açılan materyalini tasarlarken aynı zamanda ilgili bilgileri araştırma ve bulma fırsatı verir. Bu durum bağımsızlık duygularını geliştirmenin harika bir yoludur. Hop açılan materyalleri kendilerine uygun şekilde tasarlayıp

yapılandırabildikleri için çocukların yaratıcılığı için de harikadır. Sonuç olarak, “hop açılan materyali hoş bir kişiselleştirilmiş revizyon aracıdır.

5. Hop Açılan Materyalin Kullanımındaki Zorluklar

Keliher (2015) Hop açılan materyalin yapımı ve kullanımındaki bazı zorlukları şu şekilde ifade etmiştir;

- Bu materyalin yapımı uzun zaman almaktadır.
- Hop açılan materyali özellikle konuya girmelidir, gereksiz bilgilerin yer almaması gerekir.
- Hop açılan materyali yapmak için çok fazla ekipman (malzemeler) gerekmektedir.
- Konuya ve derslere uygun çıktı materyali veya uygun görsel hazırlanmalıdır.

Materyalin geliştirilmesi zaman almaktadır. Öğretmenin özellikle küçük yaş grup öğrencilere öğretirken her adımı planlaması gerekir ve çocukların hop açılan materyali çalışabilmeleri için yapı iskelesi malzemeleri hazırlaması gerekir Nêmečková (2021). Hop açılan materyalin bir sınıfta kullanılması da zaman alıcı olabileceğinden, materyal için daha az kapsamlı bir konu seçmenin daha iyi olacaktır. Aynı zamanda hop açılan materyal her öğrencinin gelişimine uygun olmayabilir. Bazı öğrenciler psiko-motor becerileri çok iyi geliştiği için hop açılan materyelin içerisindeki etkinlikleri kolaylıkla yaparken bu becerileri henüz çok gelişmemiş öğrenciler bu materyalin etkinliklerini katlama ve birleştirmede zorluk yaşayabilirler. Hop açılan materyali ortaya çıkarmak uzun zaman almaktadır. Bu zaman sabırsız öğrenciler için sıkıcı olabilir. Yine hop açılan materyalinin zorluklarından bir diğeri ise birçok malzemeye ihtiyaç duyulmasıdır. Bu malzeme eksikliği iyi bir hop açılan materyalinin ortaya çıkmasında engel olabilir. Zengin materyaller hop açılan materyalini daha renkli ve çekici hale getirmektedir. Bu sebepten dolayı malzemeler materyalin geliştirilmesinde etkili rol oynamaktadır. Hop açılan materyalin tasarımında ve geliştirilmesindeki genel amaçlardan birisi de gereksiz bilgilerin yer almadığı sade ve kullanışlı bir özellikte olmasıdır. Materyali yapım aşamasında bu durum göz ardı edildiğinde materyal amacından sapmış olacak ve istenilen etkiyi yaratmayacaktır. Gereksiz ve kalabalık bilgilerin yer aldığı etkinlikler bu materyalin anlaşılmasını zorlaştıracaktır. Bir diğer husus da materyalde kullanılan malzemelerin maliyet ve ulaşılabilirlik konusunda zorluk olabileceğidir. Maliyet olarak bazı materyallerin fiyatı pahalı bir durumda olabilmektedir. Ortaya çok güzel ve çekici bir hop açılan materyal çıkarmak istenildiğinde maliyetler engel olabilir. Aynı zamanda materyalde

kullanılacak malzemelerin ulaşılabilir olması da gerekir. Her yerde bulunamayan malzemeler bu materyalin geliştirilmesinde zorluklara yol açabilir. Görsel özellikler ve okunabilirlik olarak bu materyalin geliştirilmesi çok önemlidir. Görsel bütünlüğe dikkat edilmesi, yazıların okunabilir olması ve materyalde genel bir dengenin oluşturulmaması materyalin zorluklarından biri haline gelebilir. Hop açılan materyalini yaparken zorluklarla karşılaşılması istenilmiyorsa dikkat edilmesi gereken bir nokta ise öğrenci gruplarının özellikleri birbirine yakın olmalıdır. Hop açılan materyallerin grup halinde yapıldığı zamanlarda grup içerisinde zıt karakterde olup anlaşılamayan öğrenciler aynı yerde olmaması gerekir. Bu ayrımın yapılmadığı zamanlarda ortaya hop açılan materyalin çıkması zorlaşacaktır. Zorluklardan bir diğeri de hop açılan materyalin geliştirme sürecinde bir rehber ihtiyacının olmasıdır. İyi bir rehber olabilmek için hop açılan materyalin etkinlikliklerine çok iyi hâkim olmak gerekir. Etkinliklerin tasarlanıp bir araya getirilmesi aşamalarında iyi bir rehber yönlendirmesi olmadığı takdirde zorluklara yol açabilir.

6. Hop Açılan Materyalin Yönteminin Öğrencilerin Üst Düzey Becerilerini (yaratıcılık, dikkat, eleştirel düşünme vb.) Geliştirmedeki İşlevi

Yaratıcılık; orijinalligi, ifade gücü ve hayal gücü ile karakterize edilen orijinal ve yararlı bir şey üretme süreci olarak tanımlanır. Toivanen, Halkilahti ve Ruismäki'ye göre, yaratıcı insanlar hakkında bilgi edinmek yaratıcı kişiliğe odaklanır, yaratıcı süreç hakkında bilgi edinmek dönüşme yeteneğini vurgularken, çevre hakkında bilgi edinmek yaratıcılığın meydana geldiği çevreyi vurgular. Bu nedenle, yaratıcılık genellikle bir sürecin sonuçları, yani icatlar, sanat eserleri, teoriler, beceriler veya alışkanlıklar biçiminde olabilen yaratıcı ürünler olarak da tanımlanır. Yaratıcılık, bir fikir oluşturma ve farklı bir ürün üretme sürecidir (Abdillah vd., 2020). Birçok tasarım tekniğinden biri olan hop açılan materyali, öğrencilerin kişiliğinin yaratıcı etkinliğine hitap eder. Hop açılan materyalleri, öğrenciler tarafından hem içerik bakımından hem de süreç öğrenimini bir portföy biçiminde yaratıcı bir şekilde sergilemenin yolları olarak yaygın olarak kullanılan araçlardır (Rickard, 2017). Tamamlanmış bir kitap çalışması hop açılan materyalleri oluşturmaya katılan öğrencilerin, öğrendiklerini daha iyi hatırlar, okul kütüphanesinden hedeflenen kitapları arar ve bilgilerini öğretmenleri ve velileriyle paylaşmaktan zevk alır (Rickard, 2017). Hop açılan materyalleri oyun, yaratıcılık, biliş ve yeni çözümler arama, bilgiyi gözden geçirme ve pekiştirme içeren bir alternatif olduğu gibi, ebeveynler için de çocuklarıyla geçirdikleri güzel bir zamandır. Ayrıca hop açılan materyalleri bilgileri oyun yoluyla elde edildiğinden çocukların yeni bir bilgiyi hızlı ve etkili bir şekilde algılamasına yardımcı olur (Manukyan ve Piloyan, 2020).

Yaratıcılık her zaman belirli somut sonuçlar ortaya koymasa da yaratıcı fikirler aynı zamanda yaratıcı buluşlara dönüşebilir. Hop açılan materyalleri de çok işlevlidir: yaratıcılığın, hayal gücünün gelişmesine katkıda bulunur, onu hem alt gruplarla hem de bireysel olarak kullanmak mümkündür (Volkova, 2016).

7. Hop Açılan Materyalde Kullanılacak Malzemeler ve Hazırlama Prosedürleri

Hop açılan materyalinin hazırlanma prosedürlerine ilişkin aşamalar aşağıda verilmiştir.

Hangi Malzemeler Gereklidir?

Başarılı bir hop açılan materyali yapımı için çok fazla malzemeye ihtiyaç olmaz, çoğunlukla elde olan öğelerle bu materyali yapmak oldukça kolay olacaktır. Hop açılan materyalindeki ilk adım, tüm malzemeleri toplamaktır. Tüm malzemeleri tek bir yerde bulundurmak yararlıdır, bu durum sağlandığında hop açılan materyaller bir zorluk haline gelmez. Her hop açılan materyalinde her şeyi araştırmak zorunda kalınmaz. Bu materyali hazırlarken gereken malzemeleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

Keçeli kalem, renkli kuru boya kalem, fosforlu kalem, beyaz tahta kalem (board marker), renkli ve simli tükenmez kalem, asetat kalem gibi öğrencilerin severek kullanabileceği her türlü kalem hop açılan materyalini hazırlarken başlıca olması gereken malzemelerin başında gelmektedir. Bu kalem yapılacak etkinlik ve uygulamaların derslere entegre edilecek bilgileri yazmak için kullanılmasında büyük bir önem taşırlar. Aynı zamanda öğrencilerin istedikleri süsleme ve boyamaları yapmalarında da etkili malzemelerdir.

Renkli yazıcı kağıtları da kullanılacak ve gereken malzemelerin başında gelmektedir. Kağıtlar için farklı ağırlıklardaki kağıtlardan denemeler yapıp tercih edilecek ve uygun olan kağıtlar bulunmalıdır. A4 ve A5 boyutundaki renkli kağıtlar, desenli kağıtlar, el işi kağıtları, kraft kağıtları, katlamaya uygun parşömen kağıtları da hop açılan materyali yapımına renk katan malzemelerdir. Farklı boyutlardaki örneğin; (50*70 cm, 35* 50 cm, 21*29 cm boyutlarındaki) düz veya desenli fon kartonları, simli fon kartonları bu materyaldeki hazırlanacak etkinliklerin başkahramanları olan malzemelerdir. Yine kullanışı kolay olan simli veya simsiz eva kağıtlar (süngerli yapıdaki kağıtlar) kullanılabilecek malzemelerdendir.

Olması gereken bir diğer malzeme ise makastır. Makas yapılacak etkinlikleri kesmede, yapmak istedikleri süslemelerde, kesilecek olan her işlemde kullandıkları bir malzeme olarak kesinlikle bulundurulması gereklidir. Düz kesimdeki makas olması zorunlu olan bir malzemeyken, şekilli kesen makaslar da tercih edilebilir.

Yapıştırıcılar bu materyaldeki bir diğer önemli malzemelerden biridir. Silikon yapıştırıcılar, stick yapıştırıcılar, sıvı yapıştırıcılar, sakız yapıştırıcılar (patafix), tutkallar, yapışkan çubuklar, karalama defteri yapıştırıcıları, çift taraflı yapışkanlı bantlar, renkli ve desenli bantlar veya benzer türde yapıştırıcılar tasarlanacak materyalin ana malzemelerinden biridir. Bu ürünlerin kullanılması materyali hazırlayacak öğrencilerin ve rehberlerin tercihinine göre istediklerini kullanabilirler.

Renkli küçük veya büyük boylardaki mektup zarfları, hop açılan materyalinin içeriğinde kullanılacak bilgiler ve etkinlikler için çocukların ilgilerini çeken ve sevdikleri basit bir malzemedir. Öğrenciler bu mektup zarflarının içine konuya uygun bilgileri yazıp etkinliklerin içine kolaylıkla yerleştirebilmektedir.

Dosya klasörleri olarak düz dosya klasörleri, renkli dosya klasörleri veya süslü desenli dosya klasörleri de gerekli malzemelerden olabilir.

Zimba, renkli kurdeleler, pvc laminatörler, digifix, keçeler, cırt cırtlı bantlar, küçük renkli mandallar, graponlar, kalemtıraş, silgi, delgeç, cetvel, ataş, mukavva, dil çubukları, süs malzemeleri olarak pul, düğme, tüy, boncuk, renkli ipler, ponpon (büyük, küçük, simli veya simsiz), paket lastiği... gibi ürünler de hop açılan materyalin tasarımında kullanılabilecek uygun malzemelerdir.

Hudson (2016)'a göre hop açılan materyalinin setine neleri dahil edeceklerine dair şu önerileri sunmuştur; “Bazı öğretmenler, hop açılan materyalin için çok cepli bir bez çanta kullanmayı sever ve diğerleri bir kutu veya çekmece kullanır. Kolaylık için her şeyi bir kutuda saklanabilir. Bu, öğrencilerin hop açılan materyalinin tasarımı yaparken, etkinliklerini hazırlarken ve çalışırken çılgınlığı ve karmaşayı azaltmaya yardımcı olur. Bileşenleri yazdırmak için iyi bir kağıt yelpazesine sahip olmak istenilecektir. Kağıt çeşitliliğinin fazla olması iyi olacaktır. Hop açılan materyalinin etkinliklerini dosya klasörlerine yapıştırılır. Tamamlanılan hop açılan materyale bağlı olarak, bazen iki veya üç dosya klasörü bir hop açılan materyali oluşturmak üzere birbirine eklenmek için gerekli olabilir. Bazı öğrenciler hop açılan materyalinin etkinliklerini dosya klasörlerine veya kart stoğuna yapıştırmaz. Özellikle hazır defterleri tercih ederler. Bu defterler spiral ciltlidirler, iyi dayanırlar ve daha büyük hop açılan materyal projeleri için mükemmeldirler. Bazı bileşenleri birbirine yapıştırmak için yapıştırıcılara ihtiyaç duyulacaktır. Bazen hop açılan materyallerinden çıkarılabilecek bileşenler istenilebilir bu sebepten dolayı cırt cırt bantları bunun için harika iş görür, özellikle eşleştirme oyunları için çok önemlidir. Boya kalemleri, küçük öğrenciler için harika bir şekilde

kullanmasına yardımcı olur. Ayrıca bazı ince uçlu kalem ve kurşun kalem de kullanılabilir. Parıltılı kalem ve kabarık boya kalem gibi şeyler de hop açılan materyallerini süslemek için eğlencelidir.”

Hop Açılan Materyalin Hazırlama Prosedürleri

Hudson (2016)’a göre, öncelikle bir hop açılan materyalin nasıl yapılacağına dair genel bir bakış atılmalıdır. Ardından, bilinmesi gerekebilecek tüm konuları kapsadığından emin olmak için adımların üzerinden geçilecektir. Bir hop açılan materyali yapmak için sadece birkaç adımda hızlı ve kolay yolu vardır. Aşağıdaki aşamalar takip edilerek hop açılan materyalin tasarlanıp geliştirilmesi kolay olacaktır.

1. Hop açılan materyalin temelleri öğrenilmelidir.

Hop açılan materyali, farklı kitapçık seçeneklerini denemesine yardımcı olacak ve çocukların yaptığı kitapçıkları veya orijinal çalışmaları bozma riski olmadan her şeyi nasıl bir araya getireceğini gösterecektir. Aslında öğrencilerin de hop açılan materyalin temellerini öğrenebilmeleri için kendi örnekleyicilerini yapmaları da istenebilir. Genellikle bir öğrenci hop açılan materyal ve tekniklerinin nasıl yapıldığını gördükten sonra bir projeye başlamaya hazır olacaktır. O zaman ihtiyaç duyacakları tek şey malzemelerine erişmek için bol bol çalışmak olacaktır Keliher (2015).

2. Hop açılan materyalinin tekniklerini yapmayı öğrenilmelidir.

Hop açılan materyali etkinliklerinin örneklerinin yer aldığı videoların her birinde fark edileceği gibi her büyük klasör birçok küçük kitapçık, katlanabilir kağıt ve bilgi sayfasından oluşur. Öğrencilere kendileri için nasıl kitapçık yapacakları öğretilmelidir. Yalnızca farklı bir kâğıt boyutu veya türü aynı kitapçığı tamamen benzersiz kılacaktır. Aynı zamanda çocuklara temiz bilgileri hop açılan materyale yerleştirmeyi öğretilir. Hop açılan materyali, resimleri, haritaları, çizelgeleri, bilgi kitapçıklarını, listeleri, boyama sayfalarını görüntülemek için çok eğlenceli bir yoldur. Bilgileri parça parça kopyalaması gereken isteksiz öğrenciler için harikadrlar. Çalışmayı bitirip hop açılan materyalini oluşturmaya hazır olana kadar güvenli bir yerde tutulmalıdır. Materyali tamamlamaya başlanıldığında hop açılan materyalinde nasıl bir araya getirilip düzgün bir hop açılan materyali oluşturulabileceğine dair bir fikir edinmeye başlanılmalıdır. Hatırlanması gereken bir şey vardır, eğer belirli bir tema varsa önceden planlamak gereklidir.

3. Çalışmalar için hop açılan teknikler hazırlanmalıdır.

Hop açılan materyalin içine sayısı verilemeyecek kadar çok fazla olan teknikler mevcuttur. Bu teknikler bazı web sayfalarında, youtube videolarında, pinterest görsellerinde ve çeşitli yerlerde yer almaktadır. Hop açılan materyalin içerisinde tasarlanması istenilen bu çeşitli teknikler ilgili tema, konu ve kazanımlara uygun olacak şekilde veya bu bilgileri tekniklere uyarlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Seçilecek teknik ve etkinlikler kişilere bağlıdır.

- 4. Hop açılan materyalinde kitapçıkları nasıl görüntülemek istediğinize dair bir fikir edinilmelidir.**
- 5. Tüm kitapçıkları ve bilgileri tutmak ve görüntülemek için gereken uzantılar eklenmelidir.**
- 6. Hop açılan materyaline resimler ve başlıklar yapıştırılmalıdır.**
- 7. Çıkartmalar ve diğer malzemeler eklenmelidir.**
- 8. Materyalin kapağı süslenmeli ve adlandırılmalıdır.**
- 9. Dersler ve konuların gerekli bilgileri yazdırılarak materyal tamamlanmalıdır.**

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Hop açılan materyalin öğretim sürecinde kullanımına ilişkin tasarım ve geliştirme araştırması ilkelerine dayanarak bu materyalin öğrenme-öğretme sürecinde kullanımı güncel araştırma verilerine göre incelenmiştir. Materyalin yurt dışında ve yurt içinde kullanımına dair çıkarımlar ve örnekler mevcuttur. Aşağıda hop açılan materyal ile ilgili yapılan bazı araştırma örnekleri verilmiştir.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Rukmiatun (2016), hop açılan materyal kullanımının 8. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama öğretiminde etkili olduğunu bulmuştur. 8. Sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmek için öntest-son test deneysel desende araştırma yürütülmüş ve hop açılan materyali kullanılan grubun okuduğunu anlama becerilerinde anlamlı derecede fark oluşmuştur.

Rickard (2017), öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine olan ilgisini ve katılımını arttırmak için hop açılan materyallerin nasıl kullanılacağı hakkında bir makale yazmıştır. "Öğrencilerin dil öğrenme ürünlerini yaratıcı bir şekilde sergilemek için 3 boyutlu etkileşimli öğeler kullanan hop açılan materyalin öğrenme sürecini sınıfa ve eve genişletebileceğini, öğrencilerin öğrenme hedeflerine hakimiyetlerini derinleştirip zenginleştirebileceğini vurgulamıştır.

Andriievskaya (2018), Ukrayna'daki genç öğrencilerin bilgi becerilerini oluşturma ve geliştirme konusunda hop açılan materyali teknolojisinin avantajları hakkında araştırma yapmıştır. Hop açılan materyali teknolojisi ile çocukların bilgiyi güvence altına alma sürecine yaratıcı bir yaklaşım uygulamak için pratik olarak edinilen bilgiyi kullanmayı öğreneceklerini ortaya çıkarmışlardır.

Vejmelkova (2018), yaptığı araştırmayla hop açılan materyalin çok genç ve genç öğrencilere İngilizce öğretmek amacıyla faydalı olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmacı lisans tezi için 10 yaş ila 5-7 yaş arasındaki İngilizce öğrenen bir sınıfla araştırma yapmıştır. Araştırma sürecinde hop açılan materyalleri öğrencileriyle beraber bulmuş, tasarlamış ve öğrencilerin dikkatini artırdığını görmüştür. Ayrıca, hop açılan materyalinin genç öğrenciler için yeterince uyarıcı olduğunu görmüştür. Hop açılan materyalin kullanımının bir İngilizce dersi sırasında bir öğrencinin dikkatini olumlu yönde etkilediğini ve hop açılan materyalin Gardner'ın Çoklu Zeka Kuramı'na entegre edilmesi için uygun olduğunu vurgulamıştır.

Peycheva ve Lazarova (2018) yaptıkları araştırmada hop açılan materyalin birincil düzeyde kullanımı hakkında tartışmışlardır. Hop açılan materyali “belirli bir konuyla ilgili tüm materyalleri toplayan küçük ve katlanabilir bir bilgi kitabı” olarak tanımlamışlardır. Bir hop açılan materyali birçok yol için kullanılabilir olduğu, öğrenme, sonuçların sunulması, özel çalışma ve ayrıca öğrencilerin belirli bir konudaki bilgi ve becerilerini genelleştirmek ve sistematize etmek için etkili olduğu sonuçlarına varmışlardır. Peycheva & Lazarova, hop açılan materyalinin değerinin öğrencilerin kendileri tarafından yaratılmasıyla daha fazla etkin olduğunu da vurgulamışlardır.

Jamaludin, Rosidah ve Nurbaiti (2020), hop açılan materyali eleştirel düşünme yeteneği ve öğrenme çıktılarını kullanımı üzerine bir araştırma yapmışlardır. Hop açılan materyal öğrencilerin eleştirel düşünme yeteneğini geliştirdiği görülmüş, materyal sayesinde öğrencilerin medya kullanımında birçok durumun iyileştirmeyi başardığını vurgulamışlardır.

Halimah, Marwati ve Abdillah (2020), hop açılan materyalleri aracılığıyla öğrencilerin yaratıcılığını teşvik etmek için bir araştırma yapmışlardır. Araştırmada Endonezya’nın bir ortaokul 5. sınıf öğrencileriyle birlikte çalışmışlardır. Araştırmacılar hop açılan materyalleri proje tabanlı öğrenme etkinliğinde bir değerlendirme tekniği olarak kullandılar. Sürecin sonunda, hop açılan materyali proje tabanlı bir portfolyo projesi ile öğrencilerin yaratıcılıklarına meydan okuyan uygun bir öğrenme ortamı yaratabilecekleri sonucuna ulaştılar. Ayrıca, “öğrencilerin yaratıcı kategoride bulunduklarını, çünkü öğrenme becerilerini belgeleyebildiklerini, ilginç ve sanatsal hop açılan materyali oluşturmak için keşfedebildiklerini vurguladılar.

Manukyan ve Piloyan (2020) işitme güçlüğü olan ilkokul öğrencisi olan 4 işitme engelli öğrenci (2 erkek, 2 kız) ile araştırma yapmıştır. Kapsayıcı bir okula giden bu öğrenciler araştırma sürecinde kendi hop açılan materyallerini yarattılar. Araştırmacılar, bir hop açılan materyali ile ders hazırlamanın yanı sıra bir hop açılan materyali oluşturma sürecinin, işitme engelli ilkokul öğrencilerinde bilişsel aktivitenin gelişimi üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğunu ortaya çıkarmışlardır.

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Hop açılan materyali ile ilgili Türkiye’de ise yapılan tek bir akademik çalışma örneği mevcuttur. Bu çalışma;

Canbulat ve Hamurcu (2021) araştırmalarını, yarı deneysel deneme modellerinden “eşitlenmemiş ön test-son test kontrol gruplu deneysel model”e göre desenlemişlerdir. Araştırmanın alışma grubunu İzmir’de bir özel ilkokulun 3. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Hop açılan materyali uygulamaları Fen bilimleri dersinde akademik başarı ve akademik özyeterliliği belirlemek için yrtlmştur. Ulaşılan sonuçlara göre; hop açılan materyal uygulamaları öğrencilerin fen erişileri üzerinde anlamlı derecede etkilidir. Öğrencilerin akademik özyeterlikleri açısından ise anlamlı bir farklılığın oluşmadığı gözlenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, katılımcıları, veri toplama süreci, veri toplama araçları, tasarım, geliştirme, uygulama süreci, verilerin analizi, araştırmanın geçerliği, araştırmanın güvenilirliği ve araştırmacının rolü, araştırma kapsamında tasarlanan hop açılan materyalinin geliştirilmesi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada, ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin Hayat Bilgisi dersine yönelik hop açılan materyalinin tasarımı ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik çalışmada Tasarım ve Geliştirme Araştırma (TGA) modeli kullanılmıştır. Tasarım ve geliştirme araştırmasında, sistematik bir şekilde öğretim modelleri, öğretim programları, öğretim araçları, öğretim süreçleri, öğretim ürünlerinin tasarımı, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi ele alınmaktadır (Richey ve Klein, 2007).

Richey ve Klein'a (2014) göre TGA, "herhangi bir amaç için yeni ürün, araç, model ya da ürün geliştirme süreçlerinin, bilimsel kanıtlara dayandırılarak, denendiği ve deneme süreci sonucunda ürünün etkililik ve verimliliğinin ortaya konulduğu, sistematik, tasarım, geliştirme ve değerlendirme çalışmalarıdır". Tanımdan da anlaşılacağı üzere, TGA'da yeni ürüne veya ürün geliştirmek için yeni model oluşturmaya odaklanılır. Bu nedenle TGA, Tip 1 ve Tip 2 olarak ikiye ayrılır. Tip 1, araştırmacıların problemlere yönelik yeni öğretim materyali veya farklı ürünler geliştirilmesine odaklandığı araştırmalardır. Öğretim süreçlerinde kullanılacak materyal geliştirme çalışmaları Tip 1'e örnektir. Bu araştırmada ilkokul 3. sınıf öğrencilerinin Hayat Bilgisi dersinde kullanacakları hop açılan materyalinin geliştirilmesi amaçlandığından tasarım ve geliştirme araştırma modelinin Tip 1 tipine uygundur. "Yeni ürün, araç, model ve süreçlerin geliştirildiği ve geliştirilen ürünün denenerek uygulanabilirliğinin, etkililik ve verimliliğinin ortaya koyulduğu araştırmalar "tasarım ve geliştirme araştırması olarak adlandırılmaktadır" (Richey ve Klein, 2008).

Bu araştırmanın hop açılan materyalin geliştirilmesi üzerine yoğunlaştığı düşünüldüğünde tasarım tabanlı araştırmalara yönelik Kuzu vd. (2011) tarafından hazırlanan genel bir uygulama planı bu araştırma için Tablo 1'deki gibi uyarlanmıştır.

Tablo 1.

Tasarım Geliştirme ve Araştırma Sürecine İlişkin Uygulama Planı

Tasarım/Geliştirme	1. Aşama	Problemin tanımlanması ve kuramsal olarak incelenmesi
	2. Aşama	Var olan kuramsal ilkelere göre tasarımın taslak halinin geliştirilmesi ve taslak haline ilişkin uzman görüşlerinin alınması
	3. Aşama	Tasarımın taslak halinin çalışma grubuna uygulanması (I. Uygulama)
İyileştirme	4. Aşama	Araştırmacı tarafından veri toplama sürecine ilişkin planlamanın yapılması ve öğretmen ve öğrencileri tasarımın taslak haline ilişkin görüşlerinin alınması
	5. Aşama	Çalışma grubu ve öğretmen görüşlerine göre tasarımın geliştirilmesi
	6. Aşama	Geliştirilmiş/iyileştirilmiş tasarımın çalışma grubu öğrencileriyle uygulanması (II. Uygulama)
Değerlendirme Raporlama	7. Aşama	Araştırma raporunun hazırlanması

Hop açılan materyaline ilişkin tasarım, iyileştirme ve raporlaştırma aşamaları bulgular kısmında detaylı açıklanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Tasarım ve geliştirme araştırmaları sürecinde araştırmacılar, sürece dahil olan katılımcılar, kullanıcı ve alan uygulayıcılarıyla iş birliği içinde çalışabilmektedirler (Reeves, 2006). Bu tür araştırmalarda katılımcılar çok farklı türden çeşitlilik gösterirler. Çalışmada yer alan katılımcılar kullanılan tasarım ve geliştirme araştırma türüne ve öğretim tasarımı

aşamalarına göre farklılık göstermektedir. Bu tarz çalışmalarda, öğrenciler, öğretim üyeleri, değerlendirme uzmanları, tasarımcılar, programcılar, kurumlar yer alabilmektedir (Richey & Klein, 2007).

Araştırma, İzmir ili Buca ilçesi merkezindeki özel bir ilkokulun 3. sınıfında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu bu ilkokulda 2021-2022 eğitim öğretim yılında 3. sınıflarda öğrenim gören 13 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada uzman görüşleriyle katılım gösteren Dokuz Eylül Üniversitesinde görev yapan üçü Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalından, diğer üçü ise Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümünden olmak üzere toplam 6 öğretim üyesi, çalışmanın yapıldığı okulda görev yapan 5 sınıf öğretmeni, 1 sosyal bilgiler öğretmeni ve başka özel bir kurumda çalışan 1 sınıf öğretmeni olmak üzere 13 kişi katılım göstermiştir.

Katılımcıların isimleri kodlanmış ve görüşlerine kod isimleriyle araştırmada yer verilmiştir. Araştırmanın gerçekleştirilmesi için kurumdan resmi izin alınmasının yanı sıra, uzmanlardan ve öğretmenlerden araştırmaya gönüllü olarak katıldıklarına ilişkin yazılı olarak izin alınmıştır.

Tablo 2.

Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Uzman Katılımcıların Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Üniversite	Bölüm/Anabilim Dalı	Unvan
ÖE2	Erkek	Dokuz Eylül Üniversitesi	Temel Eğitim/Sınıf Eğitimi	Doç. Dr.
ÖE5	Kadın	Dokuz Eylül Üniversitesi	Temel Eğitim/Sınıf Eğitimi	Doç. Dr.
ÖE6	Erkek	Dokuz Eylül Üniversitesi	Temel Eğitim/Sınıf Eğitimi	Doç. Dr.
ÖE1	Erkek	Dokuz Eylül Üniversitesi	BÖTE	Prof. Dr.

ÖE3	Kadın	Dokuz Eylül Üniversitesi	BÖTE	Doç. Dr.
ÖE4	Erkek	Dokuz Eylül Üniversitesi	BÖTE	Doç.Dr.

Tablo 2 incelendiğinde hop açılan materyalin tasarımına ilişkin uzman görüşlerine ait katılımcıların tamamı Dokuz Eylül Üniversitesi’nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Buca Eğitim Fakültesi’nde görev yapan uzmanların üç tanesi Temel Eğitim bölümünün Sınıf Eğitimi anabilim dalındayken diğer üçü ise Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretim üyeleridir.

Tablo 3.

Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Öğretmen Katılımcıların Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Unvan	Branş
Ö1	Kadın	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni
Ö2	Erkek	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni
Ö3	Erkek	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni
Ö4	Kadın	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni
Ö5	Kadın	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni
Ö6	Kadın	Öğretmen	Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Ö7	Kadın	Öğretmen	Sınıf Öğretmeni

Tablo 3 incelendiğinde materyalin tasarımına yönelik toplamda yedi öğretmen katılım göstermiştir. Katılım gösteren bütün öğretmenler eğitim fakültesi mezunlarıdır. Görüşleri alınan altı öğretmen sınıf öğretmenliği yaparken biri de sosyal bilgiler öğretmenliği yapmaktadır.

Tablo 4.

Hop Açılan Materyalin Tasarımına İlişkin Öğrenci Katılımcıların Özellikleri

Katılımcı	Grup Adı	Cinsiyet	Sınıf	Unvan
Ö1	Origami Çocukları	Erkek	3	Öğrenci
Ö2	Origami Çocukları	Kadın	3	Öğrenci
Ö3	Origami Çocukları	Erkek	3	Öğrenci
Ö4	Noel Babanın Geyikleri	Erkek	3	Öğrenci
Ö5	Noel Babanın Geyikleri	Kadın	3	Öğrenci
Ö6	Noel Babanın Geyikleri	Erkek	3	Öğrenci
Ö7	Pratikçiler	Erkek	3	Öğrenci
Ö8	Pratikçiler	Kadın	3	Öğrenci
Ö9	Pratikçiler	Erkek	3	Öğrenci
Ö10	Yıldızlar Takımı	Erkek	3	Öğrenci
Ö11	Yıldızlar Takımı	Kadın	3	Öğrenci
Ö12	Yıldızlar Takımı	Erkek	3	Öğrenci
Ö13	Yıldızlar Takımı	Kadın	3	Öğrenci

Tablo 4 incelendiğinde hop açılan materyalin tasarımının uygulanmasındaki çalışma grubunu oluşturan öğrenciler, araştırmacı tarafından öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerileri bakımından dengeli ve eşit bir şekilde olması adına dört gruba ayrıştırılmıştır. Oluşturulan gruplardaki öğrencilerden kendilerine bir grup adı bulmaları istenmiştir. Birinci grup “Origami Çocukları”, ikinci grup “Noel Babanın Geyikleri”, üçüncü grup “Pratikçiler”, dördüncü grup da “Yıldızlar Takımı” olarak grup adlarını kendileri belirlemişlerdir. Sınıf mevcudu 13 öğrenciden oluştuğu için dört gruba bölündüğünde sadece bir grup dört kişi olurken diğer gruplar da üçer kişiden oluşmuştur.

3.3. Veri Toplama Süreci ve Araçları

Tasarım ve geliştirme çalışmalarında araştırmanın amaç ve ihtiyacına yönelik çeşitli veri toplama yolları kullanılabilir. Farklı türde veri toplama tekniklerinden yararlanılması araştırmanın geçerliğini arttırmaya olanak sağlar (McMillian & Schumacher, 2010). 3.sınıflara yönelik hop açılan materyalinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesinin incelendiği bu çalışmada, veri toplama araçları olarak odak grup görüşmeleri, anket ve araştırmacı gözlemi kullanılmıştır.

Araştırmada iki farklı odak grup görüşmesi yapılmıştır. Bowling'e (2002) göre odak grup görüşmesi küçük bir grupta lider arasında yapılandırılmamış görüşme ve tartışmada grup dinamiğinin etkisini kullanma, derinlemesine bilgi edinme ve düşünce üretmedir. Odak grup görüşmeleri, küçük katılımcı gruplarıyla yürütülen ve katılımcıların tümünü ilgilendiren bir konuda görüşlerini, duygularını, beklentilerini vb. belirlemeyi amaçlayan görüşmelerdir. Yapılan odak grup görüşmelerde katılımcıların izniyle ses kaydı alınarak veriler sonradan yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Her bir odak grup görüşmesi 45-60 dakika arası sürmüştür. Odak grup görüşmeleri, daha önce hazırlanan görüşme çerçevesi (sorular) yardımıyla, araştırmacının yönlendirmesi, uzmanların görüşlerini sunmasıyla gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmelerinin anket öncesinde yapılarak konuyla ilgili bir tartışma ortamı oluşturmak ve ortak bazı noktalara değinmeyi sağlamak hedeflenmiştir.

Ayrıca görüşme sonunda uzmanların konuya yönelik detaylı önerileri için anket yoluyla da veri elde edilmiştir. Ankette uzmanlara 15 soru, öğretmenlere ise 18 yapılandırılmış soru yöneltilmiştir (Ek 6-7). Uzmanlara ve öğretmenlere sorulan ilk on beş soru aynı sorulardır. Öğretmenlere ek olarak üç soru sorulmasının sebebi materyalin Hayat Bilgisi dersinin işleyişi ve kazanımlarına yönelik uygun sorular olacağı danışman ve araştırmacı tarafından belirlenerek öğretmenlere sorulması uygun görülmüştür.

Anket, "Cevaplandırıcının daha önce belirlenmiş bir sıralamada ve yapıda oluşturulan sorulara karşılı vermesiyle veri elde etme yöntemi" olarak tanımlanmaktadır (Altunışık vd., 2012, s. 80).

Bu çalışmada araştırmacı katılımlı gözlem yapmıştır. Katılımlı gözlem "Gözlemcinin gözlemlenen durumun içerisinde bir katılımcı olarak yer alması" olarak açıklanmaktadır (Altunışık vd., 2012, s. 103).

3.4. Verilerin Analizi

Öğretim elemanları ve öğretmenlerin odak grup görüşmesinde verdikleri yanıtlar alınırken ses kaydı yapılmıştır ve araştırmacı tarafından dağıtılan anketlere notlar alınmıştır. Ses kayıtlarındaki sorulara verilen cevaplar yazıya dökülmüştür. Verilen cevapların betimsel analizi yapılmıştır. Betimsel analiz, farklı kişilerin aynı soru hakkında farklı düşüncelerinin görüşülenlerden elde edildiği tarzda aktarılır. Veriler görüşülenden elde edildiği şekilde değiştirilmeden alıntılar şeklinde aktarılır. (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016). Betimsel analize yönelik olarak veriler bir çerçeve oluşturulmuş ve belirlenen çerçeveye göre veriler işlenmiştir. Daha sonra bulgular tanımlanarak, yorumlanmıştır (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2012).

3.5. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği

Araştırmanın geçerliği ve güvenirliliği için çeşitli nitel veri toplama ve analiz teknikleri kullanılmıştır. Tasarımın geliştirilme, uygulama öncesinde ve uygulama sürecinde veriler toplanmıştır. Farklı alan uzmanları ile öğretmenler veri toplama ve analiz sürecine katılmış, ayrıntılı betimlemeler yapılırken veri toplama sürecinde de alan yazın taraması gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı hem kendini düzenli ve sistematik biçimde analiz etmiş hem de alan uzmanları tarafından denetlenerek geçerlik ve güvenirlilik sağlanmıştır. Odak grup görüşmelerinden ve anketlerden elde edilen veriler, betimsel analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizinin kullanıldığı araştırmalarda, elde edilen bilgilerin sistemli ve doğru bir biçimde ortaya konulması, yorumlanması, analize tabi tutulması ve sonuçların açıkça belirtilmesi gerekmektedir (Ültay, Akyurt, ve Ültay, 2021). Odak grup görüşmelerin ses kayıtları incelenerek hiçbir değişiklik yapılmadan araştırmacı tarafından yazıya aktarılmıştır. Tüm kayıtlara ilişkin metinler ve ses kayıtları eşleştirilerek kayıtların dökümler ile tutarlılığı değerlendirmiştir. Yapılan yüz yüze görüşmelerde katılımcılara, görüşmenin sonunda eklemek istedikleri bir durumun olup olmadığı, daha önceden belirttikleri hususlar üzerinde herhangi bir değişiklik yapıp yapmayacakları ve görüşmelerin bu hâliyle veri çözümlemesinde kullanılmasının uygun olup olmadığının teyidi alınmıştır. Katılımcılardan görüş birliği alınmıştır. Bununla birlikte aktarabilirliğin sağlanabilmesi için katılımcıların doğrudan alıntılara yer verilerek ve araştırmacının verinin birincil kaynağından elde edilen formuna sadık kalınarak sonuçları aktarması sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

3.6. Araştırmacının Rolü

Araştırmacı Dokuz Eylül Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Programı yüksek lisans çalışmalarını devam ettirmektedir. Hop açılan materyalinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesinin incelendiği bu araştırmada, araştırmacının birtakım rolleri mevcuttur. Araştırmacının çalışma boyunca çeşitli rolleri olacaktır. Araştırmacı süreç boyunca izlediği tüm aşamaları ayrıntılı bir şekilde raporlamıştır. Araştırmada geliştirilecek materyale yönelik öğretim elemanlarına ve öğretmenlere sorulan odak grup görüşme soruları danışman ve araştırmacı tarafından birlikte oluşturulmuştur. Uzman ve öğretmen görüşlerinden alınan dönütler doğrultusunda materyali geliştirmeye yönelik tüm malzemeler araştırmacı tarafından temin edilmiştir. Danışman ve araştırmacı tarafından belirlenen on beş tekniğin her biri, yapımlarından önce araştırmacı tarafından kalıpları hazırlanmıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılar ile samimi ve içten bir ortamda bir araya gelerek onların gerçek görüşlerini yansıtmasını sağlamaya çalışmıştır. Uygulama sürecinde çalışma grubu öğrencilerine iyi bir liderlik ve rehberlik yapıp çalışmanın verimli geçmesini sağlamaya çalışmıştır. Araştırmacı çalışmadaki süreçte kendi kişisel düşünce ve yönelimlerini, ön yargılarını, olan kaygılarını ve varsayımlarını bir tarafa koymaya çalışarak çalışmayı en özenli bir şekilde yürütmeye oldukça özen göstermiştir. Araştırmanın raporunu hazırlarken de inandırıcılığa dikkat ederek doğrudan alıntılara yer vermiştir.

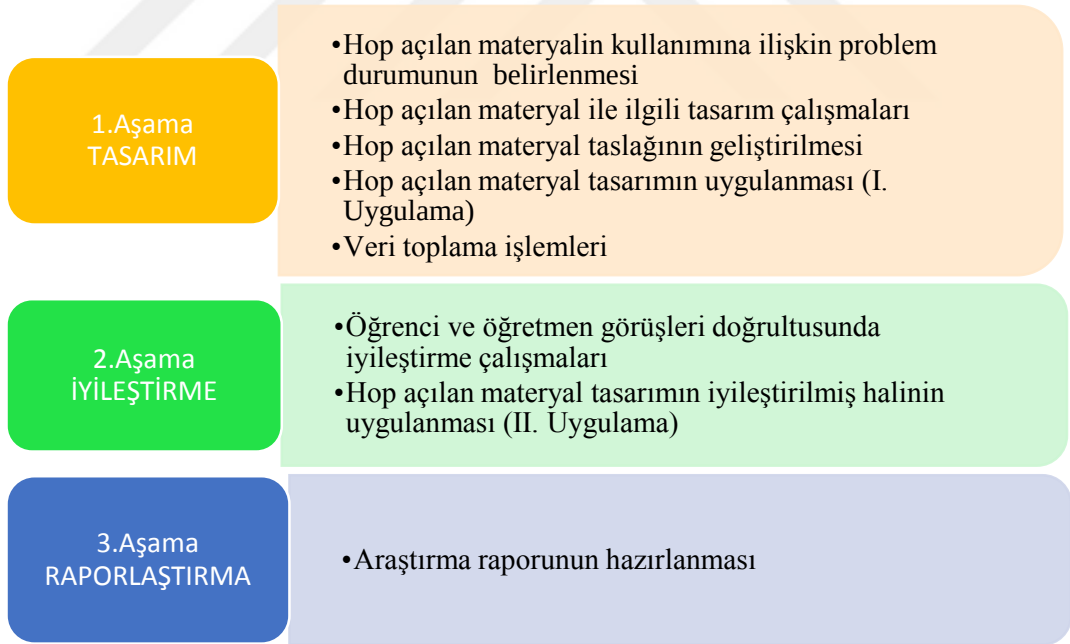
BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümde araştırmaya ait problem ve alt problemlere yanıt bulmak amacıyla tespit edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda varılan bulgular ve bu bulgularla ilgili yorumlamalar sunulmaktadır. Elde edilen bulguların sunulmasında araştırma ilişkin alt problemlerin sırası izlenmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

“Hayat Bilgisi dersi için hazırlanan hop açılan materyali tasarımı nasıl hazırlanmıştır?” alt problemine uygun olarak bir hop açılan materyal geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, araştırma kapsamında geliştirilen hop açılan materyal ile ilgili TGA sürecine yönelik süreç döngüsü Şekil 1’deki gibi gerçekleşmiştir.

Şekil 1 Hop açılan materyalin geliştirme süreci

Alt problem cümlesine uygun olarak hop açılan materyalinin tasarım süreci aşağıda açıklanmıştır.

Üç temel aşamadan oluşan araştırma sürecinin tasarım aşamasında; hop açılan materyalinin kullanımına ilişkin alanyazın taranmış, hop açılan materyali kullanımının Hayat Bilgisi dersine yönelik öğretimi açısından problem durumu ortaya konulmuştur. Hop açılan materyalinin kullanımına dair örnekler uygulamalar incelenmiş, dijital ve internet ortamlarındaki kullanımlara ilişkin temel gereklilikler belirlenmiştir. Uzman ve öğretmenlerden alınan görüşler doğrultusunda materyalde tasarlanacak olan etkinlikler araştırmacı tarafından 15 teknik olacak şekilde belirlenmiş ve belirlenen bu teknikler araştırmacı rehberliğinde 5 haftada tamamlanmıştır. Belirlenen etkinliklerin tamamı katılım gösteren öğrenciler tarafından yapılmıştır. Araştırmacı rehber konumunda süreci ilerletmiştir. Tasarlanacak ve geliştirilecek olan hop açılan materyali, Hayat Bilgisi dersinin Evimizde Hayat ünitesini kapsayan 8 kazanım olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada kazanımların öğrencilere anlatılması ve tasarlanan etkinliklere entegre edilmesi ise 40 ders saatinde tamamlanmıştır. Etkinliklerin içerikleri ise yine öğrenciler tarafından doldurulmuştur.

Evimizde Hayat ünitesinin kazanımları şu şekildedir;

Tablo 5.

3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi Evimizde Hayat Ünitesi Kazanımları Tablosu

HB.3.2.1 Aile büyüklerinin çocukluk dönemlerinin özellikleri ile kendi çocukluk dönemi özelliklerini karşılaştırır.
HB.3.2.2 Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir.
HB.3.2.3 Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.
HB.3.2.4 Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.
HB.3.2.5 Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkılarına örnekler verir.
HB.3.2.6 Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.
HB.3.2.7 Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarına örnekler verir.
HB.3.2.8 İstek ve ihtiyaçlarını karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.

MEB [Milli Eğitim Bakanlığı], (2018).

Hop açılan materyalin tasarımında öncelikle hedef kitle ve amaç belirlenmiştir. Bu doğrultuda materyalin hedef kitlesi ilkokul 3.sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır. Materyalin geliştirilmesine kaynaklık edecek ünite 3.sınıf Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesi ile sınırlandırılmıştır. Hop açılan materyal ile öğrencilerin ilgili üniteye öğrendiklerini eğlenceli ve yaratıcı bir şekilde kaydedip saklayabilmeleri, daha sonra öğrencilerin kazanımları bölümlere ayırıp etkinlikleri kategorize ederek Evimizde Hayat ünitesiyle ilgili öğretim kazanımlarını hop açılan bir materyal olarak ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada hangi etkinlikleri kullanarak hop açılan materyalin tasarlanacağına karar verilmiştir. Materyalin geliştirilmesi için uzman kişilerden destek alınmıştır.

Tasarım aşamasında, tasarım ve geliştirme araştırmasının temelini oluşturacak plan ve problem durumu ortaya çıkartılır. Daha sonra bu durumla ilgili olabilecek kişi ve kaynaklardan veriler toplanır. Hedef kitleyi oluşturan ilkokul 3.sınıf öğrencilerin, Hayat Bilgisi dersinde konuların genelde yalnızca ders vaktinde ve sınıf çerisinde teorik bir şekilde işlendiği, materyallerden çok fazla yararlanılmadığı görülmektedir. Bu doğrultuda, sınıf eğitimi öğretim elemanları, bilişim teknolojileri öğretim elemanları ve aktif bir şekilde öğretmenlik yapan sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda öğrencilerin hop açılan materyalini kullanarak geliştirilecek etkinliklerle işlenmesine karar verilmiştir. Sonuç olarak, hop açılan öğretim materyaline uygun teknikler geliştirilirken kazanıma uygunluk durumları göz önüne alınmıştır. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Bilgisi dersi öğretim programı incelenip “Evimizde Hayat” ünitesi kazanımlarının öğretim materyaline uygunluğu uzmanlar ve öğretmenler tarafından belirlenmiştir.

Tasarım aşamasında, yapılan uzman görüşmeleri ve alanyazın taramaları çerçevesinde, analizde ortaya çıkan probleme yönelik ne çeşit bir ürün, süreç ya da araç geliştirileceği belirlenir. Tasarım aşamasının temeldeki amacı, istenilen performansın belirlenerek en uygun materyali tasarlama yöntemlerinin tespit edilmesidir (Akkaya, 2019). Tasarım aşamasında belirlenen planlamalar, bir ürün olacak bir biçimde hazırlanır. Fakat bu ürünün tasarıma uygunluğu alanyazındaki bilgiler, yöntemler ve ilgili uzman görüşleri dikkate alınarak ölçülür ve değerlendirilir.

Tasarımın uygulanması aşamasında ise sürecin ve süreç sonunda ürünün etkililiğini belirlemek amacıyla ürün kullanılır ve veriler toplanır. Öğrenme ortamının hazırlanarak öğrencilerin materyali kullanmalarının temele alındığı bu aşamada çalışmanın katılımcıları,

araştırmacı rehberliğinde gerekli yönergelerle uyarak belirlenen öğretim materyallerini hazırlamışlardır. Öncelikle öğrenciler her uygulamada araştırmacı tarafından etkinliklerin belirlenen ölçülerdeki kalıplarına ulaşmışlardır. Belirlenen araçların/tekniklerin renk seçimlerinin tamamı grup halindeki ortak kararlarla öğrenciler tarafından seçilmiştir. Kazanımlara uygun bilgi ve etkinlikler, öğrencilerin grup halinde hazırladıkları hop açılan materyal araçlarına/tekniklerine özenli ve düzenli bir şekilde yerleştirilmiştir. Öğrenciler hop açılan materyalin etkinliklerini hazırlarken dersin kazanımları müfredata uygun bir şekilde ilgili ders kitapları ve ek kaynaklarından işlenmiştir. Daha sonra hazırladıkları etkinliklere araştırmacı tarafından uygun görülen cümlelerle Hayat Bilgisi dersine uygun bilgilerle donatılmıştır. Tasarlanan öğretim materyalleri, tasarım aşamasında karar verilen hop açılan materyal etkinlikleri çerçevesinde uygun teknikler kullanılarak geliştirilmiştir. Tüm etkinlik ve tekniklerin yer alacağı ve içinde barındıracağı hop açılan materyalin ana kalıbı oluşturulmuştur (Ek 8). Yapılacak etkinliklerin kolaylığı konusunda ilgili katlamaların ölçülü kalıpları çalışma grubundaki öğrenciler için hazırlanmıştır.

Hop açılan materyali yapımında kullanılan katlama teknikleri yardımıyla etkinlikler tasarlanmıştır. Her kazanıma uygun geliştirilen teknikler araştırmacı tarafından isimlendirilip öğrencilerle birlikte yapılmıştır (Tablo 6’da verilmiştir). Öğrencilerin çalışmalarını birbirleriyle yapıp desteklemeleri konusunda gruplar oluşturulmuştur. Üçer kişiden oluşan üç grup ve dört kişiden oluşan bir tane grup oluşturulmuştur. Gruplar sınıf öğretmenleri olan araştırmacı tarafından dengeli bir şekilde dağıtılarak belirlenmiştir. Uygulama esnasında sınıf ortamında gruplar masaları birleştirerek eğlenceli bir şekilde etkinlikleri yapmaları sağlanmıştır. Araştırma tarafından uzman ve öğretmen görüşlerinden aldığı sonuçlar doğrultusunda belirlenen teknikler ve bu tekniklerin hangi kazanımlara uygun olduğu Tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6.

Araştırmacı Tarafından Kazanımlara Göre Kullanılan Hop Açılan Materyal Teknikleri

Kazanımlar	Kullanılan hop açılan materyal araçları/teknikleri
------------	--

HB.3.2.1 Aile büyüklerinin çocukluk dönemlerinin özellikleri ile kendi çocukluk dönemi özelliklerini karşılaştırır.	Sarılan Daireler Çek Çevrilsin Kat Kat Odacıklar
HB.3.2.2 Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir.	4 yapraklı yonca Katlanan Balon Kat Kat Kalpler
HB.3.2.3 Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.	Aç Kapa Taç Kes Aradan Katlansın
HB.3.2.4 Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.	Çarkıfelek Matruşka
HB.3.2.5 Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkılarına örnekler verir.	Katla Sekizle
HB.3.2.6 Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.	Matruşka Kedi Merdiveni
HB.3.2.7 Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarına örnekler verir.	Aç Kapa Taç Çarkıfelek Aç Aç Bitmez
HB.3.2.8 İstek ve ihtiyaçlarını karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.	Kat Kat Kalpler

Tablo 6’da araştırmacı tarafından tasarlanıp geliştirilen araçlar/teknikler ilkökul 3.sınıf Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesi kazanımlarına uygunlukları görülmektedir.

Tüm öğretim materyalleri ile ilgili geliştirilen etkinlikler çalışma grubu öğrenciler tarafından hazırlanmıştır. Kazanımlara uygun hazırlanan tekniklerin her birinin uygulama aşamalarına ilişkin çizimler (Ek 8- 21) verilmiştir.

4.2. İkinci ve Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

“Hayat Bilgisi dersine yönelik hop açılan materyali tasarımı ile ilgili uzman görüşleri nelerdir?” alt probleminin sınanması için öncelikle araştırmacı tarafından hazırlanan sorularla uzman görüşleri alınmıştır. Uzmanlara 15 tane yapılandırılmış soru sorulmuştur. Uzmanlara sorulan tüm soruların aynısı öğretmenlere de sorulmuştur (EK 6-7). İlave olarak öğretmenlere üç adet soru sorulmuştur. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda araştırmacı, çalışma grubuyla tasarımın birinci uygulama bölümünü tamamlamıştır. “Hayat Bilgisi dersine yönelik hop açılan materyali tasarımı ile ilgili uzman görüşleri nelerdir?” ve “Hayat Bilgisi dersine yönelik hop açılan materyali tasarımı ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?” alt problemlerinin sınanması için uzmanlara sorulan sorulardan ve görüşme sonucunda elde edilen veriler aşağıda verilmiştir.

Hop Açılan Materyalinin “basit, sade ve anlaşılabilirlik” İlkesine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-1	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali, konuyu basitleştirebilen, anlaşılmasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgi bulundurmayan sade bir özellik taşımakta mıdır?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali, konuyu basitleştirebilen, anlaşılmasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgi bulundurmayan sade bir özellik taşımakta mıdır?” sorusuna verilen cevaplarda %100 “Evet” cevabıyla öğretmenler ile öğretim elemanlarının aynı fikirde olduğu ve geliştirilen hop açılan

materyalinin sade özellikte olduğu görülmüştür. Öğretim elemanlarından ÖE5, “Öneriler” kısmına “Yazıların okunaklı olunması önerilebilir.” derken ÖE2, “Gereksiz bilgiyi ayırıştırma sorun olabilir mi?” yorumunda bulunmuştur. Öğretmenlerden Ö7 ise “Bu materyal görsel olarak çok yönlü ancak bilgi olarak hap bilgiler kullanılacağından sade bir özellik taşımaktadır. Görsel olarak renkler daha sade olabilir.” fikirlerini vermişlerdir.

Tablo 8.

Hop Açılan Materyalinin Öğrencilerin Pedagojik Özelliklerine Uygunluğuna Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-2	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali öğrencinin pedagojik özelliklerine (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal hazır bulunuşluk düzeyi) uygun mudur?	Evet	6	86	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	1	14	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali öğrencinin pedagojik özelliklerine (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal hazır bulunuşluk düzeyi) uygun mudur?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının %100 “Evet” cevabıyla aynı fikirde olduğu ve öğretmenlerin ise 86 yüzde ile “Evet”, 16 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. “Kısmen” cevabını veren Ö2, sorunun devamında bulunan “Öneriler” kısmında “El becerisi daha zayıf olan öğrenciler için rehberlik verme ihtiyacı doğmaktadır.” açıklamasında bulunmuştur. Evet cevabı veren öğretmenlerden Ö4, “Grup ile yapılabilir lakin tek olarak zorlanan öğrenciler olabilir.” Ö6, “İşbirlikli öğrenme ile birbirine destek olabilirler. Akran desteği ve öğretmen rehberliği öğrencilere kolaylık sağlayacaktır.” Ö7, Bütün alanlara hitap ediyor.” yorumlarında bulunmuşlardır.

Tablo 9.

Hop Açılan Materyalin “öğrencinin aktifliği” İlkesine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-3	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali öğrenciye alıştırmaya ve uygulama imkânı sağlamaktadır. Lapbook materyali öğrencinin aktifliği ilkesine uygun olarak hazırlanmış mıdır?	Evet	6	86	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	1	14	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali öğrenciye alıştırmaya ve uygulama imkânı sağlamaktadır. Lapbook materyali öğrencinin aktifliği ilkesine uygun olarak hazırlanmış mıdır?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının %100 “Evet” cevabıyla aynı fikirde olduğu ve öğretmenlerin ise 86 yüzde ile “Evet”, 16 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. Öğretim elemanlarından ÖE5, “Aşamalı yapılması çocuklara alıştırmaya imkânı sağlayabilir. Özellikle çocuğun materyalleri kendi kesip hazırlayıp yapıştırması bu aktifliğin kanıtı ve destekleyicisidir.” Yine öğretim elemanlarından ÖE6, “Öğrencilerin kullanımına ilişkin eğitim verilmeli, kılavuz hazırlanmalı.” önerilerinde bulunmuşlardır. Öğretmenlerden ise Ö2, “Pasifize edilmiş öğrenciler ile lider karakterli öğrencilerin iş yükü dengeli bir şekilde dağıtılmalı ve gözlemlenmeli.”, Ö6, “Öğrenciyi merkeze alan yaklaşım, her öğrencinin dikkatini çekmese de (farklı zekâ türleri bakımından) tamamlayıcı bir teknik olduğunu düşünüyorum.”, Ö3, “Grup çalışmasını reddeden öğrencilerin yönlendirilmesinin bu çalışmada çok önemli olduğunu düşünüyorum. İş birliğini reddeden öğrencinin öğretim açıklığının oluşmaması için sorumluluklar doğru paylaşılmalı.” önerilerinde bulunmuşlardır.

Tablo 10.

Hop Açılan Materyalinin “gerçek hayatla tutarlılığına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-4	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali, öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermekte midir? (Materyal öğrencinin çevresinde ve görebildiği anlamlaştırabildiği gerçek nesneleri yansıtmaktadır.)	Evet	5	71	5	83
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	2	29	1	17

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali, öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermekte midir?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının %71 “Evet” cevabıyla aynı fikirde olduğu, %17 ile “Kısmen” cevabını verdikleri görülmüş. Öğretmenlerin ise 71 yüzde ile “Evet”, 29 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. Öneriler kısmına öğretim elemanlarından ÖE5, “Öğrenciler her ne kadar hop açılarda atık malzemeler, kağıtlar kullansalar da bunların ürüne dönüştürülmesi hayatlarında sık karşılaştıkları şeyler değildir. Bu malzemelerin ürüne dönüştürme süreci ile ilgili çocuklara rehberlik yapılabilir.” öğretmenlerden Ö5, “Aynı zamanda hayal gücünü kullanacaktır.”, Ö7 ise “Bu etkinlikler yapılacak olan Evimizdeki Hayat ünitesinin kazanımlara uygun olarak anlatma, seçip çıkıp oynama gibi öğrenciyi daha da aktif hale getirebilir.” önerilerinde bulunmuşlardır.

Tablo 11.

Hop Açılan Materyalinin “öğrencilerin ortak yetenek ve özelliklerine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-5	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Materyalin kullanımı her öğrencide bulunulduğuna inanılan ortak yeteneklerin ve özelliklerin kullanılmasına imkân sağlamakta mıdır? (Öğretim materyali bazı öğrencilerin sahip olabileceği özel yeteneklerin kullanılmasını gerektirmemektedir.)	Evet	5	71	4	67
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	2	29	2	33

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Materyalin kullanımı her öğrencide bulunulduğuna inanılan ortak yeteneklerin ve özelliklerin kullanılmasına imkân sağlamakta mıdır?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının %71’i “Evet”, %33’ü ise “Kısmen” cevabı verdiği görülmüş. Öğretmenlerin ise 71 yüzde ile “Evet”, 29 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. Öğretim elemanlarından ÖE2, “Her uygulama uygun olmayabilir. Bazı uygulamalar ileri derece makas kullanma becerisi gerektirebilir.” fikrini, ÖE3, “Özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler için uygun olmayabilir. Danışılabilir.” şeklinde düşüncesini belirtirken ÖE5, “Hatta alan yazında bu yetenekleri geliştirdiğine kanıtlar vardır. Özellikle ÇZK alanlarına yönelik desteği vardır” yorumunu yapmıştır. Öğretmenlerden Ö1, “Yapamadığı bir çalışmayı grup etkinliği halinde yapabilir hale gelebilir.”, Ö2, “Alt yapısı zayıf olan öğrenciler başta sıkılabilir ancak zamanla gelişimine

katkı sağlayacaklardır.”, Ö3, “Psikomotor becerileri gelişmemiş olan öğrenciler etkinlik ile alakalı olumsuz tutumlar sergileyebilir.” önerisinde bulunmuş. Ö4 kodlu öğretmen sorulan soruya yönelik, “Çünkü katlama tek, basit, ufak yönerge ve yardımla yapabilir ve moda mod etkinlikler yerine kendi yaptığı etkinliklerden zevk alacak ve özenecektir.”, Ö5 kodlu öğretmen ise “Dikkat çekici bir materyal olduğunu düşünüyorum.” yorumlarında bulunmuşlardır.

Tablo 12.

Hop Açılan Materyalinin “öğrencinin yaratıcılığını geliştirmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-6	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali, öğrencinin yaratıcılığını geliştirir mi?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali, öğrencinin yaratıcılığını geliştirir mi?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin %100 ile “Evet” cevabını vererek öğretim materyalinin öğrencinin yaratıcılığını geliştirdiği yönünde hemfikir oldukları görülmüştür. ÖE5 kodlu öğretim elemanı soruya yönelik, “Evet evet... bence renkli, resimli olması kendi tasarımını yapabilmesi önemlidir.” yorumunu yaparken öğretmenlerden Ö4, “Farklı öneriler açılan kâğıtlar olduğu için çocuk kendine göre bir ufak tasarımla kendi dünyasının bilgilerini bu materyale yansıtabilir.” Ö6 kodlu öğretmen ise “Üç boyutlu tasarım olduğu için yaratıcılığını kesinlikle destekler.” yorumlarını yapmışlardır.

Tablo 13.

Hop Açılan Materyalinin “sürekli kullanımındaki dayanıklılığına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-7	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyali, zaman içinde tekrar tekrar kullanılabilir şekilde dayanıklı mıdır?	Evet	2	29	3	50
	Hayır	1	14	-	-
	Kısmen	4	57	3	50

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyali, zaman içinde tekrar tekrar kullanılabilir şekilde dayanıklı mıdır?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının yarısının “Evet”, diğer yarısının ise “Kısmen” cevabı verdiği görülmüş. Öğretmenlerin ise 57 yüzde ile “Kısmen”, 29 yüzde ile “Evet” ve 14 yüzde ile “Hayır” cevabını verdiği görülmüştür. Öğretim elemanlarından ÖE3, “Materyal kartondan ve kağıtlardan oluşmaktadır. Dayanıklılık sınırlıdır.” görüşünde olduğunu belirtirken ÖE6, “Özellikle geri dönüşüm malzemelerinin kullanıldığı düşünüldüğünde dayanıklılık sınırlıdır. Belki farklı metotlar kullanılabilir. Örneğin, digifix ile veya kaplama gibi malzemelerle dayanıklılık artırılabilir.” önerisini vermiştir. ÖE5 ise “Daha dayanıklı sağlam materyallerden yapılması ya da kaplanarak dayanıklı hale getirilmesi düşünülebilir.” önerisinde bulunmuştur. Öğretmenlerden ise önerilerde bulunan Ö3, “Bu yaş grubunun özellikleri düşünüldüğünde kağıt gibi kolay yıpranan ve yırtılabilen bir maddenin kullanımı etkinliğin devamında sıkıntılar yaratabilir.” yorumunu yaparken Ö5, “Su geçirmeyen malzeme de kullanılabilir. (Eva da kullanılabilir.)”, Ö6, “Dikkatli kullanılması lazım, kağıt olduğu için kolay yıpranabilir.” ve Ö7 ise “Dayanıklı değildir. Karton olduğu için daha dayanıklı materyal ile desteklenebilir.” önerilerinde bulunmuşlardır.

Tablo 14.

Hop Açılan Materyalinin “ilgi çekiciliğine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-8	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Öğretim materyalinin ilköğrencileri için ilgi çekici midir?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Öğretim materyalinin ilköğrencileri için ilgi çekici midir?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabı ile aynı fikirde oldukları görülmüş ve öğretim materyalinin ilgi çekici olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerden Ö1, “Benim ilgimi çok çok çekti. Öğrenciler için de çok ilgi çekici olacağına inanıyorum.” Ö2, “Görsel zenginlik açısından çok ilgi çekici görünmektedir.” Ö4, “Yetişkin öğretmenler için bile dikkat çekici olduğu için çocuklar zevk alıp daha motive olabilir.” Ö6 ise “Lapbook, farklı bir eğitim stratejisi. Sunuş yoluyla öğretim stratejisinden farklı olduğunu düşünüyorum. Yapılandırmacı yaklaşım.” yorumlarında bulunmuşlardır. ÖE5 kodlu öğretim elemanı ise “Şekli, katlanması ve içeriği ile oldukça ilgi çekicidir.” yorumunu katmıştır.

Tablo 15.

Hop Açılan Materyalinin “kullanımındaki boyutuna” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-9	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%

Lapbook materyalinin boyutu kullanımı için uygun mudur?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyalinin boyutu kullanımı için uygun mudur?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabı ile aynı fikirde oldukları görülmüş materyalin boyutu uygun bulunmuştur. Öğretim elemanlarından ÖE2, “50*50 cm boyut daha uygun olabilir.” önerisini verip ÖE6 da “Öğrenci becerisine uygun olarak dizayn edilmelidir. 100 cm’yi geçmemelidir.” önerisinde bulunmuştur. Öğretmenlerden Ö6, “Bu ölçüde kalacağı için uygundur.” ve Ö7, “Bu boyut uygundur çünkü kapanınca tam bir kitap kadar oluyor.” yorumlarını eklemişlerdir.

Tablo 16.

Hop Açılan Materyalinin “renklerinin kullanımına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-10	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Lapbook materyalinin renkleri kullanımı için uygun mudur?	Evet	7	100	4	66
	Hayır	-	-	1	17
	Kısmen	-	-	1	17

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyalinin renkleri kullanımı için uygun mudur?” sorusuna verilen cevaplarda öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabını verdiği öğretim elemanlarının ise 66 yüzde ile “Evet”, 17 yüzde ile “Hayır”, 17 yüzde ile “Kısmen” cevabı verdiği görülmüştür. Öğretmenlerden Ö4, “Renkleri çocuk seçerse uygundur. Kendine ait olması daha özenmesine sebep olur.” Ö6, “Renklerin her gruba göre dağılımı eşit olması gerekir.” Ö7 ise “Renk uyumuna dikkat edilmeli.” önerilerinde bulunmuşlardır. Öğretim elemanlarından ÖE1, “Öğrencilerle birlikte renklere karar verilmelidir.” yorumunda bulunurken ÖE2 “Pastel renkler daha uygun olabilir. Temaya göre de değişebilir.” önerisini ÖE3, “Gösterilen örnekte taban renkleri çok canlı. Daha dinlendirici renkler seçilebilir. Pastel renkler gibi. Ayrıca metne vurgu yapılabilir.” fikrini verirken ÖE6 da “Pastel tonlarda renk tercihleri daha uygun olur.” önerisinde bulunmuştur.

Tablo 17.

Hop Açılan Materyalinin “ağırlığının kullanımına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-11			Öğretmen		Öğretim Elemanı	
			f	%	f	%
Lapbook materyalinin boyutu kullanımı için uygun mudur?	Evet		7	100	6	100
	Hayır		-	-	-	-
	Kısmen		-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyalinin ağırlığı kullanımı için uygun mudur?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabı ile aynı fikirde oldukları görülmüş materyalin ağırlığının uygun olduğu belirtilmiştir. ÖE5 kodlu öğretim elemanı “Kağıt olduğu için sorun olacağını düşünmüyorum.” yorumunu eklerken Ö5 kodlu öğretmen,

“Bence bu ağırlığın iki katı bile olsa çocuklar taşıyabilir.” ve Ö6 kodlu öğretmen “Çocukların taşıdığı çantalar bile daha ağır bu materyal bu yüzden zorlayıcı bir materyal değil.” yorumlarında bulunmuşlardır.

Tablo 18.

Hop Açılan Materyalinin “kendi başlarına yapabileceklerine Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-12			Öğretmen		Öğretim Elemanı	
			f	%	f	%
Lapbook materyali	Evet		1	14	3	50
öğretmen rehberliği olmadan öğrencinin kendi başına yapabileceği / kullanabileceği bir materyal midir?	Hayır		5	72	2	33
	Kısmen		1	14	1	17

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyali öğretmen rehberliği olmadan öğrencinin kendi başına yapabileceği / kullanabileceği bir materyal midir?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının 50 yüzde ile “Evet”, 33 yüzde ile “Hayır”, 17 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdikleri görülmüştür. Öğretmenlerin ise 72 yüzde ile “Hayır”, 14 yüzde ile “Evet” ve 14 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. Öğretmenlerde Ö3 kodlu öğretmen, “Materyalin kullanımı sırasında öğretmenin rehber bir yol sergilemesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Kazandırılmasını beklediğimiz kazanımların öznellikten çok nesnel bilgiler olduğunu düşünüyorum. Öğretmen rehberliği olmazsa konudan uzaklaşılabilir ve bunun bilgi kirliliği oluşturabileceğini düşünüyorum.” Ö6, “Kapsayıcı bir eğitimde sıkıntı yaratabilir (kaynaştırma öğrencileri için). Ö7 ise “Öğrendikten sonra yapabilir.” önerilerini dile getirmişlerdir. Öğretim elemanlarından ÖE5, “Yurt dışında evde aile desteği vb ile ya da tek başına kullanıldığı alan yazında yer alıyor.” yorumunu yaparken ÖE6 da “Başlangıçta öğretilirse çocuk sonrasında kendileri yapabilir. Aşamaları çocuklara sunulabilir.” şeklinde

fikrini sunarken kısmen cevabı veren ÖE1 “Yaş grubu alındığında belirli düzeyde eğitim verildikten sonra öğrenciler kendileri yapabilirler.” önerisinde bulunmuştur.

Tablo 19.

Hop Açılan Materyalinin “öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-13	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Lapbook materyali tasarım, geliştirme ve kullanma süreci öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirir mi?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyali tasarım, geliştirme ve kullanma süreci öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirir mi?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabı ile hemfikir oldukları ve Lapbook materyalinin öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştireceğini belirtmişlerdir. Görüş alınan öğretmenlerden Ö2, “Günlük hayatta kullandığı nesnelerin ve ince motor becerisi gerektiren hareketlerin gelişimi açısından epey uygundur.” Ö4 kodlu öğretmen, “Kesinlikle küçük kaslarını kullanmaya katlama ve kesme yardımcı olur ve bunu yapa yapa el alışkanlığı ve pratiklik kazanır.” Ö5 kodlu öğretmen, “Makas kullanımı konusunda kendisini geliştirir. Bir cismin simetrisini oluşturmaya da destek verir.” Ö6 kodlu öğretmen ise “Evet, makas kullanımı, yapıştırıcı vs. bunlar psiko-motor becerileri geliştirir” yorumlarını yapmışlardır.

Tablo 20.

Hop Açılan Materyalinin “Hayat Bilgisi dersini kolaylaştırmasına” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-14	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Lapbook materyali ve etkinlikleri Hayat Bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırır mı?	Evet	7	100	6	100
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyali ve etkinlikleri Hayat Bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırır mı?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının ve öğretmenlerin tamamının “Evet” cevabı ile hemfikir oldukları görülmüş Lapbook materyalinin Hayat bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştıracağını belirtmişlerdir. Öğretmenlerden Ö1, “Görsel üç boyutlu şekiller sayesinde akılda kalıcılığı artar. Çeşit çeşit görseller de olduğu için akıllarında kalır.” yorumunda bulunurken Ö2 kodlu öğretmen, “Üç boyutlu çizimlerin somutlaştırılmasından, kolaj çalışmalarında ve görsel içeriklerin zenginlikleri öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.” Ö4 kodlu öğretmen de “Çünkü renkli ve kendi kendine yapma olduğundan ve akranlarının da bilgileri olduğundan kolaylaşır.” yorumunda bulunmuşlardır. Öğretmenlerden Ö5, “Öğrencilere sıkıcı gelen bir konuyu daha keyifli hale getirerek hızlı öğrenmeyi sağlar. Bir saatte öğreneceği bir konuyu on dakikada öğrenebilir.” Ö6, “Dikkat çekici, tasarım odaklı düşünme metodolojisini, becerisini desteklediğini düşünüyorum.” ve Ö7 kodlu öğretmen de “Çocuk eğer ben bunu derste yapacağım, bir ünitenin kazanımlarını buraya dolduracağım diye odaklanırsa kolaylaştırır. Katlamalara odaklanırsa iş oyuna dönüp amacından sapabilir.” yorumlarında bulunmuşlardır. Öğretim elemanlarından ÖE5, “Özellikle renkli-resimli olması destekler.” görüşünü belirtmiştir.

Tablo 21.

Hop Açılan Materyalinin “değiştirilmesine” Yönelik Uzman ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-15		Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
			f	%	f	%
Lapbook materyalinde değişmesini istediğiniz özellikler var mıdır?		Evet	3	43	2	33
		Hayır	3	43	4	67
		Kısmen	1	14	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmen ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyalinde değişmesini istediğiniz özellikler var mıdır?” sorusuna verilen cevaplarda öğretim elemanlarının 33 yüzde ile “Evet”, 67 yüzde ile “Hayır” cevabı verdiği ve öğretmenlerin ise 43 yüzde ile “Hayır”, 43 yüzde ile “Evet” ve 14 yüzde ile “Kısmen” cevabını verdiği görülmüştür. Değişmesini istediğiniz özellik var mıdır sorusuna yönelik evet diyen Ö4 kodlu öğretmen “Sadece sağlamlığı açısından emin olamadım. Yıpranabilir. Pvc ya da sağlam yapışkan kalın kağıt ile kaplanırsa sağlamlığı artar ama aynı zamanda kalın karton katlama ve kesme olarak zorlayabilir.” Önerisinde bulunurken Ö6 kodlu öğretmen “Materyal seçimi konusunda dayanıklı kağıt kullanılabilir, materyal geliştirilebilir. Kalın mukavva ya da daha sert bir karton olabilir.” Önerisini Ö7 kodlu öğretmen ise “Digifix kaplanmalı. Daha dayanıklı olmalı. Okul dışında da kullanım için bir yol bulunmalı.” önerisini ifade etmiştir. Önerilerin devamında Ö5 kodlu öğretmen, “Atık malzeme, gazete sayfası, dergi sayfası kullanılabilir.” önerisinde bulunmuştur. Önerilerin devamında Ö3 kodlu öğretmen, “Pvc ile katlanması zor olur. Bitirdikten sonra katlansa bile çok bir şey olmaz da sürdürülebilirliği sağlamak açısından o bir ay içerisinde Evimizdeki Hayat ünitesini işlerken başına bir şey gelir mi?” yorumunda bulunurken Ö1 kodlu öğretmen ise “Öğrenciler kalın kartonları keserken de zorlanabilirler.” fikrini dile getirmiştir. Öğretim elemanlarından ÖE3 de “Dayanıklılığı için stratejiler

geliştirilebilir. Pastel renklerin kullanılması dinlendirici etkisi olması açısından uygun olur.” önerisini belirtmiştir.

Tablo 22.

Hop Açılan Materyalinin “Hayat Bilgisi dersinin kazanımlarına uygunluğuna” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-16	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%
Bu öğretim materyali Hayat Bilgisi dersin ve ünitenin kazanımlarına uygun mudur?	Evet	7	100	-	-
	Hayır	-	-	-	-
	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmenler ile yapılan görüşmelerde “Bu öğretim materyali Hayat Bilgisi dersin ve ünitenin kazanımlarına uygun mudur?” sorusuna verilen cevaplarda öğretmenlerin yüzde 100 “Evet” cevabını verdiği görülmüş Lapbook materyalinin Hayat Bilgisi dersin ve ünitenin kazanımlarına uygun olacağını belirtmişlerdir.

Tablo 23.

Hop Açılan Materyalinin “farklı öğrenme yöntemleriyle kullanımına” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-17	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%

Bu öğretim materyali öğrencilerin farklı öğrenme yöntemleriyle birlikte kullanılabilir mi?	Evet	7	100	-	-
	Hayır	-	-	-	-
Değerlendiriniz.	Kısmen	-	-	-	-

Hop açılan materyaline yönelik öğretmenler ile yapılan görüşmelerde “Bu öğretim materyali öğrencilerin farklı öğrenme yöntemleriyle birlikte kullanılabilir mi?” sorusuna verilen cevaplarda öğretmenlerin yüzde 100 “Evet” cevabını verdiği görülmüş hop açılan (lapbook) materyalinin farklı öğrenme yöntemleriyle birlikte kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Farklı öğrenme yöntemlerine örnek olarak da öğretmenler şu şekilde cevaplar vermişlerdir. Ö1 kodlu öğretmen, “Gösterip yaptırma, istasyon, işbirliğiyle öğrenme...” Ö2 kodlu öğretmen “İşbirliğine dayalı öğrenme, geniş zamana yayılmış proje tabanlı öğretim çalışmaları, istasyon tekniği gibi çeşitli öğretim teknikleriyle uyarlaması mümkündür.” Ö3 kodlu öğretmen “Öğrencilerin psiko-motor, bilişsel ve sosyal becerilerinin yanında, akran öğrenimi, sosyal öğrenme, istasyon gibi yöntemleri destekleyen bir materyal.” Ö4 kodlu öğretmen de “İşbirliği ile yapma, akran öğretimi, gösterip yaptırma, tasarlama yöntemlerine uygundur.” Ö6 kodlu öğretmen ise “İşbirlikçi, istasyon, gösterip yaptırma, proje tabanlı öğrenme...” cevaplarını verdikleri görülmüştür.

Tablo 24.

Hop Açılan Materyalinin “üstün ve faydalı özelliklerine” Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Soru-18	Cevap	Öğretmen		Öğretim Elemanı	
		f	%	f	%

Lapbook materyali ve Evet
etkinliklerinin üstün ve
faydalı özellikleri sizce
nelerdir? Hayır

Kısmen

Hop açılan materyaline yönelik öğretmenler ile yapılan görüşmelerde “Lapbook materyali ve etkinliklerinin üstün ve faydalı özellikleri sizce nelerdir?” açık uçlu sorusuna verilen cevaplarda öğretmenler şunları söylemişlerdir:

Ö1 kodlu öğretmen “Öğrencilerde grup çalışmasına yatkınlığını artırır. Algıda seçicilik ve ders işleyişinde keyifli zaman geçirilmesine katkı da sağlar. Yapılan etkinliklerin eksiği yok fazlası var. Grupla yapacağı etkinlikler olacağı için değerler eğitimindeki yardımlaşma da öğrenciler arasında pekişecektir.” demiştir.

Ö2 kodlu öğretmen " Öğrencilerin el becerilerini geliştirmesi, ürün ortaya çıkarma yetisi ve öğrencinin ürünü gördüğünde hissedeceği özgüven, kişisel gelişim açısından artı sağlar. Teknolojik cihazlar aracılığıyla yapılan etkinliklere güzel bir alternatif oluşturması, ucu açık çalışmalara ve öğrencinin yaratıcılığına vesile olması güçlü özelliklerindendir. Teknoloji tasarım dersimiz vardı. Kazanımlardan bağımsız olarak öğrenciler bir şeyler tasarlıyordu, acaba bunda neler yapabiliriz, nasıl kullanabiliriz gibisinden hem serbest etkinlik hem de güzel bir düşünce eğitimi aslında.” yorumunda bulunmuşlardır.

Ö3 kodlu öğretmen, “Pratik ve ulaşılabilir olması çok güzel. İmkanları kısıtlı yerlerde bile birkaç malzeme ile kolay bir şekilde yapılabilir olması, ekonomik olması, geliştirilebilir olması çok güzel. Resim dersi ile de ilişkilendirilebilir el işi, psikomotor becerilerini kesinlikle artırır. Öğrencide dikkat çekme, ilgiyi derse toplama gibi derse giriş süreci basamaklarını kolaylaştırdığını düşünüyorum. Ayrıca öğrencilerin bilgiyi kalıcılaştırmasında etkili olacağını ve sosyal becerilerinin gelişmesinde aktif bir rol oynayacağını düşündüğüm etkinlikler. Sadece beni düşündüren nokta zaman açısından nasıl olacağıdır. Zamanla alakalı konuları yetiştirme ve grup ile ilgilenme konusunda sıkıntıya sokabilir mi? Planlamanın iyi yapılması ve öğretmen rehberliğinin önemli olduğunu düşünüyorum.” şeklinde fikirlerini dile getirmiştir.

Ö4 kodlu öğretmen, “Farklı öğrenme yöntemlerine hitap ederek hem öğrenmeyi hem grupla çalışmayı ön plana çıkarıyor ve sadece Hayat Bilgisi dersi için değil diğer ana derslere de uyarlanabilir olması onu faydalı kılıyor. Yapılacak etkinliklerde el yeteneği olmayan çocukların bile en basitini bile yapsa hoşlarına gider. Alternatifler var hatta benim aklımda bir sürü etkinlik canlandı.” gibi düşüncelerini dile getirmiştir.

Ö5 kodlu öğretmen, “Materyal ve etkinlikler, öğrencinin ince motor gelişimi, el-göz koordinasyonu, renk-şekil bütünlüğü konusunda kendisini geliştirmesini sağlayabilir. Ayrıca çok yönlü düşünme, öğrendiklerini somutlaştırarak kalıcı hale getirme, bilgilerini kullanarak ürün ortaya çıkarma becerilerini geliştirerek özgüven kazandırmaktadır. Öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirmektedir. Gruplar arasında daha güzel işler çıkarabilmek için de çocukların tatlı bir rekabet içerisinde girmeleri de güzel olacaktır.” yorumlarında bulunmuştur.

Ö6 kodlu öğretmen, “Oldukça farklı bir yaklaşım, özellikle ilkökul öğrencileri için çok verimli olacağını düşünüyorum. Grup çalışması, bireysel çalışma, öğrencilerin yaratıcılık becerilerini geliştirmek açısından gerekli. Uzun zamandan beri odağımız sanal ortam üzerine olduğu için sınıf içinde böyle bir materyal kullanılması hoşuma gitti. Sanal ortamdaki farklı olarak sınıf içi etkinlik becerileri için oldukça faydalı olabilir. Düşüncelerin, emeğin somutlaşması adına çok faydalıdır. Görev paylaşımını da sağlayabilir mesela bir öğrenci yazı yazar, bir öğrenci yapıştırır, başka bir öğrenci keser. Sadece öğrenciler bu etkinlikleri yaparken akademik başarılarının önüne geçer mi diye endişe duydum.” biçiminde düşüncelerini dile getirmiştir.

Ö7 kodlu öğretmen ise “Çok yönlü oluşu, birden çok duyuya hitap etmesi, hayal gücünü geliştirmesi, hap bilgi yazıldığı için akılda kalıcı oluşu, tek kullanımlık olmaması, grup çalışma ve işbirliğini teşvik etmesi, akran öğrenmesi sağlaması... Olumsuz olarak materyalin kâğıttan olması, her öğrenciye ait bir tane lapbook’un yapılmaması...” şeklinde Hop açılan (lapbook) materyalinin üstün ve faydalı özelliklerini kendi düşünce ve yorumlarıyla dile getirmişlerdir.

4.3. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

“Hayat Bilgisi dersi hop açılan materyali tasarımı iyileştirilmesi ne şekilde gerçekleştirilmiştir?” alt problemin sınınanmasına yönelik tasarımın iyileştirme aşamasındaki II. uygulamaya yönelik bulgulara yer verilmiştir. Tasarım aşamasında uzman ve öğretmenlerde alınan görüşler doğrultusunda araştırmacı I. uygulamayı öğrencilerle tamamlamıştır. Toplamda 15 tekniğin öğrencilerle uygulanıp, tamamladıktan sonra tekrardan

öğretmenlerden ve öğrencilerden görüşler alınmıştır. Alınan görüşlerde yapılan tasarımların uygun olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmacı da bu doğrultuda tamamlanan etkinlik ve teknikleri evimizde hayat ünitesi kazanımlarıyla ilişkili olacak şekilde çalışma grubunu oluşturan öğrencilerle yapmaya başlamıştır. Her etkinlikteki bulgular aşağıdaki resim ve açıklamalarda detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Materyalin iyileştirilmiş hâli, çalışma grubundaki aynı öğrencilerle devam edilmiştir.

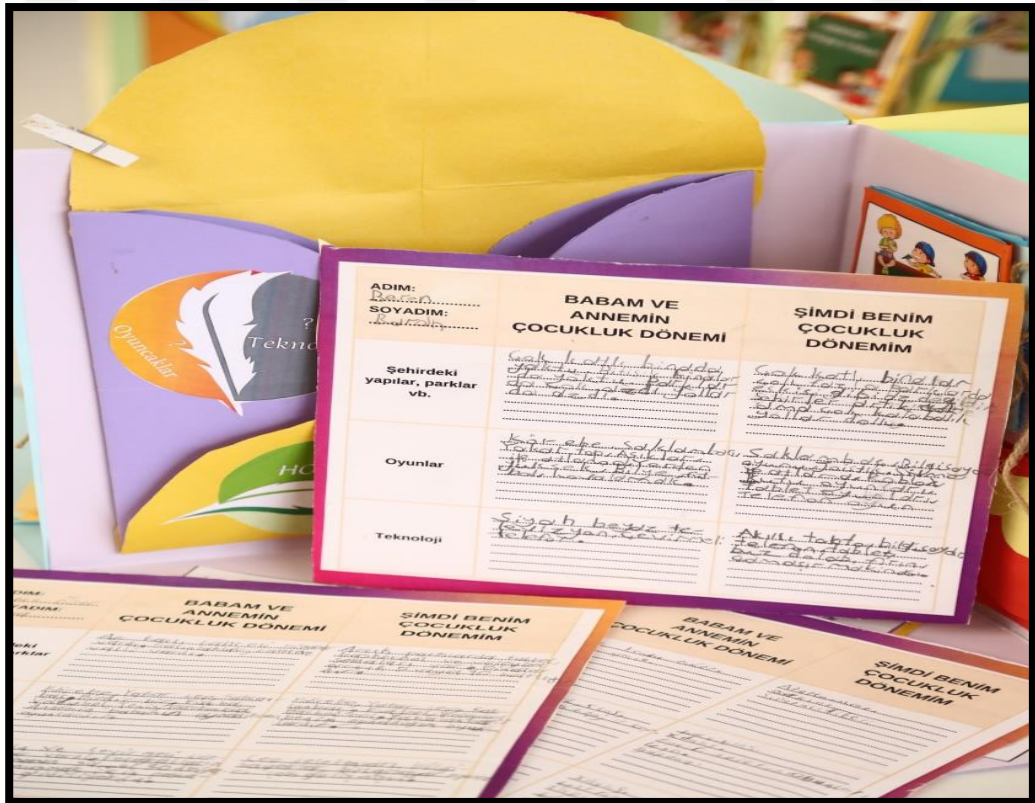
Hayat Bilgisi dersi Evimizde Hayat ünitesinin birinci kazanımına yönelik ders anlatımında aile büyüklerinin doğdukları ve büyüdüğü yerler, yapmaktan hoşlandıkları işler, oynadıkları oyunlar ve dönemin teknolojik imkânları gibi konular ele alınmıştır. Kazanıma yönelik üç adet etkinlik yapıp konuyla ilgili bilgiler öğrenciler tarafından yazılmıştır. “Sarılan Daireler” tekniği ile tasarlanan birinci etkinliğin (Resim 1: Sarılan Daireler) içerisine araştırmacı tarafından hazırlanan tablo çıktı alınıp her gruptaki bütün öğrencilere ayrı olarak dağıtılıp anne babalarının ve kendilerinin şimdiki çocukluk dönemlerinin arasındaki şehirdeki yapılar, parklar vb., oyunlar ve teknolojiler arasındaki farkları aile görüşmeleri yapmaları sağlanıp etkinliğe ilişkilendirmeleri sağlanmıştır (Resim 2: Annem ve Babamın Çocukluk Dönemi). Aynı tasarımın içine öğrencilerin aileleri ile yaptıkları “Sen Çocukken” etkinliği yerleştirilmiştir (Resim 3: Sen Çocukken). Bu etkinlikte öğrenciler anne ve babalarına yedi tane soru sormuşlardır. Sordukları soruları şunlardır;

- * Nerede doğdun?
- * Nasıl bir yerde büyüdün?
- * Büyüdüğünüz evin özellikleri nasıldı?
- * Çocukken hangi oyunları oynardın?
- * Çocukken teknolojik imkânlar nelerdi?
- * Çocukken ne yapmaktan hoşlanırdın? (Hobilerin, uğraşların)
- * Çocukken ne tür oyuncakların vardı?

Bu soruları sorarak anne ve babalarının çocukluk dönemi ve kendi çocukluk dönemlerinin arasındaki değişiklikler fark ettirilmiştir.

Resim 1: Sarılan Daireler

Resim 2: Annem ve Babamın Çocukluk Dönemi

Resim 3: Sen Çocukken

İkinci olarak her gruptaki öğrenciler hazırladıkları etkinliğin içerisine “Kat Kat Odacıklar” tekniği ile iki ayrı uygulama hazırlamışlardır (Resim 4: Kat Kat Odacıklar). Birincisinin içerisine geçmişte oynanan oyunların neler olduğunu araştırıp yazılmıştır. Yakan top, körebe, misket, ip atlama, sek sek, birdirbir, saklambaç, istop, aşık oyunu, topaç, arapsaçı gibi oyunların nasıl oyun oldukları ve nasıl oynandıkları yazılmıştır (Resim 5: Geçmişte Oynanan Oyunlar). Etkinliğin aynısını diğer uygulamada yaparak onun içerisini de günümüzde oynanan oyunların neler olduğu araştırıp yazılmıştır. Lego, sukuşi, bilgisayar oyunları, tablet oyunları, saklambaç, yakan top, zeka oyunları, playstation, misket, körebe, ip atlama gibi oyunların nasıl oyun oldukları ve nasıl oynandıklarını yazmışlardır (Resim 6: Günümüzde Oynanan Oyunlar). Oynanan oyunların resimleri araştırmacı tarafından çıktı alınıp öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrenciler bu etkinlikler sayesinde geçmişte ve günümüzde oynanan oyunların neler olduklarını, oynanan ortak oyunları, günümüzde oynanmayan oyunların neler olduklarını fark etmişlerdir.

Resim 4: Kat Kat Odacıklar

Resim 5: Geçmişte Oynanan Oyunlar

Resim 6: Günümüzde Oynanan Oyunlar

Üçüncü olarak yapılan “Çek Çevrilsin” tekniği ile yapılan etkinlikte ise (Resim 7: Çek Çevrilsin) geçmişteki ve günümüzdeki teknolojik durumların arasındaki karşılaştırmalar yapılmıştır. Evlerin yapılarındaki değişiklikler, cep telefonundaki gelişim, okulların bina değişimi, televizyonun geçmişten günümüzdeki farklılığı, elektronik ev aletleri, ulaşımdaki gelişmeleri, oyunlardaki teknolojik gelişmeler ve üretilen ürünlerin gelişmeleri ele alınarak aralarındaki farklar (Resim 8: Geçmişteki ve Günümüzdeki Teknolojik Aletler)’deki uygulama ile resimlerle kaydırmalı bir etkinlikte ele alınmıştır.

Resim 7: Çek Çevrilsin

Resim 8: Geçmişteki ve Günümüzdeki Teknolojik Aletler

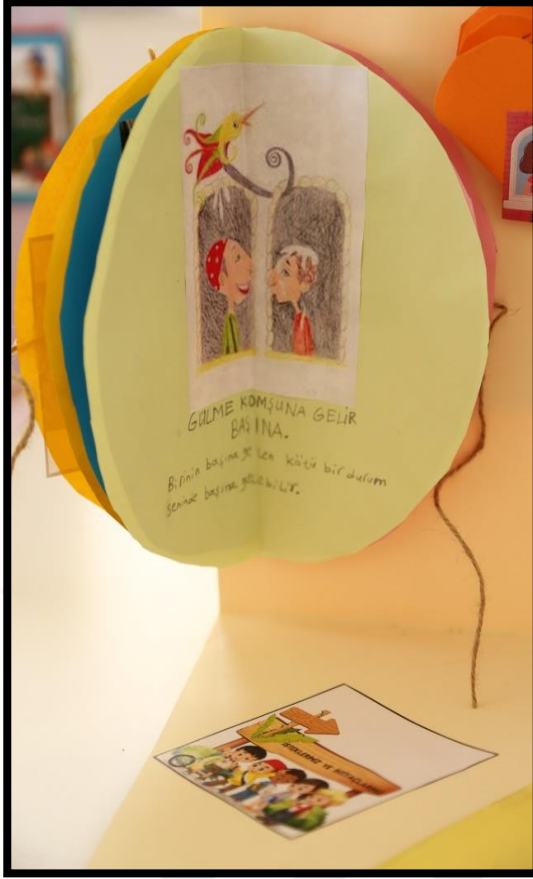
İlgili ünitenin ikinci kazanımına yönelik ders anlatımında komşuluk ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli hak ve yükümlülükler bağlamında ele alınmıştır. Kazanım ile ilgili üç adet etkinlik tasarlanmıştır. Birinci etkinlikte “Katlanan Balonlar” tekniğiyle kazanıma uygun anlatılan komşuluk atasözleri ele alınmıştır. Yapılan etkinlikte (Resim 9-10-11-12: Komşuluk Atasözleri 1-2-3-4) “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.”, “Ev alma, komşu al.”, “Hayır dile komşuna, hayır gele başına.”, “Gülme komşuna, gelir başına.”, “Komşuda pişer, bize de düşer.” atasözlerinin anlamları yazılmıştır.

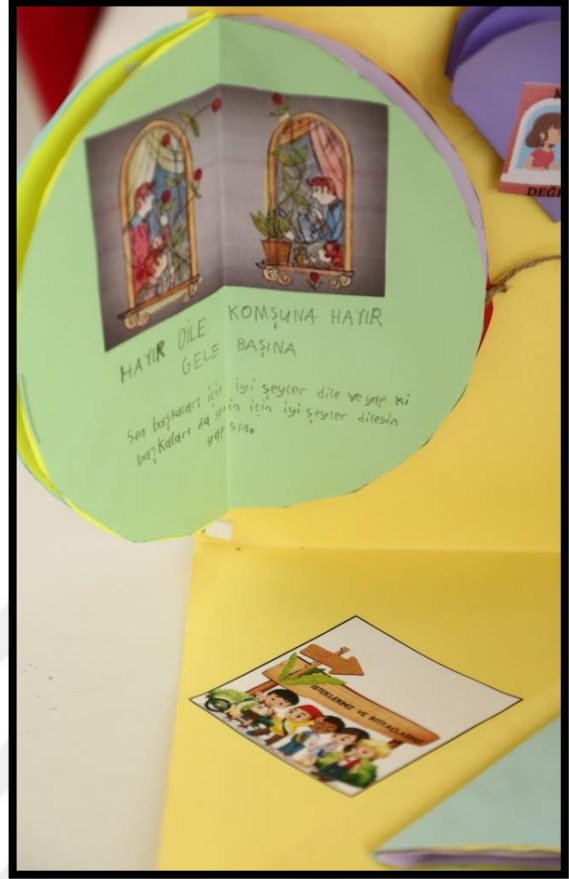
Resim 9: Komşuluk Atasözleri 1

Resim 10: Komşuluk Atasözleri 2

Resim 11: Komşuluk Atasözleri

Resim 12: Komşuluk Atasözleri 4

İkinci etkinlikte “Kat Kat Kalpler” tekniğiyle ‘Daha İyi Bir Komşuluk İçin’ başlık altında öğrencilerin bu konuyla ilgili belirledikleri maddeler yazılmıştır (Resim 13-14: Daha İyi Bir Komşuluk İçin1-2). Etkinliğe yazılan maddeler şu şekildedir:

- * Komşularımızı rahatsız edecek davranışlardan kaçınmalıyız.
- * Evimizde yüksek sesle müzik dinlememeliyiz.
- * Kapımızın önünü temiz tutmalıyız.
- * Evimizde beslediğimiz hayvanın komşularımızı rahatsız etmemesini sağlamalıyız.
- * Komşularımıza güler yüz göstermeliyiz.
- * Apartman kurallarına uymalıyız.
- * Gerekğinde komşularımıza yardım etmeliyiz.
- * Evimizde ve apartmanımızda bağırmmalıyız.
- * Komşularımızla uzun yıllar yan yana yaşama ihtimalimiz vardır.
- * Komşularımız önemlidir.
- * Komşularımızla iyi geçinmeliyiz.
- * Komşularımızla aramız iyi olursa daha mutlu oluruz.

- * Komşularımızın iyi ve kötü günlerinde yanlarında olmalıyız.
- * İyi komşuluk ilişkileri toplumun huzurunu sağlar.

gibi maddeler yazılmıştır.

Resim 13: Daha İyi Bir Komşuluk İçin 1

Resim 14: Daha İyi Bir Komşuluk İçin 2

Üçüncü etkinlikte ise “4 Yapraklı Yonca” tekniğiyle tasarlanan “Komşuluk Değerleri” ele alınarak komşuluk ilişkilerindeki değerlerin öğrenciler tarafından belirlenerek yazılmıştır (Resim 15-16: Komşuluk Değerleri 1-2). Sevgi, hoşgörü, güven, saygı, dostluk, yardımlaşma gibi değerleri işleyerek kazanıma yönelik öğretim yapılmaya çalışılmıştır.

Resim 15: Komşuluk Değerleri 1

Resim 16: Komşuluk Değerleri 2

İlgili ünitenin üçüncü kazanımına yönelik “Aç Kapa Taç” tekniğiyle ders anlatımında evinin yakın çevresinde bulunan belirgin mekânlardan hareket ederek evlerinin krokilerini çizmeleri sağlanmıştır. Kazanıma yönelik iki adet etkinlik tasarlanmıştır. Birinci tasarıma yönelik her öğrencinin öncelikle “Evimizin Yeri” başlığı altında; adres kelimesinin anlamını, adres yazarken nelerin yazılacağını ve kendi ev adresleri yazılmıştır (Resim 17: Evimizin Yeri – Resim 18: Evimizin Adresi).

Resim 17: Evimizin Yeri

Resim 18: Evimizin Adresi

İkinci etkinlikte de “Kes Aradan Katlansın” tekniğiyle tasarlanan her öğrenci kroki kelimesinin anlamını, krokide çizilmesi gerekenleri nasıl çizeceğini, krokide olması ve yazılması gerekenleri yazmışlardır. Aynı zamanda evlerinin krokilerini çizerek tasarımın içerisine yerleştirmişlerdir (Resim 19: Kroki).

Resim 19: Kroki

İlgili ünitenin dördüncü kazanımına yönelik ders anlatımında sofrta hazırlama, bitki yetiştirme, evcil hayvanları besleme, bakım, onarım ve bahçe bakımı gibi konular ele alınmıştır. Kazanıma yönelik iki adet etkinlik tasarlanmıştır. “Matruşka” tekniğiyle tasarlanan birinci etkinlikte “Evdeki Sorumluluklarımız” başlığı altında öğrenciler evde yaptıkları sorumluluklarını ele almışlardır. Evde yaptıkları sorumlulukları şu şekilde sıralamışlardır.

- * Annem temizlik yaparken tozları alarak ona yardımcı olurum.
- * Evdeki evcil hayvanların yemlerini verir, onları besleriz.
- * Evde bulaşık makinesine yıkanan tabak ve bardakları yerine yerleştirmede yardımcı oluruz.
- * Akşam yemeğini hazırlarken annemize ve babamıza yardımcı oluruz.
- * Evdeki biriken çöpleri çöp kutusuna atarız.
- * Alışveriş yaparken ailemize yardımcı oluruz.

- * Kitaplarımızı okuduktan sonra kitaplığımıza koyarız.
- * Evdeki bitkilerimize su verir, onları besleriz.
- * Buzdolabını yerleştirmede yardımcı oluruz.
- * Evde oyuncaklarımızla oynadıktan sonra onları toplarız.
- * Masayı kurmaya ve toplamaya yardımcı oluruz.
- * Kıyafetlerimizi kendimiz toplarız.

gibi maddeler yazılarak etkinlik tasarlanmıştır (Resim 20-21: Evdeki Sorumluluklarımız 1-2).

Resim 20: Evdeki Sorumluluklarımız 1

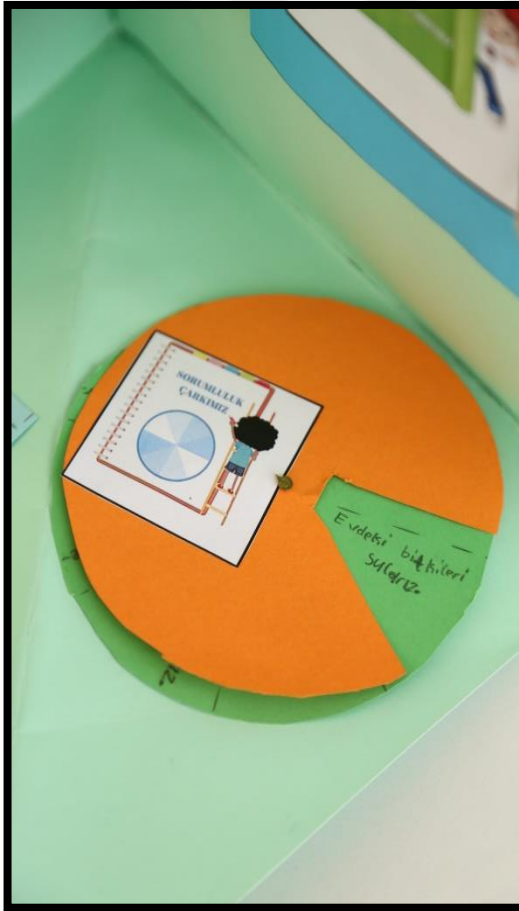

Resim 21: Evdeki Sorumluluklarımız 2

İkinci etkinlikte ise “Çarkıfelek” tekniğiyle tasarlanan “Sorumluluk Çarkımız” başlığı altında sorumluluk çarkı yapmışlardır. Çarklarının içine yazdıkları ise şu şekildedir.

- * Ödevlerimizi yaparız.
- * Odamızı ve kıyafetlerimizi toplarız.
- * Okul çantalarımızı toplarız.
- * Çöplerimizi atarız.
- * Sofra kurma ve toplamaya yardım ederiz.
- * Hayvanların yemini veririz.
- * Evdeki bitkileri sularız.
- * Oyuncaklarımızı toplarız.

gibi benzer sorumluluklarını etkinliklerinin içine yazmışlardır (Resim 22-23: Sorumluluklarımız 1-2-3).

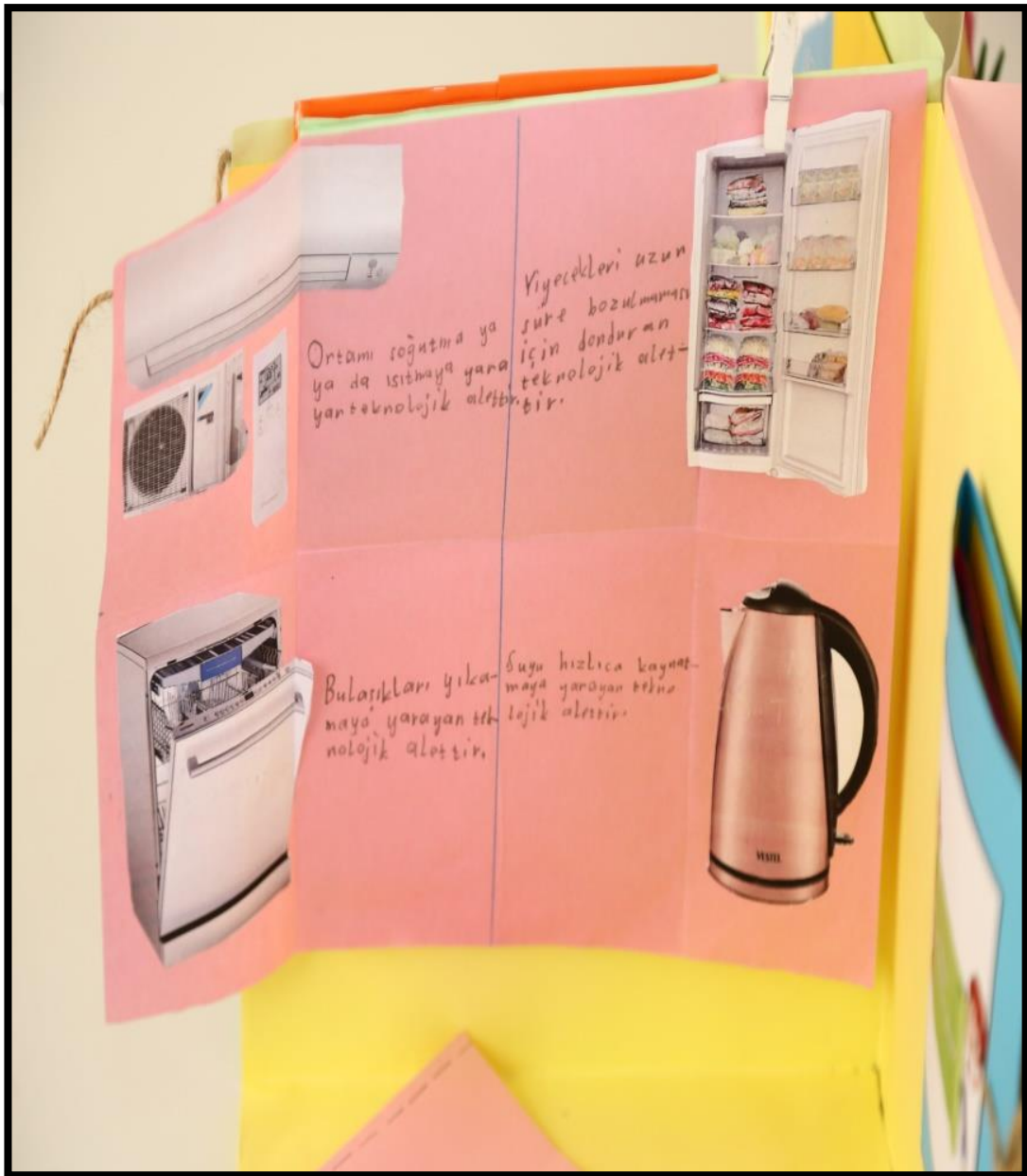

Resim 22: Sorumluluklarımız 1

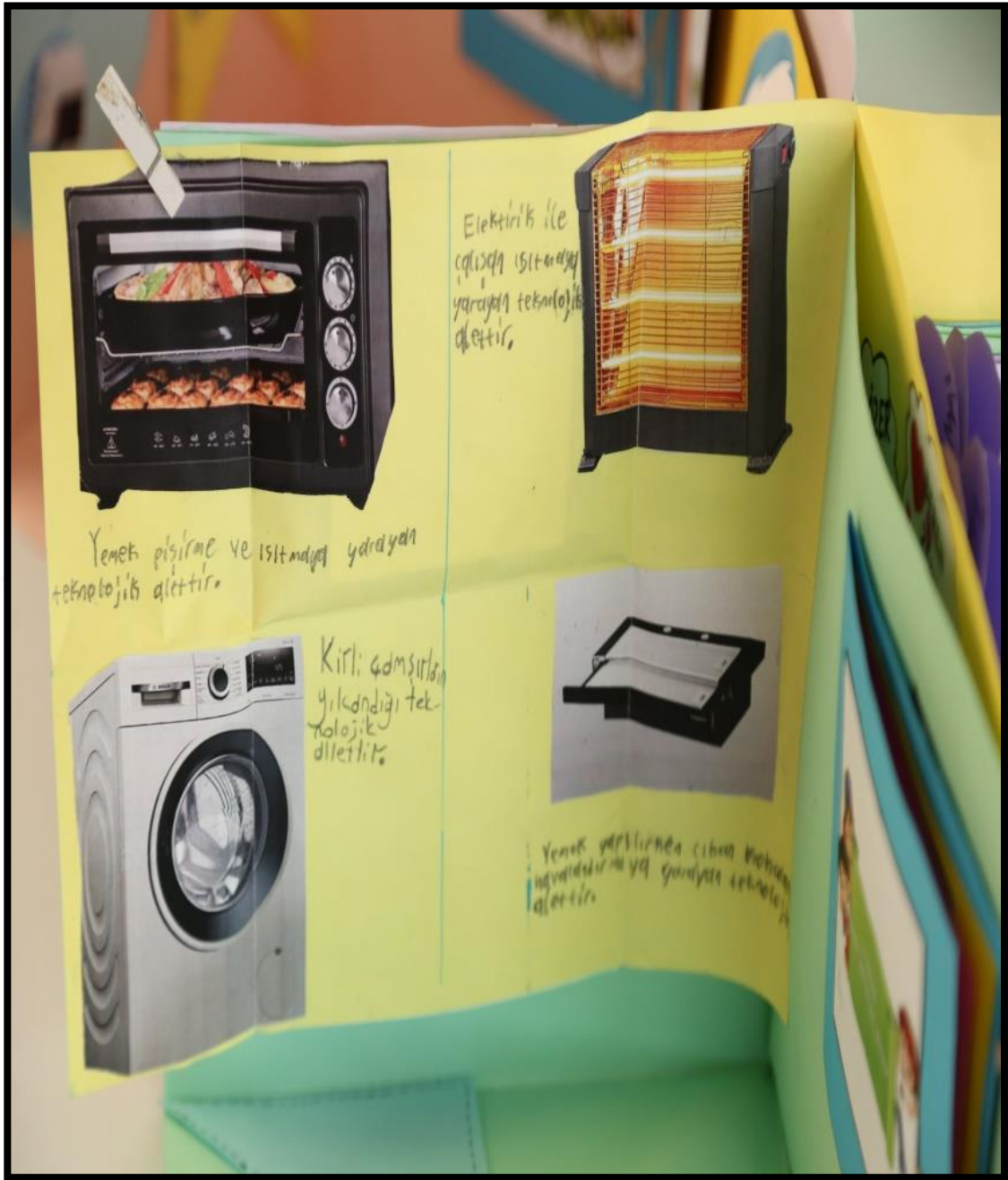

Resim 23: Sorumluluklarımız 2

İlgili ünitenin beşinci kazanımına yönelik ders anlatımında öğrencilerin evlerinde kullandıkları alet ve teknolojik ürünlerin kendi hayatlarına olan katkılarına örnekler vermişlerdir. “Katla Sekizle” tekniğiyle tasarlanan etkinlikte yirmi adet teknolojik ürün ele alınmıştır. Bu ürünler; çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, buzdolabı, elektrikli süpürge makinesi, su ısıtıcısı, fırın, mikser, tost makinesi, çamaşır kurutma makinesi, televizyon, klima, derin dondurucu, ütü, bilgisayar, tablet, televizyon, elektrikli soba (ısıtıcı), saç kurutma makinesi gibi teknolojik ürünlerin neler olduğu ve hayatlarına olan katkılarını tasarımın içine yerleştirmişlerdir (Resim 24-25: Teknolojik Aletler 1-2).

Resim 24: Teknolojik Aletler 1

Resim 25: Teknolojik Aletler 2

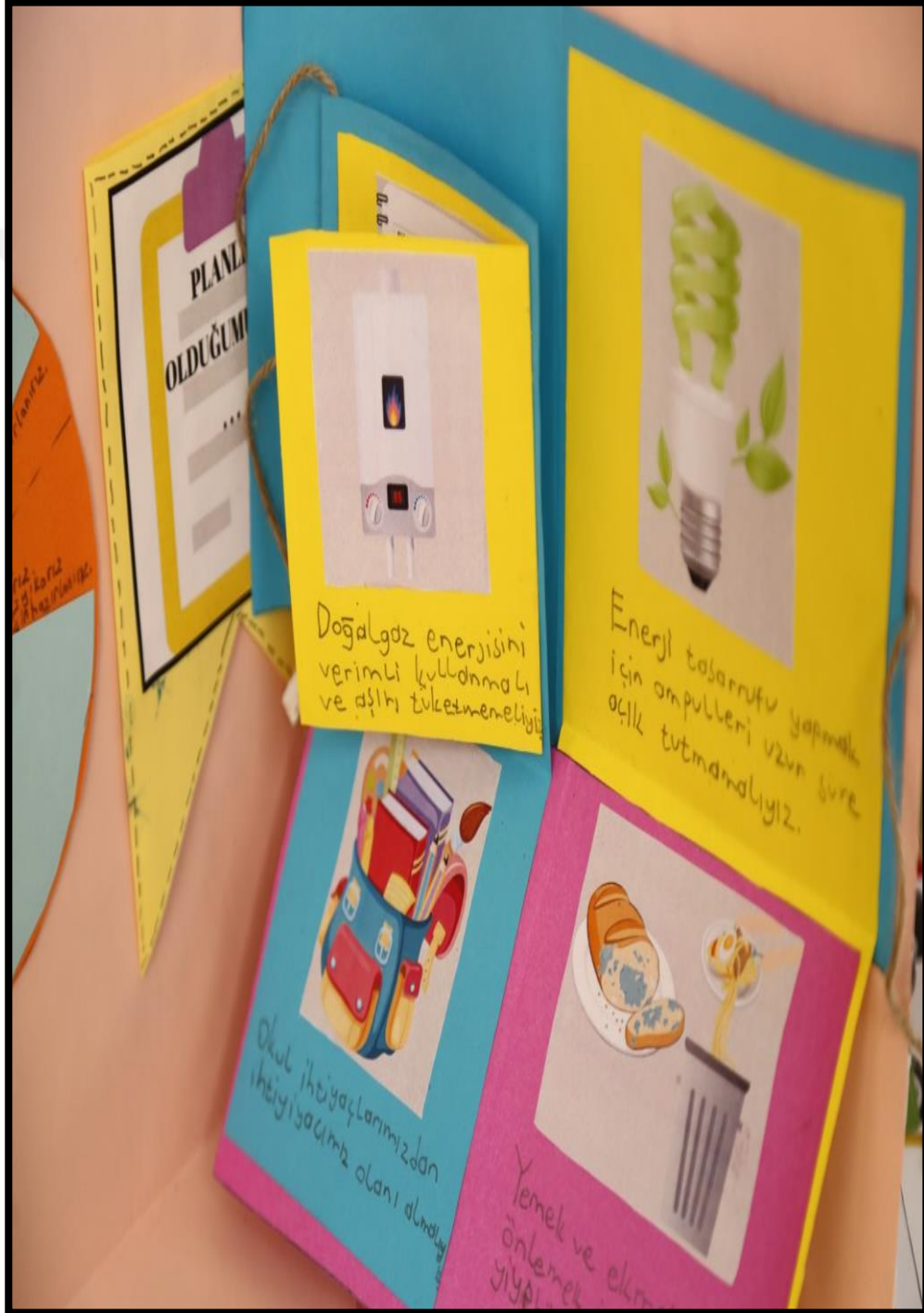
İlgili ünitenin altıncı kazanımına yönelik ders anlatımında su, elektrik, para, giyecek ve yiyeceklerin kullanımı, ekmek israfının önlenmesi, ihtiyaçtan fazlası gıda maddelerinin değerlendirilmesi gibi konular ele alınmıştır. Kazanıma yönelik iki adet etkinlik tasarlanmıştır. Tasarlanan “Matruşka” tekniği ile birlikte birinci etkinlikte “Kaynaklarımızı Etkili ve Verimli Kullanmak İçin Önerilerimiz” başlığı altında öğrenciler bu konuyla ilgili öneriler geliştirmişlerdir (Resim 26: Kaynaklarımızı Etkili ve Verimli Kullanmak İçin Öneriler). Geliştirdikleri öneriler arasında aşağıdakiler yer almıştır.

- * Ellerimizi yıkarken suları israf etmemek için uzun süre akıtmamalıyız.
- * Su israfını önlemek için çamaşır ve bulaşıkları elde değil makinelerde yıkamalıyız.
- * Enerji tasarrufu yapmak için ampulleri uzun süre açık tutmamalıyız.

* Yemek ve ekmek israfını önlemek için tabaklarımıza yiyebileceğimiz kadar yiyecek almalıyız.

* Kaynaklarımızı dikkatli kullanarak hem ülke hem de aile ekonomisine katkı sağlamalıyız.

* Doğalgaz enerjisini verimli kullanmalı ve aşırı tüketmemeliyiz.

Resim 26: Kaynaklarımızı Etkili ve Verimli Kullanmak İçin Öneriler

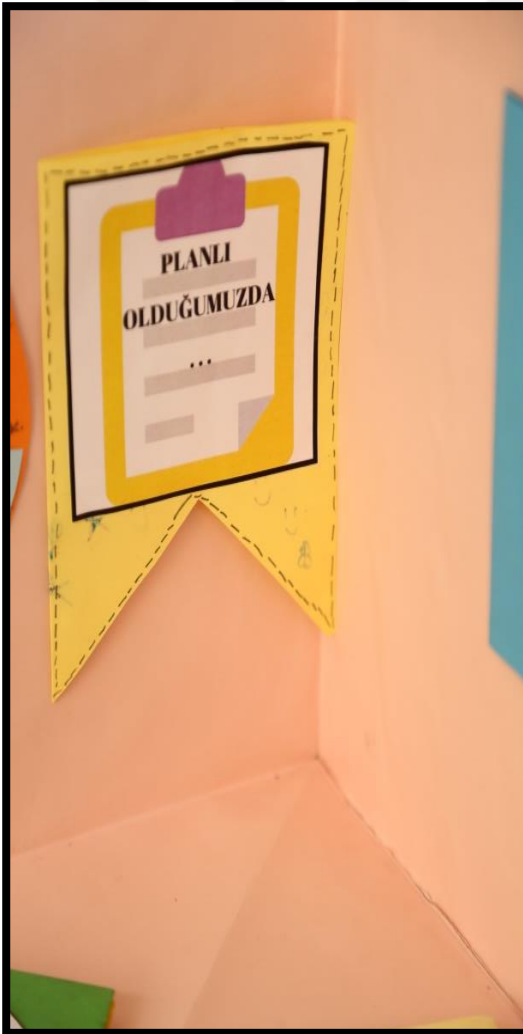

Resim 28: Sloganlarımız 2

İlgili ünitenin yedinci kazanımına yönelik ders anlatımında ders çalışma, oyun oynama, dinlenme, kitap okuma, beslenme, uyuma, arkadaşlarıyla ve ailesiyle beraber nitelikli vakit geçirme ile kitle iletişim araçlarını kullanma gibi faaliyetlerin hayatlarına sağladığı kolaylıklar üzerinde durulmuştur. Kazanıma yönelik 3 adet etkinlik tasarlanmıştır. “Aç Kapa Taç” tekniğiyle tasarlanan birinci etkinlikte “Planlı Olduğumuzda” başlığı altında planlı yaşamının

getirdiği kolaylıklar yazılmıştır. Öğrenciler planlı olmanın getirdiği kolaylıkların arasına aşağıdaki maddeleri eklemişlerdir (Resim 29-30: Planlı Olduğumuzda 1-2).

- ✓ Zaman kaybetmemiş oluruz.
- ✓ Çalışmamız daha kısa sürede biter.
- ✓ Oyun oynamaya zamanımız kalır.
- ✓ Kendimize güvenimiz artar.
- ✓ Hobilerimize zaman ayırabiliriz.
- ✓ Daha rahat ve huzurlu oluruz.
- ✓ Daha başarılı oluruz.
- ✓ Hayatımız daha düzenli olur.

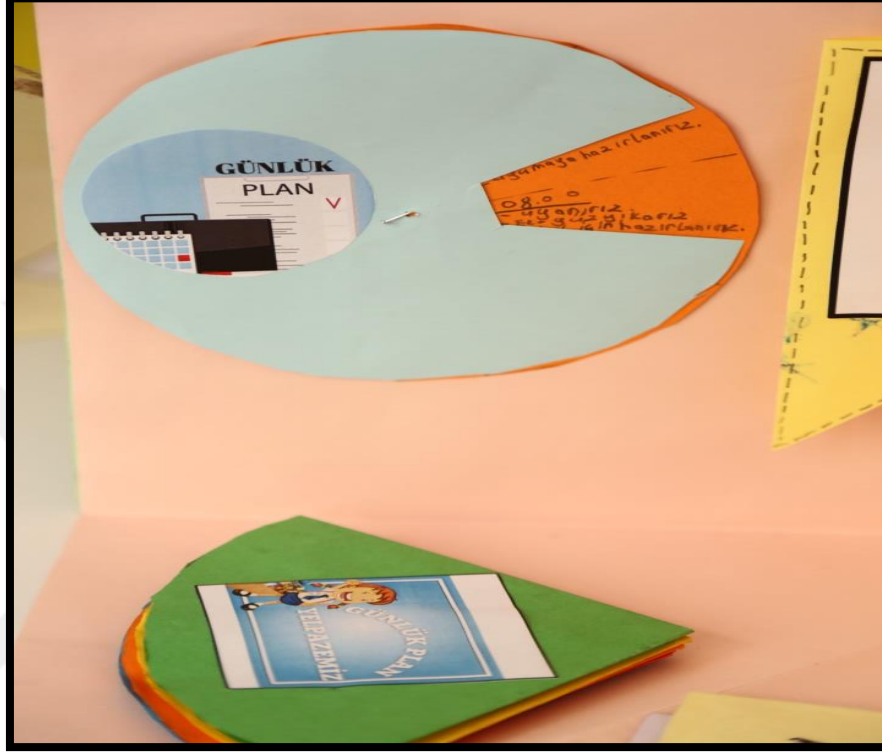

Resim 29: Planlı Olduğumuzda 1

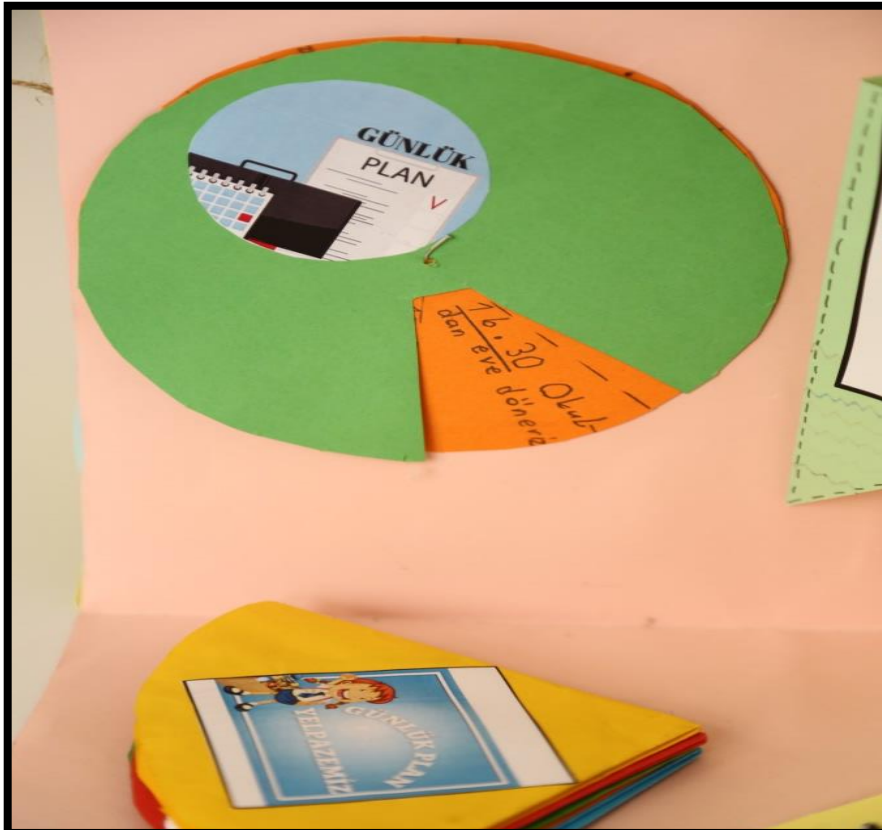

Resim 30: Planlı Olduğumuzda 2

Tasarlanan ikinci etkinlikte ise yine “Çarkıfelek” tekniğiyle bir tane çark hazırlanmıştır. Çarkın içerisine günlük hayatlarındaki planlarını not etmişlerdir (Resim 31-32: Günlük Plan Çarkı 1-2). Sabah uyandıktan akşam uyuyana kadar geçen zaman diliminde hangi vakitte neler yaptıklarını tasarımın içerisine yazmışlardır.

Resim 31: Günlük Plan Çarkı 1

Resim 32: Günlük Plan

Öğrenciler üçüncü etkinlikte ise “Aç Aç Bitmez tekniğiyle” tasarlanan “Günlük Plan Yelpazemiz” isminde bir günlerini planladıkları etkinliklerini tasarlamışlardır (Resim 33-34: Günlük Plan Yelpazemiz 1-2).

Resim 33: Günlük Plan Yelpazemiz 1

Resim 34: Günlük Plan Yelpazemiz 2

İlgili ünitenin sekizinci kazanımına yönelik ders anlatımında da öğrencilerin istek ve ihtiyaçlarını tasarruf, gelir, gider, bütçe gibi terimlerle korumaya yönelik etkinlikler yapılmıştır. Kazanıma uygun “Kat Kat Kalpler” tekniğiyle” bir tane etkinlik tasarlanmıştır. İstek ve ihtiyaçlarının neler olabileceğine yönelik unsurları etkinliğin içine not etmişlerdir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

“Hayat Bilgisi dersinde hop açılan materyali tasarımı iyileştirilmiş halinin uygulanması sürecine ilişkin araştırmacı gözlemi nelerdir?” alt problemin sınanmasına ilişkin araştırmacı tüm süreçte çalışma grubunu dikkatle ve önemle incelemiştir. Gözlemlediklerini aşağıdaki tabloda listelemiştir.

Tablo 26.

Araştırmacının Materyalin Uygulanması Sürecindeki Gözlemleri

Materyalin Kullanımına İlişkin Olumlu Gözlemler	Materyalin Kullanımına İlişkin Olumsuz Gözlemler
• Öğrenciler ünite kazanımlarını kolaylıkla öğrendiğini, • Kazanımlara dair bilgileri etkinliklerde rahatça kullandıkları, • Etkinliklerde yapamadıkları ya da anlayamadıkları kısımları iş birliği sayesinde beraber tamamladıklarını, • Öğrendikleri bilgileri materyale entegre ederken değişik açılardan yaklaştıkları, • Konuyu öğrendikten sonra bilgileri materyale aktarmak için sabırsızlandıkları, • Öğrendikleri bilgileri gerçek hayattan örneklerle materyale yansıttıkları,	• El becerisi bakımından farklılık gösteren öğrencilerin oldukları, • Bazı öğrencilerin etkinlikleri katlama, birleştirme gibi yerlerde zorluk çektikleri, • Zorluk çeken öğrencilerin eksik yanlarını grup arkadaşları tarafından tamamlamalarını bekledikleri, • Zorlanan öğrencilerin yapamadığı zamanlarda kendilerini kötü hissetmedikleri yine de materyal için bir çaba gösterdikleri, • Bazı öğrencilerin anlayamadıkları kısımda grup içinde sessiz kaldıkları,

-
- El becerilerinin geliştikleri,
 - Sürece aktif ve hevesli bir şekilde katılım gösterdikleri,
 - Etkinliklerde öğrendikleri becerileri uygulayabildikleri,
 - Grup çalışmalarından ve ortaya bir ürün çıkarmakta zevk aldıkları,
 - Görsel materyallerin öğrenmelerini desteklediklerini,
 - Etkinlikleri tamamladıktan sonra kazanımlarla ilişkilendirmek için sabırsızlandıkları,
 - Gruplar arasında bir rekabet olmayıp birbirlerine destek verdikleri,
 - Sonunda ortaya bir ürün çıkarmanın verdiği mutluluk ve heyecanı yaşadıkları
-

araştırmacı tarafından gözlemlenen durumlar Tablo 26'daki gibi görülmüştür. Öğrenciler hop açılan materyali tasarlarken ilgili ünitenin kazanımlarına yönelik bilgileri gündelik hayatla bağ kurarak materyal ile günlük yaşamı ilişkilendirmişlerdir. Hop açılan materyal sayesinde duyduklarını, gördüklerini ve okuduklarını kolaylıkla hatırlamışlardır. Tasarımı yapan öğrencilerin katlama becerileri kendi yaş gruplarına göre çok geliştiğini ve daha üst seviyelere çıktığı görülmüştür. Hop açılan materyali geliştirirken Hayat Bilgisi dersi ile ilgili konuların ve olayların önemli kısımlarını ayırt edip, problemleri kolaylıkla fark ederek gereksiz bilgi ile doldurmamışlardır. Materyal sayesinde anlatılan kazanımları çabuk kavramışlardır. Farklı yerlerde ve farklı zamanlarda öğrendikleri bilgileri yorumlayıp materyale yerleştirmişlerdir. Öğrenciler materyali en güzel bir şekilde ortaya çıkarmak için ellerinden geldiğince titiz ve özenle çalışmışlardır. Materyalin tasarlanması ve geliştirilmesi sürecinde grup içerisinde zorluk çeken arkadaşların karşılaştığı engeller ve sorunlar karşısında diğer arkadaşları onların cesaretlerini kırmadan aksine motive ederek eksikliklerini kapattıkları görülmüştür. Bu süreçte

yeni ve orijinal fikirleri ortaya çıkarmak için kendi içlerinde çalışmalar yaptıklarına rastlanmıştır. Bütün gruplarda öğrencilerin bireysel ve grup sorumluluğunu aldıkları ve bu konuda birbirine saygılı oldukları, kendi aralarında fikir alışverişinde ve tavsiyelerde bulundukları, yardımlaştıkları, tüm faaliyetlere hep birlikte katıldıkları araştırmacı tarafından görülmüştür. Materyalin içeriğinde yapılması gerekenler grup içerisinde o yeteneği güçlü olan öğrenciler arkadaşları tarafından öne çıkarılmıştır. Örneğin etkinliğin içerisine bir resim çizilmesi gerektiğinde grup içerisinde en iyi resim çizebilen arkadaşlarına yaptırdıkları, en güzel yazıyı yazanı seçtikleri, süslemelerde en güzel tasarım yapanı seçmişlerdir. Bunu yaparken sürekli aynı öğrenciler ön plana çıkarılmamıştır. Grup içerisinde bütün öğrencilerin görev almaları ve sorumluluk verilmesi araştırmacı tarafından önemle dikkat edilmiş bu konuda titiz davranmıştır. Gruplar arasında herhangi bir rekabet görülmemiştir aksine diğer gruplarla fikir alışverişlerinde bulundukları ve pozitif bir iletişimde oldukları görülmüştür. Bu süreçte genellikle olumlu gözlemler görülmüştür. Olumsuz görülen hususlar materyalin tasarlama ve geliştirme sürecini kötü etkilememiştir. Gruplar halinde yapılan bu araştırma olumsuz durumları çok kötü gitmesinin önüne geçmiştir.

Genel olarak hop açılan materyalin tasarlanması süreçlerinde bütün çalışmaların içeriği tamamlanmıştır. Farklı türde etkinlikler materyalin içeriğinde yer almıştır. Çalışmaların tamamı araştırmanın amacına uygundur. Hop açılan materyalin bütün bölümleri düzenlidir. Öğrencilerin yaratıcı düşünmenin ve birçok becerilerinin ortaya çıkardığı bir üründür. Materyalin öğrencilerin gelişim düzeylerine ve derslerin düzeyine de uygun olduğu görülmüştür. Çalışma, bir araştırma ürünü olmuştur. Çalışmadaki bütün etkinlikler ve tasarımlar görsellerle ve çeşitli materyallerle zenginleştirilmiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuçlar

Bu araştırmada ilkokul 3.sınıf öğrencilerine yönelik hop açılan (lapbook) materyalinin tasarlanması ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma İzmir ilinde bir özel ilkokulda öğrenim gören 3. sınıfta okuyan 13 öğrenci ile uygulanmıştır. Hop açılan materyalin tasarlanması ve geliştirilmesine yönelik uzman ve öğretmen görüşleri alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda materyal iyileştirilmiş haliyle tamamlanmıştır. 10 hafta boyunca çeşitli etkinliklerden oluşan bir tasarım ve geliştirme araştırması süreci gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizleri yapıldıktan sonra bulgular bölümünde sonuçlar sunulmuştur. Bu bölümde de araştırmadan elde edilen bulgulardan hareketle ulaşılan sonuçlar ilgili alanyazına göre tartışılmıştır. Tartışma ve sonuç bölümü; hop açılan materyalin kullanımına yönelik, hop açılan materyalin hayat bilgisi dersinde kullanımına yönelik ve öğrencilerin hop açılan materyali kullanımına yönelik başlıkları altında incelenmiştir.

5.1.1. Hop Açılan Materyalin Tasarımı ve İyileştirilmesine Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Araştırmacının uzman ve öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerde hop açılan materyalinin tasarımına ve iyileştirilmesine yönelik geri bildirimler alınmıştır.

Öğretim materyallerinin hazırlanması bazı temel ilkeler çerçevesinde gerçekleşir. Bu ilkeler materyallerin türüne veya çeşitliliğine göre değişkenlik gösterebileceği gibi yapılacak veya geliştirilecek olan her türlü materyalde göz önüne alınması gereken temel ilkeler vardır. Bunlardan birincisi “Öğretim materyali, basit, sade ve anlaşılabilir olmalıdır.” ilkesidir. Öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki en önemli görevi, öğrenciyi daha etkin ve anlamlı kılmasıdır. Bu sebeple hazırlanacak olan öğretim materyalleri anlatılanları basit hale getirebilen, anlamayı kolaylaştıran ve gereksiz bilgilerle doldurulmamış bir özellikte olmalıdır. Materyalde fazladan detay olduğu takdirde öğrencilerin zihinlerinde anlamlı kodlama yapmaları güç hale gelir (Konur, 2014). Materyalin kullanımına yönelik sorulan sorularda bu materyalin yapımı için öğrencilere bir eğitim verilmesi gerektiği ve iyi bir kılavuz yapılması gerektiği dile getirilmiştir. Öğrencilerin en etkin ortamları aktif oldukları ortamlardır. Öğrencilerin öğrenme ortamlarındaki etkinliklere aktif katılımları ve etkin olmaları konuyu öğrenmelerinde kalıcı izli öğrenmeyi gerçekleştirir. Hazırlanacak veya

tasarlanacak olan her türlü materyal öğrencinin aktifliği ilkesini göz önünde bulundurarak buna uygun hazırlanmalıdır (Konur, 2014). Materyalin kullanımında öğrencilerin farklı yeteneklerini gerçekleştireceğini örnek olarak çoklu zekâ alanına yönelik desteği olduğu söylenmiştir. Vejmelkova (2018) yaptığı araştırmasında hop açılan materyalin kullanımının bir İngilizce dersi sırasında bir öğrencinin dikkatini olumlu yönde etkilediğini ve hop açılan materyalin Gardner'ın Çoklu Zekâ Kuramı'na entegre edilmesi için uygun olduğu da gözlemlenmiştir. Öğretim materyallerinin işlevlerinden birisi de öğrencilerin gerçek hayatıyla öğretim ortamı arasında bir bağlantı kurabilmektir. Hazırlanacak öğretim materyalinin gerçekle ilişkili olması sağlanmalı, gerçek hayatı sınıf ortamına taşıyacak materyallerin seçilmesi gerekir. Bu sebepten öğretim materyalinde bulunan her türlü işitsel – görsel öğeler öğrencinin yakın çevresinde anlamaştırabildiği ve görebildiği gerçek nesneleri yansıtmalıdır. İlkokul öğrencileri somut işlemler döneminde olduklarından dolayı tasarlanan materyaller öğrencinin gerçek yaşantısını yansıtan nesneler ve örnekler içermelidir fakat gerçek hayatla materyal arasında ilişkiye ulaşamadığı durumlarda konuyla ilgili en yakın modeller seçilmelidir (Konur, 2014). Alınan görüşler doğrultusunda materyali sürece yayarak çocuklara alıştırma imkânı tanınması ve aktifliğin kanıtlanması söylenmiştir. Kullanılacak malzemelerin bir ürüne dönmesi için öğrencilerin bunu gerçek hayatta sürekli karşı karşıya gelmedikleri için yine iyi bir rehberlik yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Zaman içerisinde tekrar kullanılacak olan materyaller dayanıklı bir şekilde hazırlanmalı, bir kerelik kullanımlarda zarar görmemelidir. Öğrenciler arasındaki öğrenme hızının farklılığı düşünüldüğünde bazı çocuklar konuyu daha iyi kavrayabilmek adına çok fazla tekrara veya örneklere ihtiyaç duyabilirler. Bu nedenle hazırlanacak olan öğretim materyali sınıftaki tüm öğrencilerin ihtiyaçlarına paralel bir şekilde farklı sürelerde ve zamanlarda tekrar tekrar kullanılabilir özellikte olmalıdır (Konur, 2014). Uzman ve öğretmenlerin görüşleri sonucunda da materyal kâğıt ve kartonlardan yapıldığı için dayanıklılık hususunda sınırlı olduğu ve bu konuda daha dayanıklı malzemelerin kullanılması gerektiği, araştırmanın yapılacağı yaş grubu özelliklerini göz önünde bulundurarak kolay yırtılıp ve yıpranacak maddelerin kullanımında etkililiğinin devamında sıkıntılar yaratabileceği sonucuna varılarak araştırmacının gramajı ağır ve dayanıklı kartonlarla tasarımı gerçekleştirmesine olanak sağlamıştır. Materyalin boyut olarak 50*50 cm'nin uygun olacağı, 100 cm'yi geçmemesi gerektiği görüşleriyle materyal 50*50 cm olarak dizayn edilmiştir. Görüşmelerde materyali tasarlayıp geliştirirken yapılacak etkinlik ve tekniklerde renklerin öğrencilerin karar vermesi gerektiğini ve renklerin çok canlı olmaması gerektiğini dile getirerek yapılan bütün aktivitelerin pastel tonlardaki çok sayıda alternatiflerle öğrenciler tarafından seçilmesine sebebiyet vermiştir. Alınan görüşlerde el becerisi daha zayıf

olan öğrencilere yönelik kılavuzluk yapma ihtiyacının doğacağı, materyali tasarlarken tek başına zorlanabilecek öğrencilerin olacağı, lider özellikle öğrenciler ile pasifize edilmiş öğrencilerin dengeli bir dağıtımın yapılması gerektiği sonuçları ortaya çıkmıştır. Araştırmacı bu değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin karakteristik özelliklerine göre eşit ve dengeli bir gruplama yaparak çalışmayı yürütmüştür.

5.1.2. Hop Açılan Materyalin Hayat Bilgisi Dersinde Kullanımına Yönelik Tartışma ve Sonuçlar

Canbulat ve Hamurcu (2021) yaptıkları araştırmada hop açılan kitap uygulamalarının ilkökul üçüncü sınıf fen bilimleri dersinde öğrencilerin erişileri ve akademik özyeterlik düzeylerine etkilerini incelemişlerdir. Elde ettikleri bulgulara göre hop açılan kitap uygulamalarının öğrencilerin fen erişileri üzerinde kontrol grubuna göre anlamlı derecede etkili olduğunu vurgulamışlardır. Elde edilen bu bulguların, alan yazında yer alan ve hop açılan kitapların kullanımıyla eğlenceli ve kalıcı öğrenmenin desteklendiği, işbirliği, karşılıklı yardım, saygı, benlik saygısı, not alma becerisi ve takım çalışması gibi becerileri geliştirdiğine yönelik verilerle benzerlik gösterdiği söylenebilir. Bir öğretim materyali öğrencilerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal hazır bulunuşluk durumlarına uygun olmalıdır. Örnek olarak, ilkökul öğrencileri somut işlemler döneminde oldukları için onlara anlatılacak konunun materyalleri soyut öğelerden uzak olup hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olmalıdır (Konur, 2014). Tasarlanması ve geliştirilmesi hedeflenen materyalde alınan uzman ve öğretmen görüşlerinde hop açılan materyalin Hayat Bilgisi dersi için bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal hazır bulunurluk düzeyine uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretim materyalinin ilgili ders için konunun anlaşılmasını kolaylaştıracak, konuyu basitleştirebileceği ve gereksiz bilgilerin yer almayacağı için somut ve sade bir özellikte olduğu dile getirilmiştir. Yapılması hedeflenen ünitenin kazanımlarıyla ilgili öğrencilere uygulama ve alıştırma imkânı sağlayacağı vurgulanmıştır. Materyalin hayat bilgisi dersinde kullanılması öğrencilerin benzer özelliklerini ve yeteneklerini kullanmaya imkân sağlayacağı konusunda ortak bir sonuca varılmıştır. Araştırmacı bu yönlendirmeler doğrultusunda hiçbir öğrencinin daha çok ön planda olmadığı ve ortak yeteneklerini ortaya çıkaracak etkinlikler planlamıştır. Öğretim materyalini hayat bilgisi dersinde öğretmen rehberliğinde kullanılması ve hazırlanması gerektiği vurgulanarak ders saatinde araştırmacı tarafından dikkat edilmiştir. Materyale yazılacak yazılar da farklı bir tartışma konusu olurken yazının okunaklı ve özenli yazılması gerektiği dile getirilmiştir. Araştırmacı da bu hususta etkinliklerin yazılarında öğrencileri önemle uyarılarda bulunup güzel yazı yazmalarını sağlamıştır. Görüşmelerde gösterilen her etkinliğin derse yönelik

uygun olmayacağı görüşünde bulunulmuştur. İleri düzeyde makas becerisi ve yetenekleri gerektiren teknikler araştırmacı tarafından çıkarılmış daha uygun ve yapılabilir tekniklerle materyalin tasarlanması sağlanmıştır. Materyalin renkli ve resimli olması Hayat Bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştıracağı ve destekleyeceği görüşleriyle materyalde bol bol uygun ve ilgili resimler kullanılmaya özen gösterilmiştir. Öğretmenlerin vermiş oldukları görüşlerde hayat bilgisi dersinde iş birlikli öğrenme ile birbirine destek olabileceklerini, akran desteği ve öğretmen rehberliği öğrencilere kolaylık sağlayacağını ifade etmişlerdir. Aynı zamanda bazı öğrencilerin derste yapamadıkları bir etkinlik ve çalışmayı grup etkinliği halinde yapabileceği görüşleri doğrultusunda araştırmacının bu tavsiyelere yönelik uygun gruplamalar yapmasını sağlamıştır. Materyalde tasarlanacak etkinlikler Evimizdeki Hayat ünitesinin kazanımlara uygun olarak anlatma, seçip çıkıp oynama gibi öğrenciyi daha da aktif hale getirebilir görüşleriyle uygulama sürecinde bu etkililiği araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Yine materyalin derste kullanımında alt yapısı çok güçlü olmayan öğrenciler ilk zamanlarda sıkılabileceği fakat daha sonraki süreçlerde gelişimine katkı sağlayacağı görüşleriyle süreçte bu durum araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Psikomotor becerileri az gelişmiş veya gelişmemiş olan öğrenciler derste etkinlik ile alakalı olumsuz tutumlar sergileyebilir görüşü tartışılmıştır fakat araştırma kapsamında böyle bir tutumla karşılaşılmamıştır. Uygulamada derste katlamaların basit, tek, ufak yönerge ve yardımla yapabilecekleri, moda mod etkinlikler yerine kendi yaptığı etkinliklerden zevk alıp ve özeneceklerini ifade edilmiştir. Tasarım sonunda bütün öğrencilerin mutlu oldukları ve bu yöntemi sevdiği araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Dersle ilgili farklı önerilerini, açılan kâğıtlar olduğu için çocuğun kendine göre bir ufak tasarımla kendi dünyasının bilgilerini bu materyale yansıtabileceği görüşleri dile getirilirken materyalin üç boyutlu tasarım olduğu için yaratıcılığını kesinlikle destekleyeceğini vurgulamışlardır. Öğretmenlerin dile getirdiği görüşleri arasında materyalin yetişkinler için bile dikkat çekici olduğunu çocukların ise bu materyalle derste zevk alıp motive olacakları sonucuna varılmıştır. Materyalin farklı bir eğitim stratejisi olduğunu diğer öğretim stratejilerinden farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Materyalin hayat bilgisi dersinde kullanımının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olacağı, aynı zamanda çok ilgi çekeceği söylenebilir. Tasarım ve geliştirme süreçleri sonucunda materyalin ilgi çekici olduğu öğretmenler ve öğrenciler tarafından tekrardan dile getirmişlerdir. Öğretim materyalinin günlük hayatta kullanılan nesnelerin ve ince motor becerisi gerektiren hareketlerin gelişimi açısından epey uygun olduğu, küçük kaslarını kullanmaya, katlama ve kesmeye yardımcı olacağı ve bunu yaparak el alışkanlığı ile pratiklik kazanacağını, makas kullanımı konusunda

kendisini geliştireceğini, bir cismin simetrisini oluşturmaya da destek vereceğini, makas, yapıştırıcı gibi malzemelerin kullanımı psiko-motor becerileri geliştireceği gibi görüşlerinde ortak sonuçlara varılmıştır. Görüşmelerde elde edilen diğer tartışma ve sonuçlar doğrultusunda; hop açılan materyalin görsel olarak üç boyutlu şekillerden oluştuğu ve çeşit çeşit görseller de barındıracağı için öğrencilerin akıllarında kalacağı, üç boyutlu çizimlerin somutlaştırılmasından görsel içeriklerin çeşitliliği öğrenmeyi kolaylaştıracağı, öğrencilere sıkıcı gelecek konuları daha keyifli hale getirerek hızlı öğrenmeyi sağlayacağı, materyalin derste kullanılmasının dikkat çekici olacağı, hop açılan materyalin hayat bilgisi dersinin Evimizde Hayat ünitesinin kazanımlarına uygun olduğu sonuçlarına varılmıştır. Son olarak hop açılan öğretim materyalinin öğrencilerin farklı öğrenme yöntemleriyle birlikte kullanılabilirliğiyle ilgili; gösterip yaptırma, istasyon, iş birliğiyle öğrenme, geniş zamana yayılmış proje tabanlı öğretim çalışmaları, istasyon tekniği, akran öğretimi, gösterip yaptırma, tasarlama yöntemleri gibi çeşitli öğretim teknikleriyle uyarlamasının mümkün olacağı ve bu yöntem teknikleri destekleyecek bir materyal olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Özetle araştırmacı, hop açılan materyali kullanarak materyalin Hayat Bilgisi dersine yönelik tasarlanıp geliştirilmesi doğrultusunda verileri analiz etmek için uygun bir teknik uygulamıştır. Hop açılan materyal, ilkökul çağındaki öğrencilerin çevrelerindeki dünyadan gerçekleri, olayları ve fikirleri sunmaları için uygun bir form olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle materyalin uygunluğunun, işlevselliğinin ve estetik görünümünün büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Hop açılan materyal, bir öğrencinin yaratıcılık potansiyelini geliştirmeyi amaçlayan, belirli bir konu içinde düşünmeyi ve hareket etmeyi öğreten, bu yolla öğrencilerin aynı zamanda bir kitabı, bir broşürü ve bir posterini meydana getirmede önemli bir rolü ve faydası olacağı söylenebilir. Hop açılan materyali öğrencilerin zorlukların üstesinden gelmekte ve sorunu çözmek için gerekli bilgi, beceri ve yetenekleri oluşturmada son derece etkili olduğu yapılan araştırmalar sonucunda ortaya konulmuştur. Aynı zamanda bir hop açılan materyal sadece konu hakkında bilgi vermekle kalmaz aynı zamanda çocukları probleme kapsamlı bir şekilde bakmayı, görevleri belirlemeyi, sorunları çözmeyi, bilgiyi organize etme ve seçme konusunda yaratıcı bir şekilde yaklaşmayı öğretecektir. Tüm bu sebeplerden hop açılan materyali Hayat Bilgisi dersinde uygulanması ve kullanılması uygun görülmüştür.

5.2. Öneriler

İlkokul 3. Sınıf öğrencilerinin hop açılan materyalin geliştirilmesine yönelik hazırlanan bu araştırmada elde edilen bulgular ve veri sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilebilir:

1. Öğretmen ve öğretmen adaylarına bu yöntemle ilgili workshop, atölyeler, seminerler veya hizmet içi eğitimler verilerek derslerinde etkin kullanmaları sağlanabilir.
2. Yüksek öğretim kurumlarında eğitim fakülteleri ve formasyon eğitimleri çerçevesinde hop açılan materyal kullanılarak eğitim oturumlarının geliştirilmesi ve uygulanması, eğitim ve öğretimde belirlenen görevlerin yerine getirilmesine katkıda bulunabilir.
3. Eğitimciler tarafından öğrencilerin zorlukların üstesinden gelmek ve sorunu çözmek için gerekli beceri ve yetenekleri oluşturmada hop açılan materyalle yaratıcılıklarını geliştirmek adına onlara destekte bulunulabilir.
4. Evde çocukları için eğitim ve öğretime katkıda bulunabilmek adına velilere ve diğer ebeveynlere hop açılan materyalin öğretime dair atölyeler, seminerler verilebilir.
5. Materyalin içindeki tekniklerin yapımının öğretilmesi için örnek video ve sunumlar sosyal medyadaki tüm alanlarda yayınlanarak öğrenmek ve yapmak isteyen herkes için materyalin yapımı kolaylaştırılabilir.
6. Akademik çalışmalara katkıda bulunabilmek adına yöntemle yönelik tanıtıcı kitap yazılabilir.
7. Modern eğitime katkıda bulunmak ve yenilikçi uygulamalar için materyalin kullanımı okul öncesi, ilkokul, ortaokul gerekirse lisedeki derslerin kazanımlarına uyarlanabilir.
8. Materyali değişik ve ilginç konulara entegre ederek yurt dışındaki okul ve öğrencilerle iş birliği yapılarak e-twinning çalışmaları yürütülebilir.
9. İlkokul sınıf öğretmenleri “Serbest Etkinlik” derslerinde hop açılan materyalin etkinlik ve tekniklerini ders olarak işleyebilirler.
10. Öğretmenler, öğrencilerinden sunum, proje, dönem sonu ödevleri gibi belirledikleri konu ile ilgili değerlendirme ödevlerinde materyalin hazırlanmasını isteyebilirler.
11. Derslerde normal defter tutma yerine bu yöntemle not tutarak derslerin akılda kalıcılığı arttırılabilir.

12. Sınıftaki veya evdeki atık kağıtlar ve atık malzemeler bu yöntemle geri dönüştürülerek güzel etkinlik ve aktivitelerle doğaya geri dönüştürülebilir.
13. Bu yöntemle ilgili çeşitli projeler tasarlanabilir (atık kağıtlardan geri dönüşüm gibi).
14. Çalışmada uygulamaların tamamı 10 hafta sürmüştür. Bundan sonra yapılacak diğer çalışmalarda uygulamanın daha farklı sürelerde gerçekleştirilmesinin hop açılan materyalin derslere nasıl etkilerinin olduğu incelenebilir.
15. Araştırma farklı yaş grupları ve daha fazla sayıda katılımcılarla yapılabilir.
16. Hop açılan materyalin farklı değişkenlerin inceleneceği araştırmalar gerçekleştirilebilir.
17. Hop açılan materyalini farklı öğretim yöntem teknikleriyle veya başka öğretim stratejileriyle birlikte uyarlanarak çalışmalar yürütülebilir.

KAYNAKÇA

Abdillah, F., Halimah, L., & Marwati, L. (2020). Fostering Students' Creativity through Lapbooking: A Case Study in an Indonesian Primary School Context. *Universal Journal of Educational Research* 8(7), 2969-2979.

Arslan, Ö. (2008). *İlköğretim 8. sınıf T. C. inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde görsel ve işitsel materyal kullanımının öğrencilerin akademik başarıları ve hatırd tutma düzeyleri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Akkaya, A. (2019). *Bilgisayar donanımı konusunda Web 2.0 araçlarıyla geliştirilen etkinliklerin öğrenci başarısına etnemekisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., Yıldırım, E. (2012). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemler: SPSS Uygulamalı*. Sakarya: Sakarya Kitabevi

Aykaç, N. (2011). Hayat bilgisi dersi öğretim programında kullanılan yöntem ve tekniklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Sinop ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 19(1), 113-126.

Bowling, A., (2002). *Research methods in health*. Buckingham, UK and Philadelphia, PA: Open University Press.

Büyüköztürk, S., Kılıç Çakmak, E., Akgün, O. E., Karadeniz, S., ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Cañas, A, L., & Medina Melcón, H. (2017). The lapbook as an educational experience. *Infancia Educación y Aprendizaje (IEYA)*, 3(2) (edición especial), 245-251.

Canbulat, T., Akbayram, M. (2022, Kasım). *Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi* [Bildiri Sunumu]. 20. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Antalya.

Canbulat, T., Hamurcu, H. (2021). Effects Of Lapbook Use On Academic Performance And Academic Self-Efficacy Of Students In Science Classes. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)* 10 (3), 154-165.

Closs, E. (2011) *Lapbooking 101*. What is a Lapbook? 21.03.2022 tarihinde <http://lapbooking.wordpress.com/lapbook/> adresinden edinilmiştir.

Çilenti, K. (1994). *Eğitim teknolojileri ve öğretim*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.

Demirel, Ö., Seferoğlu, S. ve Yağcı, E. (2004). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Fileccia, N. (2017), Hands-On learning that your children will ask to do!, The Old School house. *The Family Education Magazine*, Winter, 38-39.

Goodwin, M. (2016). *How lapbooks help kids learn science?*. 12.02.2022 tarihinde <https://thehomeschoolscientist.com/lapbooks-help-kids-learnscience/> adresinden edinilmiştir.

Hudcová, M. (2006). *Lapbook – Co To Je a Jak Se Tvoří?*. Zakatedrou.cz. 6 Ocak 2023 tarihinde <http://zakatedrou.cz/?p=1033> adresinden edinilmiştir.

Hudson, B. R. (2016), Schoolhouse teachers interview with homeschooling mom and business owner, Kimm Bellotto, *The Old School house The Family Education Magazine*, Spring, 112-113.

Illich, I. (1971). *Okulsuz toplum*. İstanbul: Şule Yayınları.

İlhan, S. (2011). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin uygulamaya dayalı öğretim teknolojileri materyal geliştirme becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Jamaludin, G. M., Rosidah, A., & Nurbaiti, E. (2020). Improving student's critical thinking ability and learning outcomes by using lapbook media (Meningkatkan kemampuan berpikir kritis dan hasil belajar siswa dengan penggunaan media lapbook). *Jurnal BASICEDU Research & Learning in Elementary Education*, 4(1). 131- 140

Keliher, R. (2015). *Lapbook Basics*. 10.12.2022 tarihinde <http://hedua.com/blog/lapbooking-basics/> adresinden edinilmiştir.

Kıldan, A. O. ve Ünver, N. (2003). Öğretim araçları. A. Doğanay (Editör). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (s. 358-382). Ankara: Pegem Yayıncılık.

Konur, K. (2014). *Öğretim Materyallerinin Genel Özellikleri*. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

Kuzu, A., Çankaya, S., Mısırlı, Z. A. (2011). Tasarım Tabanlı Araştırma ve Öğrenme Ortamlarının Tasarımı ve Geliştirilmesinde Kullanımı. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 1(1).

Manukyan A. V., ve Piloyan R. M. (2020). The role of lapbooks in cognitive development of primary school children with hearing impairment. *Science and Education Today*, 5(52), 67-69.

McLaughlin, T. H., (1999). Beyond the Reflective Teacher. *Educational Philosophy and Theory*, 31 (1), 9-25.

McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). Research in Education: Evidence-Based Inquiry. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.

MEB (2018). *İlköğretim hayat bilgisi dersi (1. 2. ve 3. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Němečková, L. 2021. Lapbook – pomocník učitele i žáka. *Životní vzdělávání*, z. s. [prezentace, webinar]. 05.05.2023 tarihinde <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/178826/120435777.pdf?sequence=1> adresinden edinilmiştir.

Nwike, M. C., Catherine, O. (2013). Effects of use of instructional material on students cognitive achievement in agricultural Science. *Journal of Educational and Social Research*, 3(5), 103-107

Peycheva, Y., Lazarova, S. (2018). The lapbook as a didactic tool to implement integrated training in natural science and technology and entrepreneurship at primary school level. *The Journal of Knowledge*, 28(3), 959-964.

Reeves, D. B. (2006). *The learning leader: How to focus school improvement for better results*. ASCD.

Richey, R. C., Klein, J. D., ve Nelson, W. A. (2004). Developmental research: Studies of instructional design and development. In Jonassen, D. H. (Ed) *Handbook of Research on Educational Communications and Technology* (2nd Ed), pp. 1099-1130.

Richey, R. C., & Klein, J. D. (2007). *Design and development research*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Richey, R. C., & Klein, J. D. (2014). Design and development research. In *Handbook of research on educational communications and technology* (141-150). Springer, New York, NY.

Rickard, J. (2017). Lapbooks: Adding creativity to literature-based intervention. *Perspectives of the ASHA Special Interest Groups*, 2(16), 5-19.

Rukmiatun, Y. (2016). *Teaching reading comprehension by using lapbook to the eighth grade students of Smp Negeri 1 Nanga Pinoh in the academic year 2015/2016*. Institute of Teacher Training and Education Pgri Pontianak, Bachelor Thesis, Nanga Pinoh.

Rushton, C. (2005). *Let's Make a Lapbook!*. United States of America: Rushton Family Ministries.

Rogers, A. (2013). Lap Books For Learning. *Home Schooling Unlimited*. 18.03.2023 tarihinde <https://web.archive.org/web/20130415111354/http://www.hsunlimited.com/fullnews/15> adresinden edinilmiştir.

Taşpınar, M. (2014). *Öğretim ilke ve yöntemleri (Kuramdan uygulamaya)*. Ankara: Edge Akademi.

Tezci, E., Köksalan, B. (2007). Yapılandırmacı Eğitim ve Öğretim Yaklaşımları. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*. 5 (2). 73-78.

Turan, M. (2002). *İlköğretim okullarının eğitim-öğretim ortamlarındaki materyal ihtiyacının belirlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Türer, C. (1992). Hayat Bilgisi Dersinin Önemi Öğretim Şekli. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7(8). 259-262.

Twinkl Home Educators (2014). Lapbook. 28.05.2023 tarihinde <https://www.twinkl.com.tr/teaching-wiki/lapbook> adresinden edinilmiştir.

Uşun, S. (2012). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Ülkümen, O. (1965). *Öğretimde Aktif Metot Çalışmaları*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

Ültay, E., Akyurt, H. & Ültay, N. (2021). Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 188-201.

Vejmėlkov, M. (2018). *The Usage of lapbook in teaching English to very young and young learners*. Masaryk University Brno Faculty Of Education Department of English and Literature, Bachelor Thesis, Brno.

Volkova, O. S., (2016). Lepbük. 11 Temmuz 2023 tarihinde <https://taynayamagiya.ru/tr/gadanie-taro/dolzha-li-ya-delat-lepbuk-dlya-sadika-lepbuk-metodicheskaya-razrabotka-na.html> adresinden edinilmiştir.

Yalın, H. İ. (2012). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Yanpar, T. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Yeşilyurt, E. (2012). Yapılandırıcı öğrenme konusunda öğretmen adaylarının yeterliği ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*. 7, 29-45.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık

Yıldırım, G. (2021). Hayat bilgisi dersi temel yaşam becerileri ve kazanımlarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. (52), 168-184.

EKLER

EK 1.

ÖĞRENCİNİN AKADEMİK ÖZGEÇMİŞİ

Kişisel Bilgiler			
Adı ve Soyadı	Mustafa AKBAYRAM		
E-postası/Web Sayfası			
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Uzmanlık Alanı			
Öğrenim Bilgileri			
	Üniversite	Bölüm	Yıl
Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	2019
Tez Başlığı	Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi		
Tez Danışmanı	Doç. Dr. Tuncay CANBULAT		
Akademik Eserler			
(Makale, kitap, kitap bölümü, bildiri, poster, sergi, konser vb. eserlerden kaynakça yazım kurallarına göre en fazla 10 eser yazılmalıdır.) Tezden üretilen yayınlar * ile işaretlenmelidir.			
Canbulat, T., Çoban, A., Akbayram, M. (2017, Ekim). <i>Öğrenme-Öğretme Sürecinde “Hop Açılan Kitapların (LapBook)” Kullanımı</i> [Bildiri Sunumu]. Inoved 2017 Uluslararası Sempozyum ve Eğitimde En İyi Uygulamalar ve Yenilikler, Kuşadası, Aydın. Canbulat, T., İlhan, E., Akbayram, M. (2019, Nisan). <i>Sınıf Öğretmeni Adaylarına Göre Öğrenme Ortamlarının Yapılandırıcılık Bağlamında Değerlendirilmesi</i> [Bildiri Sunumu]. 3. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2019), Bodrum, Muğla. Canbulat, T., Akbayram, M. (2019, Mayıs). <i>İlköğretimde Kaynaştırma Dersinin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaynaştırma Uygulamaları Yeterliklerine Etkisi</i> [Bildiri Sunumu]. I Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Sempozyumu, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir. Canbulat, T., Yazar, İ., Akbayram, M. (2019, Ekim). <i>İlköğretimde Kaynaştırma Dersinin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaynaştırma Eğitimi İle İlgili Duygu, Tutum ve Kaygılarına Etkisi</i> [Bildiri Sunumu]. 2. Uluslararası Temel Eğitim Kongresi (UTEK 2019), Bodrum, Muğla. Canbulat, T., Akbayram, M. (2021, Mayıs). <i>Hop Açılan Kitapların (Lapbook) Öğrenme-Öğretme Sürecinde Kullanımının Güncel Araştırma Verilerine Göre İncelenmesi</i> [Bildiri Sunumu]. II Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Sempozyumu, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.			

Canbulat, T., Akbayram, M. (2021, Eylül). *Atık Kağıtlardan Hop Açılan (Lapbook) Tasarımı*. Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği Uluslararası Bilim Festivali Projesi, Mersin Yenişehir Belediyesi, Mersin.

Canbulat, T., Akbayram, M. (2022, Kasım). *Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi* [Bildiri Sunumu]. 20. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Antalya.

Alanyla İlgili Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler

Alanyla İlgili Aldığı Ödüller

EK 2. Uygulama İzinleri

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
YÖNETİM KURULU KARARI**

TOPLANTI TARİHİ
SAYI

: 13/07/2021
: 19

KARAR-12-

15) Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı 2020950168 numaralı öğrencisi Mustafa AKBAYRAM için tez başlığı önerisine ilişkin Anabilim Dalı Başkanlığının 10/06/2021 tarihli ve E-54934435-300.99-67179 sayılı yazısı ile ekleri incelendi.

Görüşmeler sonunda;

Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı 2020950168 numaralı öğrencisi Mustafa AKBAYRAM ve tez danışmanı Doç.Dr.Tuncay CANBULAT ile belirlenen ve Anabilim Dalı Başkanlığınca önerilen tez başlığının, aşağıdaki şekilde kabul edilmesine, 2021-2022 öğretim yılı güz yarıyılı başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına ve tez danışmanınca açılan uzmanlık alanı dersine kayıt yaptırmasına, kararın Anabilim Dalı Başkanlığına, tez danışmanına ve öğrenciye bildirilmesine oy birliği ile karar verildi.

Tez Başlığı: Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi

İngilizcesi: Design and Development of Lapbook for Life Studies Lesson

(İMZA) Doç.Dr. Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ (ÜYE-MD. YARDIMCISI)	(İMZA) Prof. Dr. Gamze SEZGİN SELÇUK (BAŞKAN)	(İMZA) Prof. Dr. Ali AKSU (ÜYE)
(İMZA) Doç. Dr. Melike YİĞİT KOYUNKAYA (ÜYE)	(İMZA) Doç.Dr. Yağmur SOYLU (ÜYE)	(İMZA) Doç.Dr. Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ (ÜYE)

ASLI GİBİDİR
16/07/2021

Enstitü Sekreteri
RAPORTÖR

Uğur Mumcu Cad. 135 Sk. No:5 35380 Buca/İZMİR
Telefon: +90(232) 420 00 43 Faks: +90 (232) 420 00 43
e-posta: egitimbil@deu.edu.tr İnternet Adresi: <http://ebe.deu.edu.tr/>

EK 3. ARAŞTIRMA İZNİ

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-39188479
Konu : Araştırma İzni
Mustafa AKBAYRAM

16/12/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün 153365 sayılı yazısı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mustafa AKBAYRAM' ın, "Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi" konulu çalışmasını İlimiz Buca ilçesine bağlı Buca Özel Bilsev İlkokulunda uygulama isteği ilgi (b) yazısında belirtilmektedir.

Söz konusu ölçeklerin uygulanmasının, yukarıda belirtilen okulda 2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Dr. Murat Mücahit YENTÜR
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Mustafa YILDIZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:

1-Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
2-Anket Formları (7 Sayfa)

Adres : Fevziyeşah mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Duda ALP Bilgisayar İşletmeni

Telefon No : 0 ()

E-Posta: @meb.gov.tr

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Unvan : Bilgisayar İşletmeni

İnternet Adresi: Faks:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraks.orgu.meb.gov.tr> adresinden 2415-ee04-3c8c-bd28-8900 kodu ile teyit edilebilir.

EK 4. ARAŞTIRMA İZNİ EVRAK EKLERİ

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Mustafa AKBAYRAM
Kurumu / Üniversitesi	Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim ABD
Araştırma Yapılacak İller	İzmir
Araştırma Yapılacak Eğitim Kurumu ve Kademesi	Buca Özel Bilsev İlkokulu
Araştırmanın Konusu	Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi
Üniversite / Kurum Onayı	
Araştırma/Proje/Ödev/Tez Önerisi	Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi (Araştırma)
Veri Toplama Araçları	Hop Açılan (Lapbook) Materyali ile İlgili Görüş Formu, Veli Onam Formu, Katılımcı Onam Formu,
Görüş İstenilecek Birim/Birimler	-----
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
İlgi: Millî Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 1563890 sayılı Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri konulu 2020/2 sayılı Genelgesi. Genelge gereğince; araştırma başvurusu olması gereken nitelikler açısından incelenmiş olup araştırmanın 2021-2022 öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumları yöneticilerinin uygun gördüğü şekli ile yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.	
Komisyon Kararı	Oybirliği ile alınmıştır.
Muhalef Üyenin Adı ve Soyadı: ----	Gerekçesi; -----

KOMİSYON

06/12/2021

(Başkan)
Üye
Üye
Üye
Üye

İlker ERARSLAN
Nurdan MÂRAL
Selahattin ANIK
Dr. Yasin KAYIŞ
Ceylan AYDIN

Müdür Yardımcısı
Öğretmen
Öğretmen
Öğretmen
Öğretmen

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler
Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurul Başvuru Formu

EBEVEYN ONAM FORMU

Sayın Ebeveyn;

Bu çalışma, ilkokul 3.sınıf öğrencilerine yönelik Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin tasarlanması ve geliştirilmesi amacıyla planlanmıştır. Bu çalışmada çocuğunuza Hop Açılan (Lapbook) materyalinin tasarımında kullanılacak etkinlikler uygulanacaktır. Çocuğunuzun araştırmaya katılımı sizin olur vermenize ve çocuğunuzun isteğinize bağlıdır. Araştırma sürecinde istediğiniz zaman, bir cezaya ya da yaptırıma maruz kalmaksızın ve hiçbir hakkınızı kaybetmeksizin, çocuğunuzun araştırmaya katılmasını reddedebilir veya çocuğunuzun araştırmadan çekebilirsiniz. Çocuğunuzun ve sizi ortaya koyacak kayıtlar gizli tutulacaktır; kamuoyuna açıklanamaz, araştırma sonuçlarının yayımlanması halinde bile kimliğiniz gizli kalacaktır.

Araştırma Süresince 24 saat ulaşılabilir kişi Adı / Soyadı / Telefonu:

Yüksek Lisans Öğrencisi Mustafa AKBAYRAM

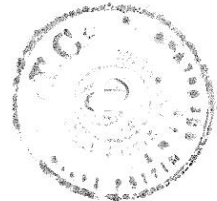
GÖNÜLLÜ OLURU

“Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formundaki tüm açıklamaları okudum. Bana, yukarıda konusu ve amacı belirtilen araştırma ile ilgili yazılı ve sözlü açıklama, aşağıda adı belirtilen sorumlu araştırmacı tarafından yapıldı. Araştırmaya çocuğumun gönüllü olarak katıldığını, istediğimiz zaman gerekçeli veya gerekçesiz olarak araştırmadan ayrılabilceğini ve kendi isteğimize bakılmaksızın araştırmacı tarafından araştırma dışı bırakılabileceğimi biliyorum. Söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın çocuğumun benim rızamla katılmasını kabul ediyorum.”

Ebeveyn Adı Soyadı :
İmzası :
Tarih :

Açıklamaları Yapan Kişinin Adı Soyadı : Yüksek Lisans Öğrencisi Mustafa AKBAYRAM
İmzası :
Tarih :

Yasal Temsilcinin Adı Soyadı (gerekliyse):
İmzası :
Tarih :

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler
Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurul Başvuru Formu

GÖNÜLLÜ KATILIMCI ONAM FORMU

Yüksek Lisans Öğrencisi Mustafa AKBAYRAM tarafından yürütülen "Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi" başlıklı **araştırmaya** davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığımız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz sorabilirsiniz. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahibsiniz. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Araştırmayla İlgili Bilgiler:

- Araştırmanın Amacı: Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
- Araştırmanın Nedeni: Bilimsel araştırma ✓ Tez çalışması
- Araştırmanın Öngörülen Süresi: 6-8 Hafta
- Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı: 15-50
- Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): İzmir Buca Özel Bilsev İlkokulu

Çalışmaya Katılım Onayı:

"Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce gönüllüye / katılımcıya verilmesi gereken bilgileri gösteren Aydınlatılmış Onam Formu adlı metni kendi anadilimde okudum ya da bana okunmasını sağladım. Bu bilgilerin içeriği ve anlamı, yazılı ve sözlü olarak açıklandı. Aklıma gelen bütün soruları sorma olanağı tanındı ve sorularıma doyurucu cevaplar aldım. Çalışmaya katılmadığım ya da katıldıktan sonra çekildiğim durumda, hiçbir yasal hakkımdan vazgeçmiş olmayacağım. Bu koşullarla, söz konusu araştırmaya hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum. Bu metnin imzalı bir kopyasını aldım."

Katılımcının (Kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı:

İmzası:

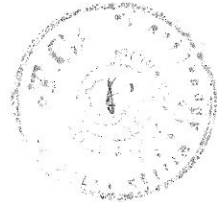
(Varsa) Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin:

Veli veya Vasisinin (kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı:

İmzası:

Not: Bu form, iki nüsha halinde düzenlenir. Bu nüshalardan biri imza karşılığında gönüllü kişiye verilir, diğeri araştırmacı tarafından saklanır.

VELİ ONAM FORMU

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi" adıyla, 1 Aralık 2021 – 14 Ocak 2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu çalışma, ilkokul 3.sınıf öğrencilerine yönelik Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin tasarlanması ve geliştirilmesi amacıyla planlanmıştır. Bu çalışmada çocuğunuza Hop Açılan (Lapbook) materyalinin tasarımında kullanılacak etkinlikler uygulanacaktır.

Araştırma Uygulaması: Anket / Görüşme / Gözlem şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Mustafa AKBAYRAM

İletişim bilgileri :

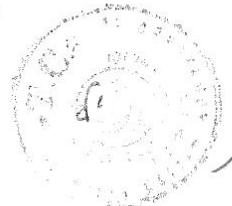
Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.
(Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

.../.../.....

İsim-Soyisim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

KATILIM KABUL FORMU

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi” adıyla, Mustafa AKBAYRAM tarafından 1 Aralık 2021 – 14 Ocak 2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Bu çalışma, ilkokul 3.sınıf öğrencilerine yönelik Hop Açılan (Lapbook) Materyalinin tasarlanması ve geliştirilmesi amacıyla planlanmıştır. Bu çalışmada çocuğunuza Hop Açılan (Lapbook) materyalinin tasarımında kullanılacak etkinlikler uygulanacaktır.

Araştırmanın Nedeni: ☐ Bilimsel araştırma ☒ Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): İzmir Buca Özel Bilsev İlkokulu

Araştırma Uygulaması: ☒ Anket

☒ Görüşme

☒ Gözlem

☐ O.....

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Mustafa AKBAYRAM

İletişim Bilgileri :

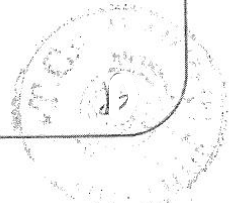
Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

...../...../.....

İsim-Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler
Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurul Başvuru Formu

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞ FORMU

Aşağıdaki sorular Hayat Bilgisi dersinde Hop Açılan Materyalin tasarım geliştirme sürecine ilişkin görüş ve önerilerinizi belirlemeye yöneliktir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

- 1) Öğretim materyali, konuyu basitleştirebilen, anlaşılmasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgi bulundurmayan sade ve somut bir özellik taşımakta mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 2) Öğretim materyali öğrencinin pedagojik özelliklerine (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal hazır bulunuşluk düzeyi) uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 3) Öğretim materyali konuyla ilgili öğrenciye alıştırma ve uygulama imkânı sağlamaktadır. Lapbook materyali öğrencinin aktifliği ilkesine uygun olarak hazırlanmış mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 4) Öğretim materyali, öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermekte midir? (Materyal öğrencinin yakın çevresinde gördüğü, tanıdığı ve anlamlandırabildiği gerçek nesneleri yansıtmaktadır.)

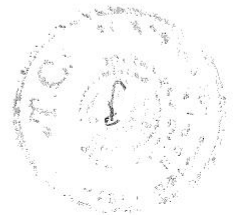
☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 5) Materyalin kullanımı her öğrencide bulunulduğuna inanılan ortak yeteneklerin ve özelliklerin kullanılmasına imkân sağlamakta mıdır? (Öğretim materyali bazı öğrencilerin sahip olabileceği özel yeteneklerin kullanılmasını gerektirmemektedir.)

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler
Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurul Başvuru Formu

6) Öğretim materyali, öğrencinin yaratıcılığını geliştirir mi?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

7) Öğretim materyali, uzun süre tekrar tekrar kullanılabilir şekilde dayanıklı mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

8) Öğretim materyali ilköğrencileri için ilgi çekici midir?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

9) Öğretim materyalinin boyutu kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

10) Öğretim materyalinin renkleri kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

11) Öğretim materyalinin ağırlığı kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

12) Öğretim materyali öğretmen rehberliği olmadan öğrencinin kendi başına yapabileceği/kullanabileceği bir materyal midir?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler
Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurul Başvuru Formu

13) Öğretim materyalinin tasarım, geliştirme ve kullanma süreci öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirir mi?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

14) Öğretim materyali ve etkinlikleri Hayat Bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırır mı?

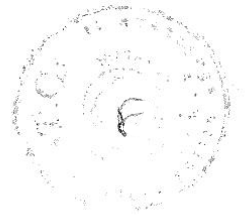
☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

15) Lapbook materyalinde değişmesini istediğiniz özellikler var mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

EK 5. ETİK İZİN

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

Sayı : E-87347630-659-163984
Konu : Mustafa AKBAYRAM

ACELE
21.12.2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 15.11.2021 tarihli ve E-67493393-302.08.01-141661 sayılı yazınız.
b) İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 17.12.2021 tarihli ve E-12018877-604.01.02-39278095 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile bildirilen Enstitünüz lisanüstü öğrencisi Mustafa AKBAYRAM'ın "Hop Açılan(Lapbook) Materyalinin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi" konulu çalışması kapsamında uygulama yapma talebine ilişkin İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan ilgi (b)'de kayıtlı yazı, işbu yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: İlgi (b)'de kayıtlı yazı ve ekleri.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 1637455D-FDA6-46DD-A22C-CF84249F0611 Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>
Adres: Kültür Mahallesi, Cumhuriyet Blv No:144, 35220 Konak/İzmir

Bilgi için: Merve ÇÜRÜK
Bilgisayar İşletmeni

HİZMETE ÖZEL

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-39278095
Konu : Araştırma İzni

17.12.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Dokuz Eylül Üniversitesinin 16.12.2021 tarihli ve 153365 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 16.12.2021 tarihli ve 12018877-604.01.02-39188479 sayılı Onayı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mustafa AKBAYRAM'ın, "Hop Açından (Lapbook) Materyalin Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Tasarımı ve Geliştirilmesi" konulu çalışmasını ilimiz Buca ilçesine bağlı Buca Özel Bilsev İlkokulunda uygulama isteği Valilik Makamının ilgi (c) Onayı ile uygun görülmüştür.

Söz konusu ölçeklerin yukarıda belirtilen okulda 2021-2022 eğitim öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde, araştırma yapılmadan önce araştırmanın yapılacağı okullar tarafından "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Her Tür Okul ve Kurumlarda Yapılmasına İzin Verilen Araştırma Uygulamasında, Olabilecek Zararları Karşılama Taahhüdü" adlı ek' in araştırmacı tarafından doldurulacaktır.

Araştırmacı tarafından yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı doldurulup araştırmanın CD' ye aktarılması sağlanarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

İlker ERARSLAN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1- Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3- Anket Formları (7 Sayfa)
- 4- Taahhüt Formu (1 Sayfa)
- 5- Fiziki Zararları Karşılama Taahhütname (1 Sayfa)

Dağıtım:

Dokuz Eylül Üniversitesi
Buca İlçe MEM.

Adres : Fevzipaşa mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 312 301 20 00
E-Posta : meb@hs01.kep.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Dudu ALP Bilgisayar İşletmeni
Unvan : Bilgisayar İşletmeni
İnternet Adresi: _____ Faks: _____

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 412b-a367-3018-9cca-30ee kodu ile teyit edilebilir.

EK 6. UZMANLARLA GÖRÜŞÜLEN ANKET SORULARI

HOP AÇILAN (LAPBOOK) MATERYALİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞ FORMU

Aşağıdaki sorular Hayat Bilgisi dersinde Hop Açılan Materyalin tasarım geliştirme sürecine ilişkin görüş ve önerilerinizi belirlemeye yöneliktir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

- 1) Öğretim materyali, konuyu basitleştirebilen, anlaşılmasını kolaylaştıran ve gereksiz bilgi bulundurmeyen sade ve somut bir özellik taşımakta mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 2) Öğretim materyali öğrencinin pedagojik özelliklerine (bilişsel, fiziksel, sosyal ve duyuşsal hazır bulunuşluk düzeyi) uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 3) Öğretim materyali konuyla ilgili öğrenciye alıştırmaya ve uygulama imkânı sağlamaktadır. Lapbook materyali öğrencinin aktifliği ilkesine uygun olarak hazırlanmış mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 4) Öğretim materyali, öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermekte midir? (Materyal öğrencinin yakın çevresinde gördüğü, tanıdığı ve anlamlandırabildiği gerçek nesneleri yansıtmaktadır.)

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

- 5) Materyalin kullanımı her öğrencide bulunulduğuna inanılan ortak yeteneklerin ve özelliklerin kullanılmasına imkân sağlamakta mıdır? (Öğretim materyali bazı öğrencilerin sahip olabileceği özel yeteneklerin kullanılmasını gerektirmemektedir.)

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

6) Öğretim materyali, öğrencinin yaratıcılığını geliştirir mi?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

7) Öğretim materyali, uzun süre tekrar tekrar kullanılabilir şekilde dayanıklı mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

8) Öğretim materyali ilköğrencileri için ilgi çekici midir?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

9) Öğretim materyalinin boyutu kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

10) Öğretim materyalinin renkleri kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

11) Öğretim materyalinin ağırlığı kullanımı için uygun mudur?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

12) Öğretim materyali öğretmen rehberliği olmadan öğrencinin kendi başına yapabileceği/kullanabileceği bir materyal midir?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

13) Öğretim materyalinin tasarım, geliştirme ve kullanma süreci öğrencilerin psiko-motor becerilerini geliştirir mi?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

14) Öğretim materyali ve etkinlikleri Hayat Bilgisi dersinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırır mı?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

15) Lapbook materyalinde değişmesini istediğiniz özellikler var mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

EK 7. ÖĞRETMENLERLE GÖRÜŞÜLEN ANKET SORULARI

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerdeki sorulan anket soruların ilk 15 sorusu uzmanlarla görüşülen anket sorularıyla bire bir aynıdır. Öğretmenlere ek olarak 3 tane daha soru sorularak toplam 18 tane anket sorusu sorulmuştur. Diğer 3 soru aşağıdaki gibidir.

16) Öğretim materyali, öğrencinin yaratıcılığını geliştirir mi?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

17) Öğretim materyali, zaman içinde tekrar tekrar kullanılabilecek şekilde dayanıklı mıdır?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

Öneriniz:

18) Öğretim materyalinin ilkokul öğrencileri için ilgi çekici midir?

☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

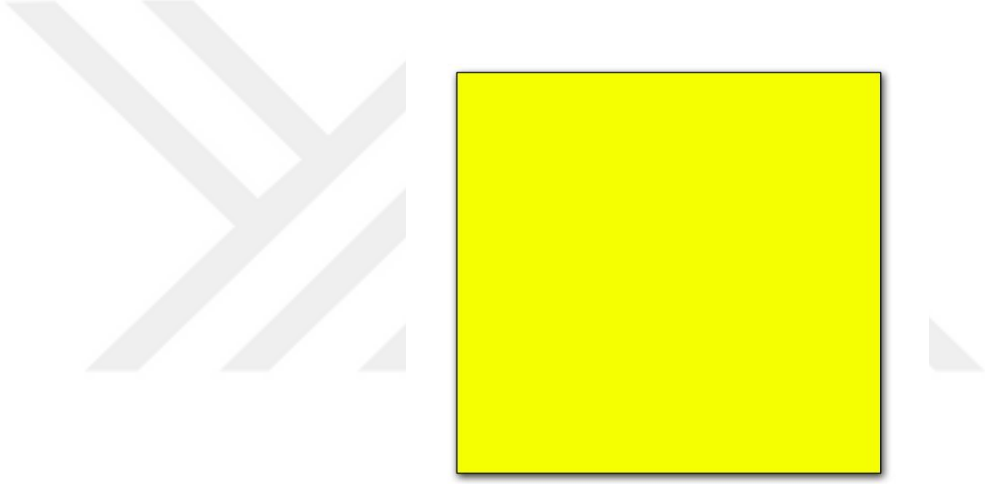
Öneriniz:

EK 8.**Etkinlik 1 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

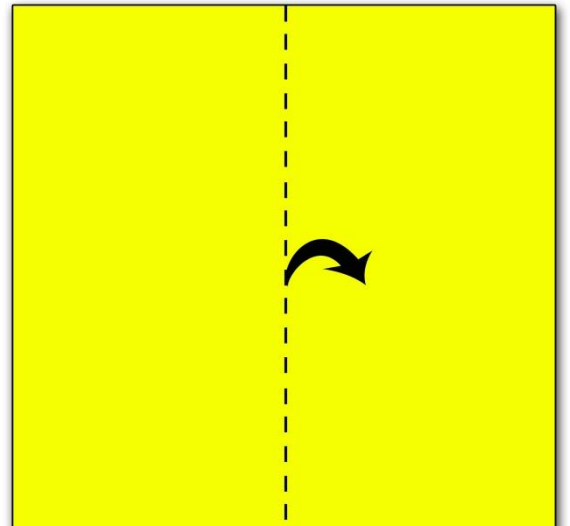
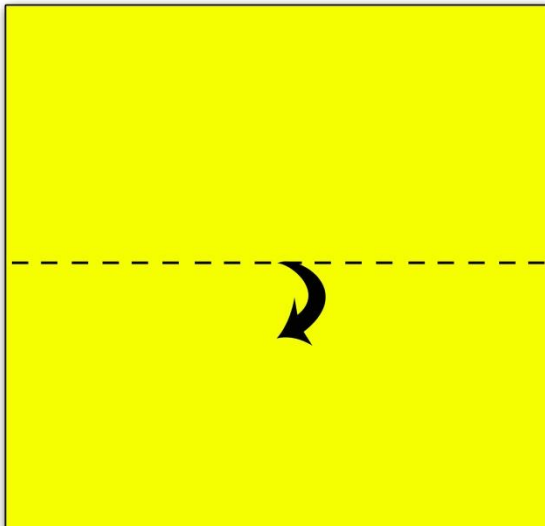
- Makas
- Yapıştırıcı
- 4 adet 50*50 cm boyutunda kare şeklinde farklı renkli kalın fon kartonları

Yapılışı:

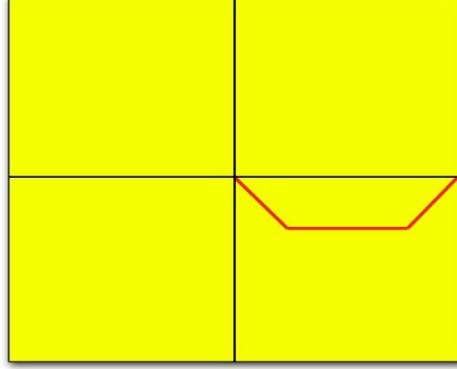
Kartonları 50*50cm olmak üzere kare şeklinde makas yardımıyla kesiyoruz.

1. Kare şeklindeki fon kartonu önce yatay olarak aşağıya doğru katlayın.
2. Daha sonra dikey olarak sağ doğru katlayın. Kartonu dörde katlamış olacaksınız.

3. Karenin sağ alt kōşesine kesilmesi için aşağıdaki şekli çizsin.

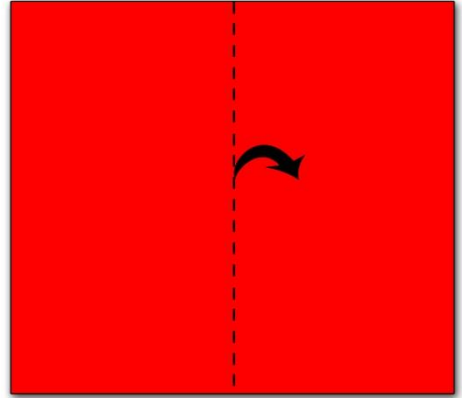
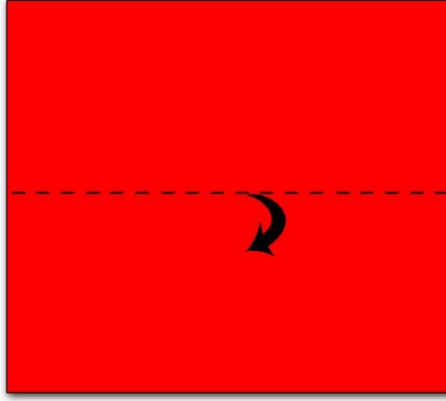
*** Bu teknik toplam 8 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

EK 9.**Etkinlik 2 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- Makas
- Yapıştırıcı
- 3 adet 20*20 cm boyutunda kare şeklinde farklı renkli kâğıtlar

Yapılışı:

1. Renkli kâğıtları 20*20 cm olmak üzere kare şeklinde makas yardımıyla kesiyoruz.
2. Kare şeklindeki renkli kâğıtları önce yatay olarak aşağıya doğru katlayın.
3. Daha sonra kare şeklindeki renkli kâğıtları dikey olarak sağa doğru katlayın.

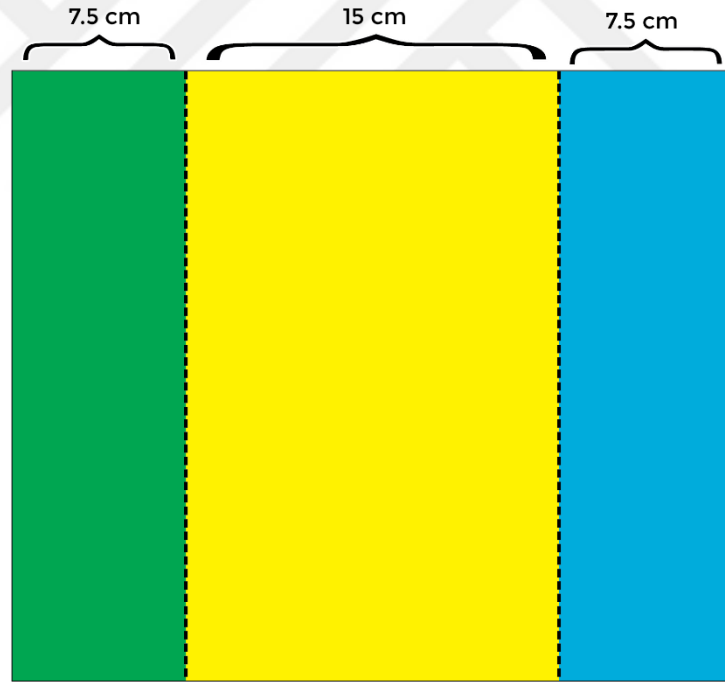
*** Bu teknik toplam 9 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 10.**Etkinlik 3 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- A4 boyutunda beyaz veya renkli kağıt
- Yapıştırıcı
- Cetvel

Yapılışı:

- 1- A4 kağıdı yatay bir şekilde tutun.
- 2- A4 kağıdını 7,5cm – 15cm – 7,5 cm boyutlar olmak üzere cetvel yardımıyla üç bölüme ayırın. (Aşağıdaki şekilde anlaşılması için bölümleri renklendirilme yapılmıştır.)

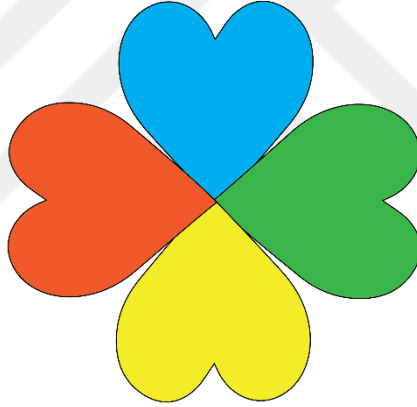
* Bu teknik toplam 5 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğın diğeri aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.

Ek 11.**Etkinlik 4 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- A4 boyutunda beyaz veya renkli kağıt
- Makas
- Bir adet kalp şekli

Yapılışı:

- 1- Bir tane düzgün kalp şekli çiziniz.
- 2- Çizdiğiniz kalbin sivri kısımları uç uca gelecek şekilde 4 tane kalp çiziniz.
NOT: Kalplerin aynı boyutta ve uçların birbirine iyice denk getirilmesi çok önemlidir.

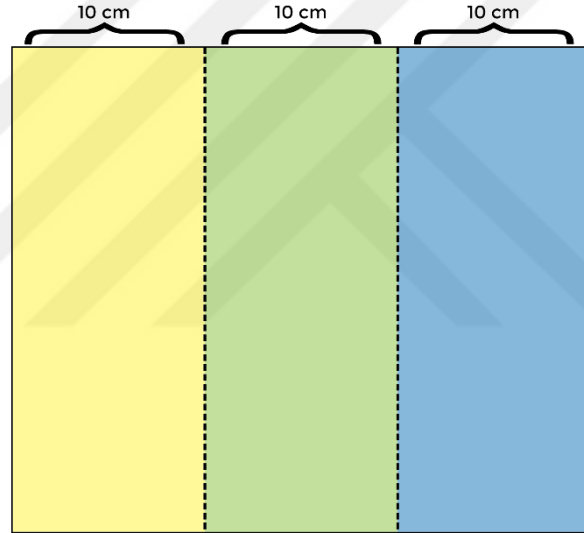
*** Bu teknik toplam 4 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğeri aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 12.**Etkinlik 5 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- A4 boyutunda beyaz veya renkli kağıt
- Yapıştırıcı

Yapılışı:

- 1- A4 kağıdını yatay bir şekilde tutun.
- 2- Kağıdı 3'e bölün. (Yaklaşık 10cm'ye denk gelecektir.)

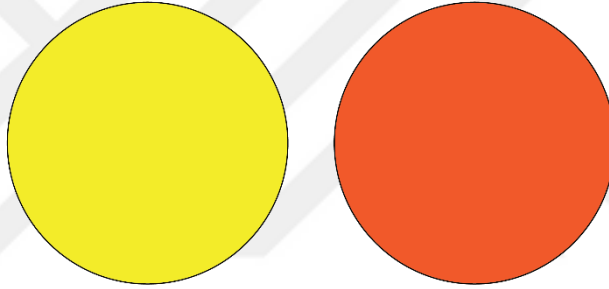
*** Bu teknik toplam 5 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğın diğeri aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 13.**Etkinlik 6 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- 2 adet farklı renkte karton veya renkli kağıt
- Makas
- Cetvel
- Pergel (Herhangi daire şeklinde bir cisim de olabilir.)
- Raptiye

Yapılışı:

- 1- Pergel veya herhangi bir yuvarlak cisim ile 2 farklı kartona daire çizin. (Daireler aynı boyutta olacaktır.

- 2- Alta gelecek daireyi cetvel yardımıyla 8 eř parçaya ayırın.
- 3- Üstteki daireyi alttaki dairenin bir eř parçası boyutunda merkez itibaren kesin.

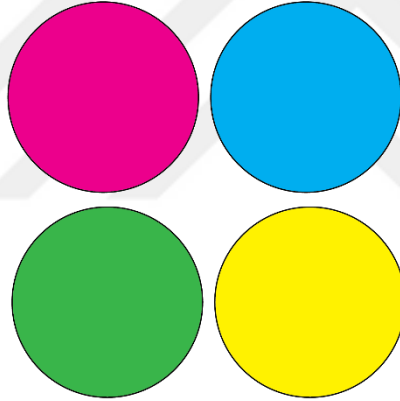
*** Bu teknik toplam 5 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğın diğeri aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 14.**Etkinlik 7 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

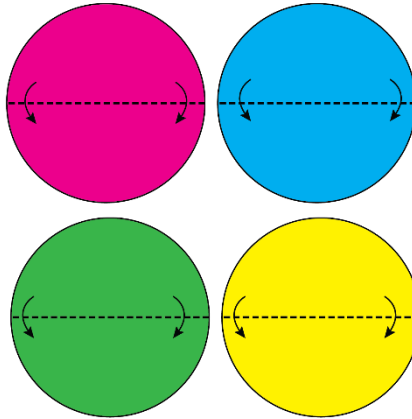
- 4 adet farklı renkte karton veya renkli kağıt
- Makas
- Yapıştırıcı
- Pergel (Herhangi daire şeklinde bir cisim de olabilir.)

Yapılışı:

- 1- Pergel veya herhangi bir yuvarlak cisim ile 4 farklı kartona daire çizin. (Daireler aynı boyutta olacaktır.)
- 2- Çizilen daireleri makas ile kesin.

- 3- Daireleri tam ortadan ikiye katlayın.

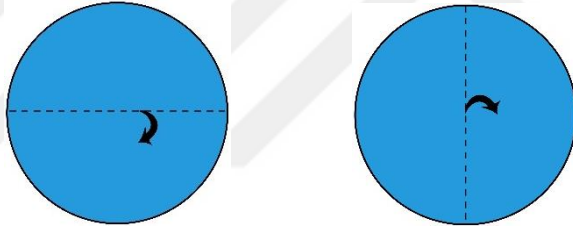
*** Bu teknik toplam 8 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 15.**Etkinlik 8 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- 3 adet renkli kağıt veya renkli karton
- Makas
- Yapıştırıcı
- Pergel (Herhangi daire şeklinde bir cisim de olabilir.)

Yapılışı:

- 1- Renkli kağıdın üzerine pergel veya daire şeklindeki cisim ile bir daire çizin.
- 2- Çizilen daireyi makas ile kesin.
- 3- Kesilen daireyi önce yatay olarak ikiye katlayın.
- 4- Daha sonra daireyi dikey olarak ikiye katlayın.

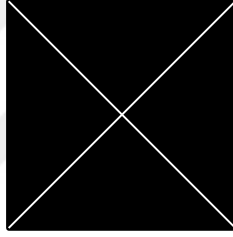
*** Bu teknik toplam 7 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 16.**Etkinlik 9 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- Renkli kağıt veya renkli karton
- Makas
- Yapıştırıcı
- Pergel
- Cetvel

Yapılışı:

- 1- Öncelikle 9*9 cm'lik bir kare çizin.
- 2- Çizdiğiniz kareyi makas ile kesin.
- 3- 9*9 cm'lik kareyi karşılıklı çapraz köşelerden cetvel ile çizin.

- 4- Kalemli pergele takıp yarıçapını 2,6 cm'e ($r=2,6$) getirin.

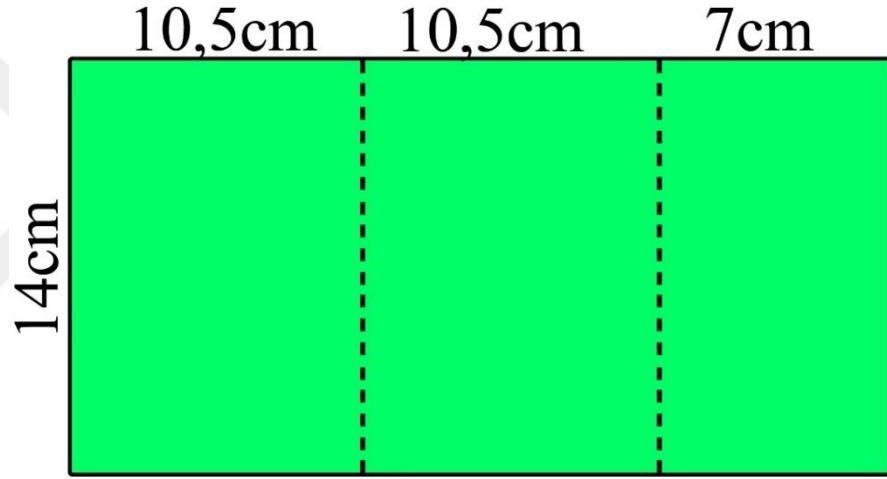
*** Bu teknik toplam 14 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 17.**Etkinlik 10 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

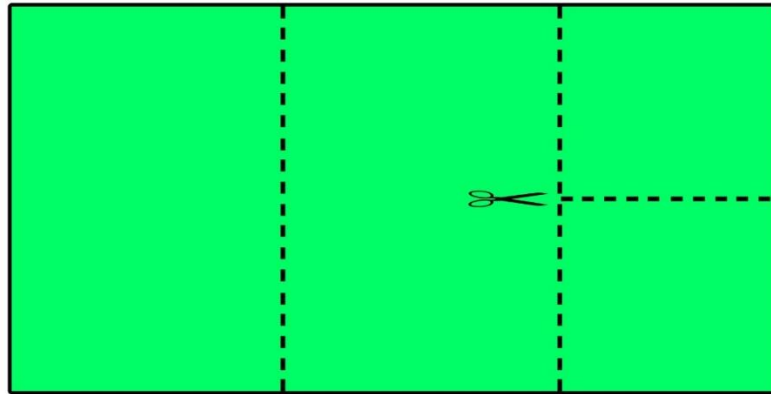
- Renkli kağıt veya renkli karton
- Makas
- Yapıştırıcı
- Cetvel

Yapılışı:

- 1- 28*14 cm boyutunda bir dikdörtgen çizin.
- 2- Çizdiğiniz dikdörtgeni 10,5 cm – 10,5 cm – 7 cm olmak üzere 3 ayırın.

- 3- Sağdaki 7 cm olan bölümü tam ortadan ikiye aşağıdaki şekilde olduğu gibi cetvel ile çizin daha sonra da kesin.

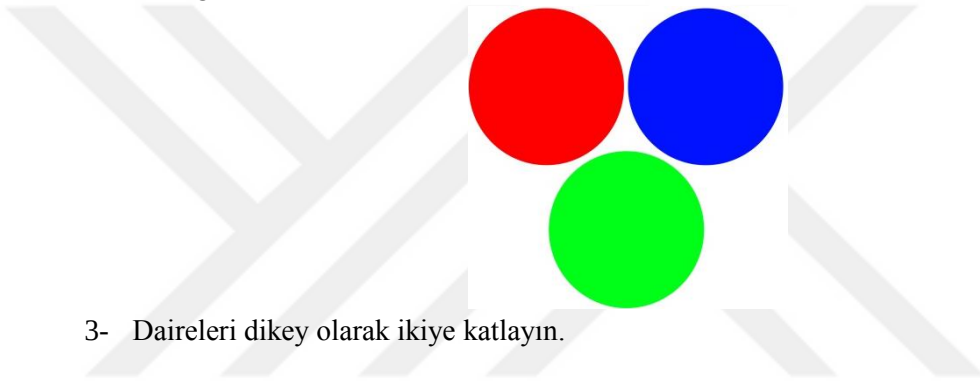
*** Bu teknik toplam 5 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 18.**Etkinlik 11 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- Renkli kalın fon kartonları veya renkli kağıtlar
- Makas
- Yapıştırıcı
- Pergel (Herhangi daire şeklinde bir cisim de olabilir.)

Yapılışı:

- 1- Üç farklı renkli kağıdın üzerine belirlediğiniz büyüklükte pergel yardımıyla üç tane daire çizin.
- 2- Çizdiğiniz daireleri makas ile kesin.

- 3- Daireleri dikey olarak ikiye katlayın.

*** Bu teknik toplam 4 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 19.**Etkinlik 12 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

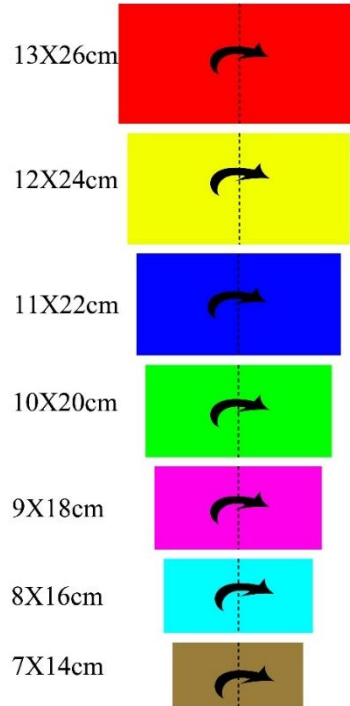
- 7 farklı renkli kalın fon kartonları veya renkli kağıtlar
- Makas
- Yapıştırıcı
- Cetvel

Yapılışı:

- 1- 13*26 cm
- 12*24 cm
- 11*22 cm
- 10*20 cm
- çizin.
- 9*18 cm
- 8*16 cm
- 7*14 cm

boyutlarında birer tane olmak üzere 7 tane dikdörtgen şekli

- 2- Çizdiğiniz dikdörtgenleri makas yardımıyla kesin.
- 3- Dikdörtgenlerin hepsini ikiye katlayın.

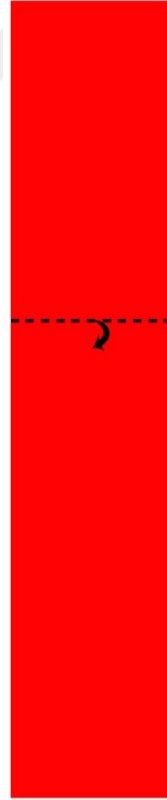
*** Bu teknik toplam 9 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 20.**Etkinlik 13 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- Kalın renkli kağıt
- Makas
- Yapıştırıcı
- Cetvel
- Yapıştırılacak resimler
- Bant

Yapılışı:

- 1- Kalın bir kağıda cetvel yardımıyla 30 cm'lik bir dikdörtgen çiziniz.
- 2- Dikdörtgeni 20 ve 10 olmak üzere bir tarafı uzun diğerk tarafı kısa olmak üzere ikiye ayırınız.
- 3- Ayırdığınız yerden katlayınız.

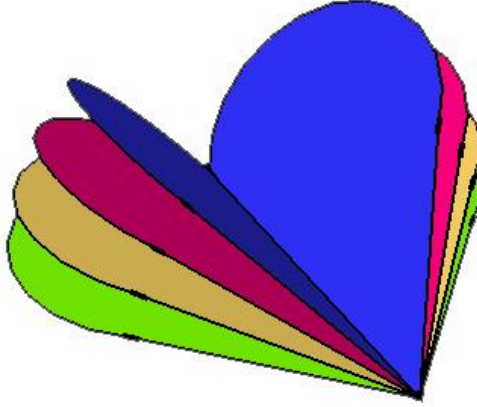
*** Bu teknik toplam 9 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğın diğerk aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

Ek 21.**Etkinlik 14 Yapılış Aşamaları****Kullanılan Malzemeler**

- Kalın 4 farklı renkli kağıt veya karton
- Makas
- Yapıştırıcı

Yapılışı:

- 1- Renkli kağıt veya kartonlara aynı boyutlarda 4 tane kalp şekli çiziniz.
- 2- Çizdiğiniz kalpleri makas ile kesin.
- 3- Kestiğiniz kalpleri tam ortadan dikey bir şekilde katlayınız.

*** Bu teknik toplam 5 aşamadan oluşmaktadır. Tekniğin diğer aşamaları telif hakları sebebiyle paylaşılmamıştır.**

